

STRATEGIE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚSTECKÉHO KRAJE 2006 - 2020

IV. VERZE ke dni 7.10.2005 po připomínkách SEA

Hlavní výstup projektu: **“Podpora při přípravě strategie udržitelného rozvoje ve vybraných krajích České republiky,”** který byl řešen pod záštitou Rozvojového programu Organizace spojených národů (UNDP), Ministerstva životního prostředí České republiky a Ministerstva pro místní rozvoj České republiky a ve spolupráci s Krajským úřadem Ústeckého kraje a Krajským úřadem Libereckého kraje při spolufinancování ze Státního fondu životního prostředí České republiky.

Zpracovatel:
Ústav pro ekopolitiku, o.p.s.

Ústav pro ekopolitiku, o.p.s. je nestátní nezisková organizace. Jejím cílem je rozvíjení a praktické uplatňování myšlenky udržitelného rozvoje – konceptu, který umožňuje sladit uspokojování lidských potřeb a hospodářskou prosperitu s ohleduplností k životnímu prostředí.

Praha, květen 2005

Autorský kolektiv:

RNDr. Štěpán Hřebík – Ústav pro ekopolitiku, o.p.s. (Projektový manager)

Mgr. Viktor Třebický – Ústav pro ekopolitiku, o.p.s.

Mgr. Tomáš Gremlica – Ústav pro ekopolitiku, o.p.s.

Mgr. Josef Novák – Ústav pro ekopolitiku, o.p.s.

PhDr. Tomáš Katrňák, Ph.D. - Katedra sociologie, Fakulta sociálních studií MU

Doc. JUDr. Eva Kružíková – Ústav pro ekopolitiku, o.p.s.

Kontaktní údaje zpracovatele:

Ústav pro ekopolitiku, o.p.s.

Hradební 3, 110 00 Praha 1

Tel./Fax: +420 224 826 593

E-mail: iep@ecn.cz

WWW: <http://www.ekopolitika.cz>

Projektová rada:

JUDr. Jiří Hlaváček – ředitel Odboru strategií Ministerstva životního prostředí České republiky (Národní projektový ředitel)

Ing. Jiří Vlk – ředitel Odboru regionálního rozvoje Ministerstva pro místní rozvoj České republiky

PhDr. Zuzana Hlavičková – Rozvojový program Organizace spojených národů (UNDP)

RNDr. Štěpán Hřebík - projektový manager, Ústav pro ekopolitiku, o.p.s.

RNDr. Zuzana Kadlecová – vedoucí Odboru regionálního rozvoje Krajského úřadu Ústeckého kraje

RNDr. Jiřina Vargová – Odbor hospodářského a regionálního rozvoje Krajského úřadu Libereckého kraje

---

Spolupracující organizace:

M.I. Marketing Informace

Regionální rozvojová agentura Ústeckého kraje, a.s.

STEM/MARK, a.s.

Odborná pracovní skupina při Krajském úřadu Ústeckého kraje:

Zpracování tohoto materiálu probíhalo participativně a konsensuálně v rámci odborné pracovní skupiny tvořené zástupci zájmových skupin. Odborná pracovní skupina dohlížela na všechny fáze zpracování a poskytovala připomínky a doporučení. Členy odborné pracovní skupiny nominoval Krajský úřad Ústeckého kraje resp. Odbor regionálního rozvoje.

OBSAH

1.	ÚVOD DO PROBLEMATIKY ÚDRŽITELNÉHO ROZVOJE	4
1.1	Problematika udržitelného rozvoje na mezinárodní úrovni	4
1.2	Problematika udržitelného rozvoje na národní úrovni	6
1.3	Problematika udržitelného rozvoje na krajské úrovni	7
1.4	Východiska pro zpracování Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje	8
2.	ZÁKLADNÍ TEZE VYPLÝVAJÍCÍ Z DÍLČÍCH ANALYTICKÝCH ČÁSTÍ PRO ÚSTECKÝ KRAJ A SWOT ANALÝZA UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚSTECKÉHO KRAJE	10
2.1	Dílčí studie analytické části strategie	10
2.2	Výstupy z analýz strategických a koncepčních dokumentů Ústeckého kraje z hlediska jejich souladu s principy udržitelného rozvoje	10
2.3	Výsledky kvalitativních sociologických průzkumů – Standardizované rozhovory s experty	11
2.4	Výsledky kvantitativního sociologického průzkumu veřejnosti/domácností Ústeckého kraje	13
2.5	Přehled existujících procesů místní Agenda 21 v Ústeckém kraji	15
2.6	SWOT analýza udržitelného rozvoje Ústeckého kraje	17
3.	VIZE PRO ÚSTECKÝ KRAJ	27
4.	PRIORITY, STRATEGICKÉ CÍLE, OPATŘENÍ, ODŮVODNĚNÍ A PROGRAMOVÉ INDIKÁTORY UDRŽITELNÉHO ROZVOJE	28
4.1	Ekonomická oblast	28
4.2	Sociální oblast	42
4.3	Environmentální oblast	56
4.4	Správa věcí veřejných	71
5.	SEZNAM PRIORITY A STRATEGICKÝCH CÍLŮ	79
6.	SEZNAM PRIORITY A INDIKÁTORŮ	83
7.	MATICE TITULKOVÝCH INDIKÁTORŮ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE	87
8.	INSTITUCIONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE NA KRAJSKÉ ÚROVNI	89
6.1	Institucionální zabezpečení Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje	89
6.2	Působnost Komise udržitelného rozvoje Ústeckého kraje	90
6.3	Působnost Oddělení udržitelného rozvoje	91
9.	PŘEHLED PRÁVNÍCH A EKONOMICKÝCH NÁSTROJŮ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE NA KRAJSKÉ ÚROVNI	93
9.1	Právní nástroje	93
9.2	Ekonomické nástroje	94
9.2.1	Zdroje finančních prostředků EU	94
9.2.2	Zdroje finančních prostředků v ČR	101
9.2.3	Nadace a nadační fondy	112
10.	DOPORUČENÍ PRO REALIZACI STRATEGIE	115

1. ÚVOD DO PROBLEMATIKY ÚDRŽITELNÉHO ROZVOJE

Definice udržitelného rozvoje:

- *“Udržitelný rozvoj je takový rozvoj, který zajistí potřeby současných generací, aniž by bylo ohroženo splnění potřeb generací příštích a aniž by se to dělo na úkor jiných národů”* (Brundtlandová, G., H., et. al. 1987);
- *“Trvale udržitelný rozvoj společnosti je takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů”* (zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí a ve znění pozdějších předpisů);
- *“Trvale udržitelný rozvoj je komplexní soubor strategií, které umožňují pomocí ekonomických nástrojů a technologií uspokojovat sociální potřeby lidí, materiální i duchovní, při plném respektování environmentálních limitů. Aby to bylo v globálním měřítku současného světa možné, je nutné nově redefinovat na lokální, regionální i globální úrovni jejich instituce a procesy”* (Rynda, I.).

Principy udržitelného rozvoje (Huba, M., 2000):

- ekologický princip;	- princip kulturní a společenské integrity;
- princip podpory lidských zdrojů;	- princip nenásilí;
- princip autoregulačního a sebedoporučujícího vývoje;	- princip emancipace a participace;
- princip efektivnosti;	- princip solidarity;
- princip rozumné dostatečnosti;	- princip subsidiarity;
- princip preventivní opatření a předvídavosti;	- princip přijatelných chyb;
- princip respektování potřeb a práv budoucích generací;	- princip optimalizace;
- princip vnitrogenerační, mezigenerační a globální rovnosti práv obyvatelů Země;	- princip sociálně, eticky a environmentálně přiznivého hospodaření, rozhodování, řízení a chování.
-

1.1 Problematika udržitelného rozvoje na mezinárodní úrovni

Na mezinárodní úrovni byl udržitelný rozvoj kodifikován hlavně dvěma velkými mezinárodními konferencemi - konferencí Organizace spojených národů o životním prostředí a rozvoji konané v roce 1992 v Rio de Janeiru a Světovým summitem o udržitelném rozvoji, který se konal v Johannesburgu v roce 2002. Vláda České a Slovenské federativní republiky (v případě první konference) a Vláda České republiky (v případě druhé konference) se zavázaly realizovat závěrečné dokumenty, konkrétně:

1) Konference Organizace spojených národů o životním prostředí a rozvoji (UNCED)

Agenda 21. Nejdůležitější dokument - akční program - přijatý na konferenci v Rio de Janeiro. Jeho platnost byla potvrzena johannesburskou konferencí konanou v roce 2002. Dokument obsahuje celkem 40 kapitol, které pokrývají jednotlivé aspekty udržitelného rozvoje a jeho zavádění. Dokument také hodnotí roli různých sociálních skupin v souvislosti se zaváděním udržitelného rozvoje a definuje nezbytná opatření, která by v globálním měřítku měla vést k udržitelnému rozvoji. Agenda 21 zahrnuje celkem asi 2500 návrhů na konkrétní činnosti sloužící k zavedení udržitelného rozvoje. Následující kapitoly Agendy 21 jsou významné z hlediska krajských strategií udržitelného rozvoje:

6. Ochrana a podpora lidského zdraví; 7. Podpora udržitelného rozvoje v lidských sídlištích; 8. Integrace životního prostředí a rozvoje do rozhodovacího procesu; 9. Ochrana atmosféry; 13. Péče o křehké ekosystémy: udržitelný rozvoj hor; 19. Šetrný způsob zacházení s toxickými chemikáliemi

s ohledem na životní prostředí; 20. Šetrný způsob zacházení s nebezpečnými odpady s ohledem na životní prostředí; 21. Šetrný způsob zacházení s pevnými odpady a problematika související s kapalnými odpady; 28. Iniciativy místní správy k podpoře Agendy 21; 36. Podpora vzdělávání, povědomí veřejnosti a školení odborníků.

2) Světový summit o udržitelném rozvoji (WSSD)

Plán realizace. Nejdůležitější dokument přijatý na summitu WSSD. Na více než jedenácti stranách zpracovává ve formě plánu realizace principy udržitelného rozvoje přijaté na UNCED. Ve srovnání s Agendou 21 je kladen větší důraz na sociální a ekonomické pilíře udržitelného rozvoje. Významně se také zabývá těmi aspekty udržitelného rozvoje, které nebyly vyřešeny v době konání UNCED, jako jsou globalizace a liberalizace obchodu. Navíc obsahuje oddíl, který vyzývá jednotlivé vlády, regionální a místní samosprávy k zavedení udržitelného rozvoje na místní a regionální úrovni.

Plné znění těchto oddílů je následující:

6 (c). Vyvinutí národních programů pro udržitelný rozvoj a místní a komunitní rozvoj, kde je to možné, v rámci strategií na snížení chudoby jednotlivých států za účelem podpory zlepšení postavení lidí žijících v chudobě a jejich organizací.

18. Přesvědčování příslušných úřadů na všech stupních, aby při rozhodování vzaly v úvahu hlediska udržitelného rozvoje, včetně národního a místního plánování rozvoje, investic do infrastruktury, rozvoje podnikání a veřejných zakázek.

147. Další podpora ustavování nebo posílení rad pro udržitelný rozvoj a/nebo koordinačních struktur na národní úrovni, včetně místních úrovní, s cílem klást důraz na nástroje udržitelného rozvoje.

149. Posílení role a postavení místních úřadů a investorů při realizaci Agendy 21.

Johannesburská deklarace k udržitelnému rozvoji. Jedná se o politickou deklaraci zúčastněných států k udržitelnému rozvoji.

Další příslušné mezinárodní závazky a dokumenty:

- Strategie udržitelného rozvoje pro Evropskou unii (Gothenburg, 2001);
- Program OECD v oblasti udržitelného rozvoje (Paříž, 2001);
- Realizace požadavků na integrovanou ochranu životního prostředí v souladu se 6. Akčním programem pro životní prostředí Evropské unie;
- Zlepšení přímé účasti veřejnosti v procesu rozhodování na krajské a místní úrovni (Aarhusská konvence, 1998).

Z hlediska historie lze za hlavní mezníky vývoje koncepce udržitelného rozvoje považovat:

- 1972 – první definice „trvale udržitelného rozvoje“ uveřejněná v časopise The Ecologist;
- 1972 – první zpráva Římského klubu („Limity růstu“) dokumentuje, že současný model průmyslové společnosti není dlouhodobě udržitelný;
- 1980 – Světová strategie ochrany životního prostředí (IUCN, UNEP, WWF) definovala vzájemnou úzkou propojenost mezi ekonomickým rozvojem a ochranou životního prostředí;
- 1984 - Worldwatch institute ve Washingtonu vydal první ročenku „Stav světa – Směrem k trvale udržitelné společnosti“;
- 1987 – Světová komise pro životní prostředí vydává zprávu „Naše společná budoucnost“, slovní spojení „udržitelný rozvoj“ se stává běžným termínem agendy světového společenstva;
- 1991 – IUCN, UNEP a WWF vydávají publikaci „Staráme se o Zemi – strategie trvale udržitelného rozvoje“;
- 1992 - Konference OSN o životním prostředí a rozvoje (UNCED) resp. „Summit Země“ v Rio de Janeiro (Brazílie) řeší hlavní globální problémy lidstva, rekordní účast hlavních představitelů států světa, přijatá „Deklarace o životním prostředí a rozvoji“, která obsahuje 27 zásad trvale udržitelného rozvoje a podrobný návod k jeho realizaci Agenda 21;
- 1992 – vznik Komise pro trvale udržitelný rozvoj (CSD) při OSN, jejímž hlavním posláním je implementace dokumentů z UNCED a monitoring jejich uplatňování;

- 1995 – při CSD vznikla skupina expertů na tvorbu a posuzování indikátorů trvale udržitelného rozvoje. Výstup jejich práce je 134 indikátorů udržitelného rozvoje a metodika jejich používání;
  - 1997 – Valné shromáždění OSN (UNGASS) věnované 5 letům vývoje po konferenci UNCED, které konstatovalo nedostatečný pokrok v oblasti uplatňování udržitelného rozvoje ve světě;
  - 2002 – Konference RIO+10 – Světový summit o trvalé udržitelnosti v Johannesburgu při příležitosti 10 let výročí UNCED.
-

1.2 Problematika udržitelného rozvoje na národní úrovni

Na mezinárodním fóru se Česká a Slovenská federativní republika a následně Česká republika zavázala k realizaci závěrů výše uvedených summitů a konferencí na národní úrovni. Konkrétně v posledních čtyřech až pěti letech se udržitelný rozvoj stal důležitou součástí mnoha vládních materiálů a strategií. Byl jedním z principů specifikovaných programovém prohlášení vlády z roku 1998:

- V oblasti ochrany životního prostředí bude vláda realizovat princip udržitelného rozvoje, přičemž bude současně respektovat ekonomické, sociální a mezinárodní souvislosti. Na základě principů stanovených Evropskou unií - principu integrity ochrany životního prostředí a ekonomických aktivit - vláda zahrne aspekty ochrany životního prostředí do připravovaných ekonomických koncepcí.

Tento princip byl dále posílen v programovém prohlášení vlády z roku 2002:

- Vláda vedena snahou o realizaci zásad evropského sociálního modelu, založeného na sociálně a ekologicky orientovaném tržním hospodářství, považuje za svůj cíl přispět k tomu, aby se naše společnost stala společností vzdělání, spoluúčasti a solidarity a aby v tomto smyslu mohla být považována za moderní společnost jedenadvacátého století.
- „Udržitelný rozvoj a ochrana životního prostředí“ je jednou z hlavních priorit vlády, spolu například s „posílením účasti investorů v rozhodovacím procesu“. V části 5.4 Životní prostředí se říká, že vláda bude „*Politiku udržitelného rozvoje prosazovat jako celek*“.

Vláda ČR ve svém usnesení k udržitelnému rozvoji a implementaci výsledků WSSD ze dne 29. května 2002 č. 553 k „Průběžné zprávě o plnění závazků České republiky vyplývajících z členství v Organizaci pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD)“ ukládá:

- *Ministru životního prostředí předložit ve spolupráci s 1. místopředsedou vlády a ministrem práce a sociálních věcí, místopředsedou vlády a ministrem průmyslu a obchodu, místopředsedou vlády a ministrem zahraničních věcí a ministry financí a pro místní rozvoj vládě do 31. prosince 2002 zprávu o stavu řešení problematiky udržitelného rozvoje v České republice.*

V souvislosti se závěry summitu konaného v Johannesburgu přijala Vláda České republiky dne 16. prosince 2002 Rezoluci č. 1286 „O průběhu a výsledcích Světového summitu k udržitelnému rozvoji“. V této rezoluci vláda vzala na vědomí „*informaci o průběhu a výsledcích Světového summitu k udržitelnému rozvoji*“ a doporučila, „*aby ministerstva a ředitelé dalších ústředních orgánů státní správy v rámci svých pravomocí realizovala závěry summitu uvedené v bodě I této rezoluce a obsažené v jeho hlavním dokumentu, Plánu realizace*“. Dále, nařídila Ministerstvu životního prostředí připravit a, ve spolupráci s ostatními ministerstvy, předložit procedurální návrh na institucionální opatření k problematice udržitelného rozvoje na národní úrovni. Ministerstvo životního prostředí předložilo tento návrh vládě ke schválení na zasedání vlády konaném dne 23. dubna 2003.

Udržitelný rozvoj je hlavním principem uvedeným ve Státní politice životního prostředí 2004 - 2010 schválené Vládou v roce 2004 (usnesení č. 235 ze dne 17.3.2004).

Česká republika se na Světovém summitu v Johannesburgu také zavázala v rámci zemí EU do 1.1.2005 zpracovat a implementovat národní strategii udržitelného rozvoje. Na tomto základě Vláda ČR 30. července 2003 zřídila Radu vlády pro udržitelný rozvoj jako stálý poradní, iniciační a koordinační orgán pro oblast udržitelného rozvoje a strategického řízení. Mezi její hlavní činnosti měla patřit i koordinace prací na přípravě a zpracování národní strategie. Smyslem zpracování bylo vytvořit celospolečensky přijatelný koncepční dokument, jehož svobodné respektování a průběžná aktualizace trvale zkvalitní život občanů, upevní demokratický politický systém ČR. Strategie udržitelného rozvoje by se měla stát východiskem pro zpracování koncepčních dokumentů sektorových politik a pro strategické rozhodování. Výsledný obsah strategie je ovšem velmi obecný, ale může udávat rámec pro zpracování strategií na regionální či místní úrovni. Implementace a zavádění tezí strategie do praxe je pak záležitostí nejen Vlády, ale i zástupců všech ostatních zájmových skupin. Strategie udržitelného rozvoje České republiky byla schválena Vládou na zasedání dne 8. prosince 2004 usnesením č. 1242.

Dokument vytyčuje hlavní cíle ekonomického, sociálního a environmentálního rozvoje zpravidla k horizontu r. 2014. Podstatou udržitelnosti je podle strategie naplnění tří základních cílů:

- *sociální rozvoj, který respektuje potřeby všech;*
- *účinná ochrana životního prostředí a šetrné využívání přírodních zdrojů a;*
- *udržení vysoké a stabilní úrovně ekonomického růstu a zaměstnanosti.*

Důležité etapy implementace udržitelného rozvoje na národní úrovni:

- 1995 - první zapracování problematiky udržitelného rozvoje do Státní politiky životního prostředí ČR (dále 1999, 2001, 2004); doporučení SPŽP 2004: „ustavit Regionální rady pro udržitelný rozvoj v jednotlivých vyšších územně správních celcích“
  - 1998 - udržitelný rozvoj se stává prioritním cílem Vlády ČR;
  - 1998-2002 - udržitelný rozvoj je akceptován při tvorbě sektorových koncepčních materiálů;
  - 2001-2002 - zřízení pracovních orgánů ad hoc k mezinárodní problematice udržitelného rozvoje;
  - 2002 - MŽP iniciuje jednání k institucionálnímu zajištění udržitelného rozvoje;
  - 30. červenec 2003 - zřízení Rady vlády pro udržitelný rozvoj;
  - 8. prosinec 2004 - schválena Strategie udržitelného rozvoje České republiky;
  - 9. května 2005 - konference o udržitelném rozvoji v současném a budoucím vývoji České republiky: „Otázky udržitelného rozvoje“.
-

1.3 Problematika udržitelného rozvoje na krajské úrovni

Kraje dlouhodobě požadují uplatňování principů udržitelného rozvoje v rámci svých kompetencí. V souladu s výše uvedenými doporučeními a závazky by mělo být cílem Krajských úřadů zapracovat principy udržitelného rozvoje do svých strategických materiálů, včetně Programů rozvoje kraje.

Ústecký kraj byl zřízen Ústavním zákonem č. 347/1997 Sb. o zřízení vyšších územněsprávních celků o doplnění Ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky. Administrativní rozdělení Ústeckého kraje se sídlem v Ústí nad Labem je dáno územím dřívějších okresů Děčín, Ústí nad Labem, Teplice, Litoměřice, Louny, Most a Chomutov. Na území kraje je v současnosti šestnáct měst s delegovanými kompetencemi. Severní hranice kraje tvoří také státní hranici se spolkovou zemí Sasko Spolkové republiky Německo. Kraj sousedí na severovýchodě s Libereckým krajem, na západě s Karlovarským krajem a Plzeňským krajem a na jihu se Středočeským krajem. Kraj se rozkládá na území o rozloze 5335 km² (6,8 % území České republiky) a má 46 měst (ve kterých žije 80,7 % populace) a 308 obcí. Počet obyvatel kraje je 818000 a průměrná hustota obyvatelstva je 131 osob/km².

Od roku 2001 Ústecký kraj realizuje a podporuje projekty na základě strategického plánování s přímou účastí veřejnosti. To má za následek praktickou aplikaci místních programů Agendy 21 v některých obcích a městech Ústeckého kraje. Rada Ústeckého kraje v rezoluci ze dne 15. října 2003 schválila plán přípravy krajské strategie udržitelného rozvoje a účasti na projektu UNDP "Podpora při přípravě

strategie udržitelného rozvoje ve vybraných krajích České republiky". Plán přípravy strategie udržitelného rozvoje kraje byl projednán také Komisí pro regionální rozvoj a turistiku.

Důležitým mezníkem v uplatňování udržitelného rozvoje na regionální úrovni byla konference s mezinárodní účastí nazvaná „Principy udržitelného rozvoje a jejich praktický vliv na rozvoj krajů“, pořádaná Krajským úřadem Libereckého kraje (Odborem regionálního rozvoje) ve dnech 5. - 6. května 2003 v Liberci. Této události se zúčastnilo 150 účastníků - zástupců ministerstev, krajských samospráv a státních orgánů, samospráv obcí a měst, akademických a vzdělávacích institucí, nevládních organizací, apod.

O rok později proběhla v Liberci II. Konference ČR k udržitelnému rozvoji pod názvem „Principy udržitelného rozvoje a jejich praktický dopad na rozvoj regionů“. Konference proběhla v termínu 14. - 15. října 2004 a zúčastnilo se jí kolem 100 odborníků. Z této konference vzešlo usnesení, ve kterém se odborníci dohodli na celé řadě závěrů a mimo jiné na krajské úrovni doporučují:

- ustavit krajské Rady pro udržitelný rozvoj;
- pokračovat v úsilí a podpoře zpracování krajských a regionálních strategií;
- vytvořit sadu indikátorů udržitelného rozvoje kraje či jeho lokálních území (včetně volitelných), zajistit jejich pravidelné monitorování a vyhodnocování, vytvořit mechanismy zpětných vazeb pro případnou korekci prováděných rozvojových opatření krajských i obecních samospráv.

Důležité etapy implementace udržitelného rozvoje na krajské úrovni:

- leden 2001 - Státní politika životního prostředí České republiky, Aktuální cíl a opatření: *“doporučit krajským úřadům a jejich odborům regionálního rozvoje a územního plánování zpracovávat koncepce udržitelného rozvoje na úrovni vyšších územních samosprávních celků a podporovat vznik obdobných koncepcí na úrovni obcí”*;
  - 5. - 6. května 2003 – I. Konference k udržitelnému rozvoji s mezinárodní účastí nazvaná “Principy udržitelného rozvoje a jejich praktický vliv na rozvoj krajů”;
  - 1.1.2004 - vyhlášen Program na zpracování krajských strategií udržitelného rozvoje Státního fondu životního prostředí České republiky;
  - duben 2004 – pilotní projekt “Podpora při přípravě zpracování strategie udržitelného rozvoje ve vybraných krajích České republiky”, který obsahuje také zpracování strategií udržitelného rozvoje pro Ústecký a Liberecký kraj;
  - 14. - 15. října 2004 - II. Konference ČR k udržitelnému rozvoji pod názvem “Principy udržitelného rozvoje a jejich praktický dopad na rozvoj regionů”.
-

1.4 Východiska pro zpracování Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje

Podle zákona. č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje byl v Ústeckém kraji zpracován Program rozvoje Ústeckého kraje. Aktualizovanou verzi Programu rozvoje Ústeckého kraje vzalo Zastupitelstvo Ústeckého kraje pouze na vědomí usnesením č. 21/8/2001 ze dne 12. 12. 2001. Program rozvoje Ústeckého kraje je pouze strategickým dokumentem, který plní funkci podkladu pro zpracování projektů k čerpání prostředků z veřejných rozpočtů České republiky i ze Strukturálních fondů a z Kohezního fondu Evropské unie. Program rozvoje Ústeckého kraje negarantuje provázanost a vyváženost ekonomické, sociální a environmentální oblasti ani důsledné respektování principů udržitelného rozvoje v hlavních oblastech společenských aktivit regionu.

V roce 2004 se Ústecký kraj přihlásil k projektu “Podpora při přípravě strategie udržitelného rozvoje ve vybraných krajích ČR” v jehož rámci došlo k pilotnímu zpracování předkládané Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje 2006 - 2020. Navržená metodika projektu byla podle standardů UNDP schválena na LPAC mítingu dne 14. dubna 2004, je popsána v Projektovém dokumentu UNDP a průběh celého projektu probíhal za dohledu Řídícího výboru a Projektové rady.

Na rozdíl od Programu rozvoje Ústeckého kraje má Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje 2006 - 2020 za cíl udat rámec dlouhodobému rozvoji kraje, který bude aplikovat principy konceptu udržitelného rozvoje a bude v souladu s mandátem udržitelného rozvoje lidstva UNDP a v kontextu se

Strategií udržitelného rozvoje České republiky. Udržitelný rozvoj je horizontálním tématem Evropské unie.

Cílem bylo zpracovat rámcový a průřezový koncepční dokument Ústeckého kraje na nějž budou následně navazovat ostatní sektorální strategické a koncepční dokumenty. V případě rozporu budou sektorální dokumenty včetně Programu rozvoje Ústeckého kraje novelizovány, tak aby jejich obsah odpovídal definovaným vizím, prioritám, strategickým cílům Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje 2006 – 2020. Pro monitoring implementace byla navržena sada programových a titulkových indikátorů. Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje 2006 – 2020 zahrnuje ekonomický, sociální, environmentální pilíř a správu věcí veřejných, která je chápána jako prostor ve kterém se udržitelný rozvoj odehrává.

Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje 2006 - 2020 vychází ze stávající situace regionu. Kvalifikace a kvantifikace priorit a strategických cílů je vztažena ke stavu 2005 (resp. posledních zjištěných dat).

Dokument je zpracován podle angloamerického modelu plánování s malými modifikacemi a s úpravou podle regionálních podmínek. Zvolený metodický postup byl tak pilotně odzkoušen a inovován v podmínkách České republiky a celé Střední Evropy.

Cíle a specifikace zpracování:

- moderní, přehledný, jednoduchý a stručný strategický plán;
  - rámcový a průřezový strategický plán napříč sektory;
  - originální v rámci českých a středoevropských standardů;
  - důraz na nástroje pro sledování a vyhodnocování jeho implementace;
  - konkrétní kvalifikace a kvantifikace strategických cílů;
  - kvalifikované a kvantifikované strategické cíle nemají být dogmatem, ale pouze vodítkem;
  - živý dokument - je plánováno s jeho aktualizacemi nebo zakomponováním jeho obsahu do souvisejících sektorových dokumentů v rámci jejich aktualizace;
  - založený na pestré škále zdrojů informací;
  - vychází z dat a informací pořízených oficiálními statistickými institucemi nebo organizacemi autorizovanými ke sběru a vyhodnocování dat;
  - otevřený dokument - zpracovaný na základě participace a konsensu, na zpracování se podílela odborná pracovní skupina, dokument byl projednáván se stakeholders a veřejností;
  - názory veřejnosti a odborníků se do dokumentu promítly prostřednictvím výsledků sociologických šetření;
  - vychází z aktuální společenské situace Ústeckého kraje.
-

2. ZÁKLADNÍ TEZE VYPLÝVAJÍCÍ Z DÍLČÍCH ANALYTICKÝCH ČÁSTÍ PRO ÚSTECKÝ KRAJ A SWOT ANALÝZA UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚSTECKÉHO KRAJE

2.1 Dílčí studie analytické části strategie

Dílčí studie analytické části jsou nedílnou součástí strategie a pro přehlednost je analytická část koncipována jako soubor příloh k návrhové části:

- Analýzy krajských koncepčních dokumentů z hlediska jejich souladu s principy udržitelného rozvoje (Příloha č. 1);
- Analytická část Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje (Příloha č. 2.);
- Analýza kvalitativního sociologického průzkumu: standardizované rozhovory s experty (Příloha č. 3);
- Analýza kvantitativního sociologického průzkumu veřejnosti Ústeckého kraje (Příloha č. 4.).

2.2 Výstupy z analýz strategických a koncepčních dokumentů Ústeckého kraje z hlediska jejich souladu s principy udržitelného rozvoje

Celkem bylo posouzeno 20 krajských strategických dokumentů. Obecně lze konstatovat, že kvalita posuzovaných dokumentů je značně rozdílná. Většina z nich neobsahuje kompletní soubor všech relevantních částí a informací. Touto skutečností je významně ovlivněna funkčnost, efektivita a “strategičnost” těchto materiálů. Některé z předložených materiálů nejsou schválené Zastupitelstvem Ústeckého kraje a Radou Ústeckého kraje a tím je jejich realizovatelnost značně limitována.

Teze vyplývající ze zhodnocení funkčnosti, efektivnosti a strategického charakteru posuzovaných dokumentů (Úroveň 1):

- nedostatečná definice tezí ve SWOT analýzách, často jejich úplná absence;
- neaktuálnost relevantních dat a informací analytické části a nesjednocené referenční kroky;
- cíle jsou často formulovány velmi obecně a mají charakter pouhých proklamací;
- materiály neobsahují dostatečný a konkrétní přehled finančních nástrojů/zdrojů pro realizaci stanovených cílů;
- v materiálech nejsou přesně definovány indikátory pro monitoring a odpovědnost za naplňování cílů resp. návrh managementu;
- dokumenty jsou často realistické a realizovatelné pouze ze předpokladu dopracování nebo konkretizace některých jejich částí;
- pro pracovní charakter nebo neúplnost materiálů nebylo v některých případech možné vůbec provést kompletní hodnocení dokumentu;
- byla zjištěna absence kvalitních strategických materiálů na úrovni kraje v oblasti zdravotnictví; stávající dokumenty mají velmi zásadní nedostatky a v tomto stavu jsou zcela irelevantní;
- nejlépe hodnoceným dokumentem na této úrovni je Konceptce environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty, která obsahuje všechny relevantní a velmi kvalitně zpracované části, tento materiál může výrazně ovlivnit environmentální pilíř udržitelného rozvoje regionu;
- na základě existence celé řady dílčích analytických studií v oblasti odpadového hospodářství, jejichž soubor lze považovat za potenciální analytickou část koncepčního dokumentu ze kterého lze zpracovat priority a cíle Strategie odpadového hospodářství Ústeckého kraje;
- Program rozvoje Ústeckého kraje obsahuje hrubý seznam zdrojů financování, cíle jsou většinou nekonkrétní a obecné, chybí kvantifikace a termíny plnění; pozitivní je existence “Zásobníku projektů” (426 projektů a projektových záměrů), dokument plní především funkci dokumentu definujícího priority pro přípravu projektů, na jejichž realizaci bude možné čerpat prostředky z veřejných rozpočtů i z finančních nástrojů strukturální politiky EU.

Teze vyplývající ze zhodnocení posuzovaných dokumentů z hlediska kritérií udržitelného rozvoje (Úroveň 2):

- většina materiálů se snaží formulovat dlouhodobé vize;
- mezigenerační a meziregionální solidarita není zmíněna vůbec nebo jen okrajově, výjimkou jsou strategické a koncepční materiály pro oblast rozvoje venkova a environmentální výchovy;

- pokud je to relevantní, i úzce zaměřené strategické materiály obsahují tendence směrem ke zlepšení kvality životního prostředí pro budoucí generace, výjimku tvoří Strategie průmyslu a malého a středního podnikání Ústeckého kraje;
- pokud není princip předběžné opatrnosti přímo zmíněn, objevuje se často alespoň ve formě preventivních opatření; princip předběžné opatrnosti není uplatněn v Programu rozvoje Ústeckého kraje a ve Strategii rozvoje venkovských oblastí;
- v dokumentech se zpravidla neprojevuje dostatečná a odůvodněná provázanost všech pilířů udržitelného rozvoje, tedy provázanost ekonomické, sociální a environmentální oblasti;
- kritérium podpory aktivní sociální politiky je v relevantních dokumentech provázáno uspokojivě;
- některá řešení specifických dokumentů jsou v nedostatečném souladu s ochranou životního prostředí a zachováním přírodních zdrojů, týká se to zejména dokumentů pro oblast průmyslu a podnikání a pro oblast venkova;
- vzhledem k příhraničnímu charakteru Ústeckého kraje je v hlavních dokumentech řešena přeshraniční i meziregionální spolupráce, výjimku tvoří sektorové koncepční a strategické dokumenty pro oblast vzdělávání a kultury;
- snaha zapojit do přípravy materiálů veřejnost nebo její zástupce je nedostatečná, často nezahrnuje celé spektrum zástupců zájmových skupin nebo je uplatňována v nevhodné etapě zpracování dokumentů;
- zapojení veřejnosti do rozhodování je proklamativní nebo není bráno vůbec v úvahu, prostor pro uplatňování procesů místních Agend 21 je nedostatečný;
- z posuzování vyplývá nutnost na krajské úrovni zpracovat komplexní koncepční materiál pro oblast zdravotnictví;
- není stanovena odpovědnost za naplňování cílů;
- pokud existuje souvislost, a je to relevantní, nejsou v dokumentech zahrnuty konkrétní environmentální cíle, cíle využívání obnovitelných zdrojů a ochrany zdravotního stavu obyvatelstva;
- nejsou uvedeny žádné ekonomické nástroje pro uplatňování principu znečišťovatel platí a dalších; princip subsidiarity je v dokumentech zapracován velmi marginálně;
- finanční zdroje jsou uvedeny nedostatečně nebo nejsou zmíněny vůbec, výjimku tvoří Koncepce environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty a Strategie rozvoje cestovního ruchu;
- kapacity pro realizaci cílů jsou ve všech posuzovaných dokumentech uvedeny přinejmenším uspokojivě;
- sady indikátorů, pokud jsou uvedeny, bývají často bez souvislostí a nemají dostatečnou vypovídající hodnotu; výjimkou jsou již zmíněné koncepční a strategické materiály pro oblast environmentálního vzdělávání.

Teze vyplývající ze zhodnocení posuzovaných dokumentů z hlediska principů udržitelného rozvoje (Úroveň 3):

- posuzované materiály zpravidla nedostatečně promítají odpovědnost vůči budoucím generacím, objevuje se rezerva i v zakomponování mezigenerační solidarity, principu předběžné opatrnosti a dalších;
- integrace ekonomických, sociálních a environmentálních cílů je většinou nedostatečná;
- obecně největší slabinou v oblasti participace a konsensu je definování odpovědnosti, komunikace a informovanosti a osvěty veřejnosti; v posuzovaných materiálech často není zmíněna a rozpracována účast veřejnosti na plánování a rozhodování;
- i pokud je to relevantní, je princip ochrany životního prostředí a přírodních zdrojů v dokumentech promítnut velmi slabě, míra jeho provázanosti je zpravidla nedostatečná;
- návrh managementu, organizace a řízení není v dokumentech zapracován a je jednou z nejslabších článků strategických a koncepčních dokumentů.

2.3 Výsledky kvalitativních sociologických průzkumů – Standardizované rozhovory s experty

Z provedených expertních rozhovorů vyplývá obecně nízký zájem o problematiku udržitelného rozvoje a následně logicky nízká povědomost o celé koncepci udržitelného rozvoje mezi

nominovanými odborníky, než se předpokládalo. Udržitelný rozvoj Ústeckého kraje nepatří mezi prioritní témata. Existuje velká neznalost koncepčních a strategických materiálů kraje i skupin, u kterých jsou znalosti předpokládány.

Z jednotlivých bloků otázek vyplývá:

A) Hodnocení současné situace v Ústeckém kraji

- odborníci nepovažují současný stav Ústeckého kraje za udržitelný;
- za nejkritičtější oblasti v souvislosti s udržitelností považují oblast lidských zdrojů a oblast malého a středního podnikání; jako nejméně rizikovou oblast uvádějí oblast zemědělství a venkova a cestovního ruchu;
- odborníci vidí v časovém horizontu 10 let změnu rozvoje kraje k udržitelnosti za reálnou;
- za hlavní překážky změny rozvoje směrem k udržitelnosti uvádějí neochotu veřejnosti měnit životní styl, absenci reálné koncepce udržitelného rozvoje na úrovni státu a nedostatek politické vůle;
- více než polovina odborníků uvádí, že v Ústeckém kraji existují pozitivní příklady, které napomáhají směrem k udržitelnosti, nejvíce citován byl příklad revitalizací krajiny po roce 1990 a projekty rekultivací území po těžbě uhlí (MUS, SD) či hydrická rekultivace Chabařovického jezera.

B) Vztah vaší organizace k udržitelnému rozvoji

- více než polovina odborníků se domnívá, že se organizace mohou rozvíjet podle principů udržitelného rozvoje a to zejména při dostatku finančních prostředků;
- organizace se snaží minimalizovat škody na životním prostředí především tříděním odpadů; v menší než poloviční míře uvádějí respondenti využívání hromadné dopravy, používání recyklovaného papíru, zpracování konceptů pro provoz šetrné k životnímu prostředí; méně než polovina organizací plánuje do budoucna realizovat nová opatření ke zmírnění negativních dopadů jejich činnosti na životní prostředí;
- velká většina organizací je ochotna propagovat udržitelný rozvoj, podporovat související akce, podporovat činnost nevládních organizací a spolupracovat na programech udržitelného rozvoje.

C) Spolupráce veřejné správy s občanskou společností

- za hlavní pomoc ze strany státní správy odborníci uvádějí existenci vhodné a transparentní legislativy a finanční podporu;
- odborníci uvádějí, že od krajské správy očekávají především intenzivní a rychlou informovanost a komunikaci, spolupráci na koncepčních řešeních a existenci dostatečného množství vhodných dotačních titulů;
- od obcí se v prosazování a uplatňování principů udržitelného rozvoje očekává zejména konkrétní spolupráce a partnerství na jednotlivých projektech a dostatek informací o jejich aktivitách a plánech.

D) Program rozvoje Ústeckého kraje

- odborníci zpravidla znají strategické cíle a návrh opatření tohoto koncepčního dokumentu;
- polovina odborníků se domnívá, že cíle jsou v souladu s principy udržitelného rozvoje;
- jako nedostatky odborníci uvádějí obecnost dokumentu a mají výhrady především ke strategickým cílům v oblasti infrastruktury a dopravy;
- za kritické oblasti považují oblasti zdravotnictví a průmyslu.

E) Územně-plánovací dokumentace obcí

- odborníci zpravidla neznají územně-plánovací dokumentaci obcí a nemohou posoudit její vztah k udržitelnému rozvoji;
- odborníci, kteří tuto dokumentaci znají zpravidla uvádějí, že je v souladu s principy udržitelného rozvoje;
- v územně-plánovací dokumentaci negativně hodnotí především stanovení stavebních limitů v území.

F) Strategie rozvoje venkovských oblastí Ústeckého kraje

- odborníci zpravidla neznají tento dokument a nemohou posoudit její vztah k udržitelnému rozvoji;
- odborníci, kteří tento dokument znají zpravidla uvádějí, že je v souladu s principy udržitelného rozvoje.

G) Prioritní strategické cíle udržitelného rozvoje Ústeckého kraje

- za prioritní cíle v ekonomické oblasti uvádějí odborníci podporu malých a středních podniků především v souvislosti s vytvářením nových pracovních míst, rozvoj podnikatelských aktivit šetrných k životnímu prostředí a snižování energetické a surovinové náročnosti výroby;
- v oblasti kvality života uvádějí odborníci vytváření nových pracovních míst v environmentálně příznivých oborech, zlepšování kvality života obyvatel Ústeckého kraje a zavádění vzdělávání výchovy a osvěty k udržitelnému rozvoji;
- v oblasti infrastruktury uvádějí především vytváření programů postupné rekonstrukce a modernizace regionální silniční a železniční sítě, dořešení kanalizace a čistíren odpadních vod a soulad územně-plánovací dokumentace s principy udržitelného rozvoje;
- pro oblast životního prostředí uvádějí podporu technologií šetrných k životnímu prostředí, implementaci udržitelného rozvoje do nově zpracovávaných územních a rozvojových plánů obcí, zlepšení hospodaření s půdou a odstraňování starých ekologických zátěží;
- v oblasti rozvoje venkova, lesnictví a multifunkčního zemědělství uvádějí odborníci jako prioritu podporu zakládání malých a středních podniků, které zpracovávají primární suroviny přímo v kraji a produkují výrobky s vysokou přidanou hodnotou, vytváření nových pracovních příležitostí na venkově s využitím lokální, regionální produkce a podporu odvětví tradičních a rozvíjení netradičních odvětví rostlinné a živočišné zemědělské produkce.

H) Udržitelný rozvoj v praxi

- potenciál Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem vidí odborníci především v provádění statistických průzkumů, jejich vyhodnocování a monitorování situace v oblasti udržitelného rozvoje (v souvislosti s využitím a zaměřením diplomových prací) a v provádění osvěty, vzdělávání a šíření informací směrem k veřejnosti;
- odborníci se domnívají, že občané mohou pomoci udržitelnému rozvoji jejich regionu především změnou svého chování, osobní angažovaností a prováděním aktivit směřujícím k šetrnosti vůči životnímu prostředí.

2.4 Výsledky kvantitativního sociologického průzkumu veřejnosti/domácností Ústeckého kraje

Z analýzy kvantitativního sociologického průzkumu obyvatel Ústeckého kraje vyplývají následující aspekty veřejného mínění Obyvatelé kraje obecně považují za nejzávažnější problémy ústeckého regionu nezaměstnanost, kriminalitu a bezpečnost. Největší problémy mají povahu spíše ekonomickou a sociální než kulturní nebo environmentální.

1) pro oblast ekonomického rozvoje

- veřejnost si do budoucna nepřeje podporování těžebního a těžkého průmyslu a naopak preferuje zejména podporu turistického ruchu, sektoru služeb a ekologického zemědělství;
- více než polovina dotázaných se domnívá, že blízkost hranic s Německem není dostatečně využívána pro příliv finančních prostředků do regionu;
- tradiční průmyslová odvětví by měla být podporována pouze prostřednictvím prosperujících společností;
- pro příliv investic do regionu považuje veřejnost za klíčovou kvalifikaci a rekvalifikaci pracovní síly a kvalitní infrastrukturu;
- veřejnost považuje nezaměstnanost v kraji za vysokou, možnosti rekvalifikace a doškolování, podporu nových podnikatelských aktivit a možnosti získávání financí z jiných zdrojů než z rozpočtů obcí, měst a kraje za nedostatečné; hospodaření měst a obcí považuje veřejnost za průměrné;

- zhruba polovina dotázaných předpokládá, že se jejich životní standart v průběhu následujících let sníží (jako důvody občané uvádějí ztrátu zaměstnání a odchod do důchodu);
- větší část veřejnosti nedává přednost ekologicky šetrným výrobkům a preferuje spíše nižší cenu nebo se o to nezajímá;
- většina obyvatel používá k dopravě nejčastěji osobní automobil, který lidé na venkově upřednostňují z důvodu absence jiné alternativy dopravy a lidé ve městech z důvodů většího pohodlí;
- za prioritu v oblasti infrastruktury považují občané investice směřující ke zkvalitnění silnic II. a III. třídy a na výstavbu a zkvalitnění dálnic a rychlostních komunikací;
- téměř polovina obyvatel kraje považuje své pracovní místo za stabilní a necelá polovina to nedokáže odhadnout; 75 % obyvatel uvádí, že by v případě ztráty pracovního místa **měli** problém s hledáním nového, jako důvod nejčastěji uvádí vysokou nezaměstnanost v kraji a jejich vysoký věk.

2) pro socio-kulturní oblast

- většina dotázaných považuje zdravotně-sociální služby v regionu za dostupné a kvalitní, nejméně příznivý stav je v dostupnosti a kvalitě specializovaných lékařů a lázeňské a rehabilitační služby;
- polovina občanů pokládá prevenci u celé řady onemocnění za dostatečnou; jako velmi nedostatečnou uvádí prevenci u sociálně-patologických jevů;
- větší část veřejnosti se snaží žít podle zásad zdravého životního stylu;
- veřejnost se domnívá, že lidé spíše nenapomáhají k dostatečnému začleňování menšinových skupin do života celé společnosti;
- v oblasti bydlení veřejnost uvádí jako prioritu zvýšení počtu dokončených nových bytů a obnovu starého bytového fondu;
- stěhování z měst na venkov a z venkova do měst obyvatelé kraje zpravidla neplánují, jako důvod potenciálního stěhování uvádějí změnu zaměstnání nebo lepší možnost bydlení;
- dostupnost všech stupňů škol, kromě vyšších odborných škol, považují obyvatelé kraje za velmi nebo spíše dobrou; kvalitu vzdělávacích institucí a možnost volnočasových aktivit spíše za nedostatečnou;
- veřejnost je spíše spokojena se současnými možnostmi trávení volného času v Ústeckém kraji, nejvíce však scházejí sportoviště, nabídka koncertů a vzdělávacích kurzů;
- úroveň péče o kulturní památky je podle většiny obyvatel dostatečná;
- obyvatelé kraje považují možnosti regionu z hlediska rozvoje cestovního ruchu za spíše dobré;
- většina obyvatel považuje Ústecký kraj z hlediska plnohodnotného života jejich dětí za perspektivní.

3) pro environmentální oblast

- více než polovina obyvatel kraje soudí, že chráněná území jsou pro region přínosem a další třetina jejich existenci respektuje i přes případná omezení;
- polovina obyvatel Ústeckého kraje považuje zdroje informací o důvodech ochrany přírody a krajiny za dostatečné;
- více než polovina obyvatel se domnívá, že je žádoucí další rozšiřování zvláště chráněných území v Ústeckém kraji;
- mezi priority ve využívání investic ochrany životního prostředí veřejnost uvádí oblast ochrany ovzduší a ochrany přírody a krajiny;
- většina obyvatel uvádí, že využívá přírodní prostředí Ústeckého kraje k trávení svého volného času, pouze nepatrná část tak činí výjimečně nebo vůbec;
- občané jsou zpravidla spokojeni s kvalitou všech složek životního prostředí v okolí jejich bydliště, nejlépe hodnotí odvoz a likvidaci odpadů, kvalitu přírody a krajiny v okolí obce/města a vodní zdroje; nejhůře hodnotí dopravní situaci a s ní související hluk a kvalitu ovzduší;
- převážná část občanů uvádí, že dění v oblasti životního prostředí nesleduje, nemá o něj systematický zájem a žádných konkrétních akcí se k této problematice neúčastní; pouze 4 % obyvatel uvádí aktivní účast;

- většina obyvatel kraje uvádí, že šetří energií a vodou, preferuje energeticky úsporné spotřebiče a snaží se důkladně izolovat obytné prostory; zároveň většina obyvatel kraje uvádí, že nevyužívá a alternativních a obnovitelných zdrojů energie; jejich využití však plánuje 30 % respondentů;
- 79 % obyvatel kraje uvádí, že třídí odpad (zejména plasty, papír a sklo); ti kteří netřídí, uvádějí za hlavní důvod absenci separátních kontejnerů nebo nedostatek času;
- občané Ústeckého kraje většinou nemají představu o pojmu udržitelný rozvoj.

c) pro veřejnou správu

- obyvatelé kraje se domnívají, že prioritou Krajského úřadu Ústeckého kraje a volených orgánů kraje by mělo být především řešení bezpečnosti a kriminality a problematika nezaměstnanosti a bydlení;
- spolupráci institucí veřejné správy hodnotí kladně více jak polovina obyvatel kraje;
- více než polovina obyvatel uvádí (69%), že se aktivně nezapojuje do veřejného života ve své obci/městě a méně než jedna třetina obyvatel uvádí, že se zapojuje pouze výjimečně a nárazově, nejčastější je participace formou voleb a při vznášení přímých dotazů a podmětů;
- většina občanů kraje je pro decentralizaci a domnívá se, že by mělo dojít k dalšímu posílení pravomocí místní/obecní samosprávy na úkor orgánů státní správy;
- za priority rozvoje venkova považují občané především zvyšování atraktivity venkova, jako místa pro život zejména mladých rodin, a vytváření nových pracovních míst na venkově;
- ve veřejnosti převládá názor, že spíše nemůže ovlivňovat veřejnou správu a podílet se na rozhodovacím procesu.

2.5 Přehled existujících procesů místní Agenda 21 v Ústeckém kraji

Místní Agenda 21 (MA 21) je program pro uplatnění udržitelného rozvoje na místní a regionální úrovni. Vychází z požadavku celistvosti přístupu k rozvoji a vyváženého zastoupení všech jeho aspektů - ekonomického, sociálního a environmentálně šetrného. Mezi jeho základní principy patří participace občanů a skupin na rozhodování o veřejných záležitostech, veřejné řešení problémů a partnerství. Jinými slovy se jedná o co nejširší, dlouhodobou a pozitivní diskusi mezi úřady, samosprávou, soukromými podniky, nevládními organizacemi a občany. Místní Agenda 21 má původ v dokumentu Agenda 21, v kapitole 28 *“Iniciativy místních úřadů na podporu Agendy 21”*, který byl schválený *Světovým summitem o životním prostředí a rozvoji v Riu 1992 (UNCED)*. Česká republika se jako signatář Agendy 21 zavázala programy MA 21 uplatňovat.

Na úrovni kraje probíhají dílčí akce, které lze označit značkou MA 21. Tyto akce nejsou sledovány ani nijak centrálně koordinovány. Ústecký kraj postrádá hlavního koordinátora, který by organizoval a inicioval nové činnosti MA 21.

Litoměřicko – *“Litoměřice -Zdravé město NSZM ČR/MA 21”*:

Litoměřice jsou od roku 2000 členem asociace s názvem Národní síť Zdravých měst České republiky (NSZM ČR). Mezinárodní projekt Zdravé město iniciovala v roce 1988 Světová zdravotní organizace, síť NSZM dnes tvoří v ČR několik desítek měst, obcí, mikroregionů a krajů. K zapojení do NSZM vyzvala Zdravotní komise města Litoměřic; město má samostatného placeného koordinátora projektu. V rámci sítě usilují Litoměřice o realizaci místní Agendy 21, dobrou správu věcí veřejných (good governance) a naplňování místního akčního plánu pro zdraví a životní prostředí (*“LEHAP”*). Ten byl projednán a schválen v roce 2002, při naplňování jeho cílů by se mělo postupně zlepšovat zdraví a kvalita života obyvatel a město by se mělo rozvíjet udržitelně.

Děčínsko – *“Cestou uplatnění MA 21 k udržitelnému rozvoji Děčínského regionu”*:

Tento projekt, který byl zahájen v roce 1991, byl ukončen k 28.2.2003. Cílem projektu bylo zahájení tvorby místních Agend 21 na Děčínsku, přihlášení místních správ k MA 21 a zapracování principů udržitelného rozvoje do strategických dokumentů. V rámci projektu došlo k aktivitám směřujícím k rozvoji vzdělávacích, osvětových a výchovných aktivit udržitelného rozvoje a zvýšení povědomí veřejnosti o udržitelném rozvoji. Hlavním realizátorem projektu bylo Sdružení pro rozvoj Šluknovska ve spolupráci s Atkins International (Velká Británie). Zúčastněné obce a města v projektu pokračují

kontinuálně v aplikaci postupů a realizaci nových akcí MA21 v různé míře do současnosti. Postupy místní Agenda 21 využívá například Obecní úřad Markvartice na Děčínsku, MěÚ Šluknov při plánování výstavby větrných elektráren v lokalitě Království.

Další místa praktické realizace MA 21 v Ústeckém kraji:

Místo	Organizace
Krásnolipsko	ZO ČSOP Tilia Krásná Lípa, České Švýcarsko, o.p.s.
Varnsdorf a okolí	ZO ČSOP Tilia Krásná Lípa, Středisko ekologické výchovy Netopýr
Ústí nad Labem a okolí	ZO ČSOP Tilia Krásná Lípa, Sdružení dětí a mládeže Tilia, Severočeské centrum ochránců přírody Tilia, Přátelé přírody
Roudnicko	Centrum ekologické výchovy Ciconia
Teplicko	Středisko ekologické výchovy Šťovík
Mostecko	Schola Humanitas, Centrum ekologické výchovy Viana
Chomutovsko	Společnost pro trvale udržitelný život

V roce 2004 proběhlo v Ústeckém kraji téměř 100 seminářů pro pracovníky veřejné správy a pro veřejnost v oblasti ekologické výchovy, vzdělávání a osvěty. Dále byla schválena krajská Koncepce EVVO, jejíž součástí je MA 21.

2.6 SWOT analýza udržitelného rozvoje Ústeckého kraje

EKONOMICKÝ PILÍŘ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<p>Ústecký kraj</p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ výhodná geografická poloha kraje (umožňuje přeshraniční spolupráci s regiony v SRN; ovlivňuje podíl zahraničních návštěvníků preferujících vícedenní turistiku); ☞ přítomnost části IV. transevropského multimodálního koridoru Berlín-Praha-Brno-Bratislava-Budapešť-Sofie-Istanbul (dálnice D8; železniční trať 090/815; labská vodní cesta); ☞ hustá regionální silniční a železniční síť; ☞ dobré dopravní propojení významných center kraje; ☞ tradice kvalifikací pro průmyslové výroby (chemický, těžební, energetický a sklářský průmysl); ☞ významné zásoby nerostných surovin; ☞ dostatečné množství volné pracovní síly; ☞ různorodý turistický potenciál kraje (vysoký podíl chráněných území v SV části kraje; lázeňská střediska; areály zimních sportů).	<p>Ústecký kraj</p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ setrvačnost negativního image kraje; ☞ silné zaměření ekonomiky na průmyslová odvětví s velkou materiálovou náročností; ☞ velká koncentrace ekonomických subjektů v centrech kraje a malý počet dlouhodobě prosperujících středních a malých podniků; ☞ nízká proaktivita firem a podniků v kraji při vytváření klastrového systému; ☞ vysoká míra nezaměstnanosti (17,94 % v r. 2003) a nevyvážená nabídka i poptávka na trhu práce; ☞ velký počet nevyužívaných zdevastovaných ploch a objektů ("brownfields"); ☞ špatný technický stav regionálních tratí, silnic II. a III. třídy a místních komunikací; ☞ špatná dopravní obslužnost horských oblastí; ☞ nízký podíl výdajů na vědu a výzkum a nedostatečně rozvinutá informační a komunikační infrastruktura; ☞ nedostatečná základní a doplňková infrastruktura cestovního ruchu včetně absence destinačního managementu a příslušných služeb.

EKONOMICKÝ PILÍŘ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

PŘÍLEŽITOSTI

Ústecký kraj

- ☞ zvyšování ekonomického růstu kraje v důsledku dokončení transformace zemědělství a průmyslu, včetně následné stabilizace podniků (zvyšování HDP/obyvatele za rok v paritě kupní síly);
- ☞ zvýšení počtu stabilních ekonomických subjektů v kraji v důsledku podpory místních podnikatelských aktivit;
- ☞ využívání nejlepších dostupných technologií;
- ☞ stimulace přílivu zahraničních investic, zejména do oborů produkujících nejmodernější technologie ("Hi-Tech");
- ☞ příprava kvalitních rozvojových projektů a efektivní využívání finančních nástrojů EU (Strukturální fondy, Fond soudržnosti);
- ☞ využití potenciálu ekologicky šetrného turistického ruchu, včetně možností ekoagroturistiky v rámci primárního sektoru;
- ☞ rostoucí úloha sociální odpovědnosti firem;
- ☞ "public-private partnership".

RIZIKA

Ústecký kraj

- ☞ snížení přílivu zahraničního kapitálu, výběr nevhodných zahraničních investorů a neefektivní využití investic;
- ☞ růst nezaměstnanosti související s útlumem těžkého průmyslu, energetického průmyslu a těžby nerostných surovin;
- ☞ nedostatečný rozvoj malého a středního podnikání v kraji;
- ☞ odliv vysoce kvalifikované pracovní síly;
- ☞ nárůst přepravních výkonů v osobní dopravě, zejména individuální automobilové v důsledku "vynucené mobility obyvatel" způsobené nedostatkem pracovních příležitostí v místě bydliště;
- ☞ nižší kvalita služeb a infrastruktury cestovního ruchu v porovnání s konkurenčními sousedními regiony.

SOCIO-KULTURNÍ PILÍŘ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE – LIDSKÝ KAPITÁL

SILNÉ STRÁNKY

Ústecký kraj

- ☞ velký počet lůžek a dobrý technický stav rezidenčních sociálních zařízení;
- ☞ přítomnost Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem (4 fakulty), detašovaného pracoviště ČVUT Praha (Děčín) a pobočky VŠB TU Ostrava (Most), VŠCHT Praha (Most) a Vysoké školy finanční a správní (Most);
- ☞ přítomnost výzkumných pracovišť ve státním i soukromém sektoru;
- ☞ přítomnost vyšších odborných škol ve většině okresů kraje;
- ☞ přítomnost Technologického parku Chomutov a Vědecko-technologického parku Most.

SLABÉ STRÁNKY

Ústecký kraj

- ☞ nadprůměrný výskyt a vzrůstající trend sociálně-patologických jevů;
- ☞ malá kapacita lůžek v zařízeních sociální péče pro seniory a jejich problematické rozmístění v některých okresech kraje;
- ☞ nejvyšší úmrtnost mužů a žen na 100 000 obyvatel ve srovnání s ostatními kraji celkově i podle jednotlivých příčin (nemoci oběhové soustavy, zhoubné novotvary a u mužů poranění a otravy);
- ☞ vyšší počet výskytu alergických onemocnění ve srovnání s průměrem ČR;
- ☞ vysoký podíl obyvatel se základním vzděláním a bez vzdělání (27,2 %);
- ☞ nízký podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel kraje (4,45 %) v porovnání s průměrem ČR;
- ☞ nízký zájem o vyšší formy vzdělávání;
- ☞ nedostatečná provázanost středního školství s trhem práce.

SOCIO-KULTURNÍ PILÍŘ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE – LIDSKÝ KAPITÁL

PŘÍLEŽITOSTI	RIZIKA
<p data-bbox="180 324 343 369"><u>Ústecký kraj</u></p> <ul data-bbox="180 369 794 940" style="list-style-type: none"> ☞ optimalizace počtu lůžek akutní a následné péče ve zdravotnických zařízeních v kraji; ☞ důraz na všechny stupně zdravotní prevence, zejména u alergických onemocnění; ☞ vyšší provázanost aktivit Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem a dalších vysokých škol s potřebami sociální a ekonomické sféry; ☞ větší soulad zaměření vzdělávací soustavy s požadavky trhu práce; ☞ růst vzdělanosti obyvatel Ústeckého kraje (zvyšování podílu populace s ukončeným středoškolským a vysokoškolským vzděláním); ☞ podpora systému celoživotního vzdělávání, včetně vzdělávání uchazečů o zaměstnání; ☞ propagace práce (“pracovat je normální”) ☞ provázanost firem se systémem vzdělávání.	<p data-bbox="794 324 957 369"><u>Ústecký kraj</u></p> <ul data-bbox="794 369 1406 772" style="list-style-type: none"> ☞ nekvalifikovaně a nesystémově řízená regulace počtu zařízení zdravotní a sociální péče hrazené z veřejných zdrojů; ☞ nekvalitní/nesystémová regulace počtu zařízení vzdělávací soustavy; ☞ stagnace nebo nedostatečný růst počtu středoškolsky a vysokoškolsky vzdělaných obyvatel kraje; ☞ pomalé nebo nedostatečně účinné programy rekvalifikací; ☞ nízká podpora systému celoživotního vzdělávání.

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<p><u>Ústecký kraj</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ příznivá věková struktura obyvatelstva v porovnání s ostatními kraji; ☞ vyšší porodnost v Ústeckém kraji v porovnání s ostatními regiony ČR; ☞ kladný celkový přírůstek obyvatel kraje; ☞ vysoký počet živě narozených dětí; ☞ nižší stáří bytového fondu a vyšší podíl bytů I. kategorie v porovnání s průměrem ČR. 	<p><u>Ústecký kraj</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ vysoká míra nezaměstnanosti (především v okresech Louny, Most a Teplice); ☞ vysoký počet přiznaných dávek sociální podpory; ☞ nedostatečně zajištěné služby krizové intervence; ☞ vysoká míra potratovosti ve srovnání s ostatními kraji; ☞ vysoká míra rozvodovosti ve srovnání s celorepublikovým průměrem; ☞ nedostatečná integrace minoritních skupin obyvatelstva; ☞ špatný technický stav a nevhodné využití kulturních a technických památek; ☞ velký počet trvale neobydlených domů (17,0 %) a bytů (10,4 %) v kraji (mimo objektů využívaných k rekreačním účelům/“druhé bydlení”/ se jedná o potenciální “brownfields”); ☞ vysoká reprodukce slabých sociálních skupin; ☞ nízké pravomoci kraje a obcí v oblasti řešení sociálních problémů.

SOCIO-KULTURNÍ PILÍŘ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE – SOCIÁLNÍ KAPITÁL

PŘÍLEŽITOSTI	RIZIKA
<p data-bbox="180 324 343 369"><u>Ústecký kraj</u></p> <ul data-bbox="180 369 794 840" style="list-style-type: none"> ☞ realizace většího podílu komunitních projektů sloužících k řešení sociálních problémů; ☞ zvyšování nabídky volnočasových aktivit v rámci prevence sociálně-patologických jevů; ☞ pokračující integrace všech minoritních a znevýhodněných skupin obyvatelstva; ☞ rozvoj bytové výstavby zaměřený především na opravu a nové využití trvale neobydlených domů; ☞ zvyšování nabídky levnějších bytů pro mladou generaci a tzv. sociálních bytů; ☞ zvyšování sociální soudržnosti a solidarity v regionu prostřednictvím podpory participace.	<p data-bbox="794 324 957 369"><u>Ústecký kraj</u></p> <ul data-bbox="794 369 1406 873" style="list-style-type: none"> ☞ nárůst nekontrolovaných sociálně problémových jevů; ☞ zvyšování počtu neúspěšných žadatelů o práci z řad absolventů škol a mladistvých; ☞ rostoucí počet příjemců sociálních dávek a podpor; ☞ pomalé nebo nedostatečně účinné programy rekvalifikací; ☞ snižování životní úrovně související s poklesem příjmů domácností; ☞ pokračující imigrace problémových a hůře přizpůsobivých skupin obyvatelstva; ☞ snižování počtu kulturních a sportovních zařízení pro veřejnost v důsledku úsporných opatření.

ENVIRONMENTÁLNÍ PILÍŘ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<p data-bbox="177 324 343 369">Ústecký kraj</p> <ul data-bbox="177 369 794 1142" style="list-style-type: none"> ☞ velký podíl velkoplošných zvláště chráněných území na celkové rozloze kraje a vysoký počet maloplošných zvláště chráněných území; ☞ pokles podílu orné půdy v rámci zemědělského půdního fondu (stupně zornění) v oblastech se zhoršenými podmínkami zemědělské výroby; ☞ velká rozloha rozpracovaných a dokončených rekultivací, zejména lesnických a vodohospodářských; ☞ velký podíl ploch listnatých dřevin z celkové rozlohy lesních porostů (40,2 %); ☞ hustá síť stanic pro monitorování kvality ovzduší měřící základní i speciální znečišťující látky; ☞ velký podíl obyvatel zásobovaných pitnou vodou z veřejných vodovodů; ☞ velký podíl obyvatel bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci a ČOV; ☞ relativně vysoké pořízené investice na ochranu životního prostředí zejména na ochranu ovzduší a klimatu.	<p data-bbox="794 324 960 369">Ústecký kraj</p> <ul data-bbox="794 369 1406 1556" style="list-style-type: none"> ☞ narušení ekologických funkcí krajiny antropogenními aktivitami (velký rozsah území silně narušených těžbou nerostných surovin); ☞ 5. nejnižší lesnatost (29,3 %) v porovnání s ostatními kraji ČR a velký rozsah poškozených lesních ekosystémů (zejména imisní poškození lesů v horských oblastech kraje); ☞ nárůst celkové rozlohy neobhospodařovaných a neudržovaných ploch zemědělské půdy; ☞ velký počet ploch se starými ekologickými zátěžemi (kontaminace půdy a podzemních vod v důsledku průmyslové výroby); ☞ nízká kvalita ovzduší způsobená velkým množstvím emisí produkovaných stacionárními zdroji (oxid siřičitý, oxidy dusíku a uhlovodíky); ☞ existence oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší; ☞ rostoucí intenzita tranzitní dopravy (výrazně přispívá k emisím PM₁₀, NO_x, VOC a hluku); ☞ špatná jakost povrchových a podzemních vod (zejména v oblasti Mostecka) v porovnání s ostatními regiony ČR; ☞ vyšší spotřeba vody na jednoho obyvatele v porovnání s průměrem ČR a vysoká celková produkce odpadů (největší podíl tvoří odpady produkované energetickým průmyslem); ☞ malé využití alternativních energetických zdrojů; ☞ vysoký podíl obyvatel bydlících uvnitř vnějších zón havarijního plánování; ☞ nízký podíl materiálově i termicky využívaných odpadů.

ENVIRONMENTÁLNÍ PILÍŘ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

PŘÍLEŽITOSTI

Ústecký kraj

- ☞ efektivnější ochrana biodiverzity realizací environmentálních opatření plynoucích ze závazků ČR vůči EU (Natura 2000);
- ☞ další zalesňování zemědělsky nevyužívaných půd na území kraje a snižování počtu i rozsahu nahodilých těžeb dřevní hmoty v důsledku ochranných opatření;
- ☞ rozvoj ekologického a energetického zemědělství;
- ☞ vytváření nových pracovních příležitostí v primárním sektoru v rámci odpadového hospodářství a při sanacích starých ekologických zátěží i realizaci environmentálních opatření (ÚSES, protipovodňová opatření, revitalizace říčních systémů, zvyšování retenčních schopností krajiny a obnova jejich ekologických funkcí);
- ☞ dostatečně rychlé a efektivní sanační a rekultivační procesy po těžbě uhlí a dalších průmyslových činnostech;
- ☞ pokračující proces odsiřování a snižování prašnosti velkých stacionárních zdrojů znečištění ovzduší;
- ☞ systematické využívání odpadů a vysoký podíl odpadů, který je využitelný jako druhotná surovina (recyklace, nové využití a kompostování);
- ☞ podpora environmentálně šetrného turismu zejména v horských oblastech kraje;
- ☞ rozšiřování sítě cyklostezek a kombinovaných stezek;
- ☞ rozvoj systému environmentálního vzdělávání;
- ☞ finanční podpora obcím při tvorbě strategických rozvojových plánů a územně plánovací dokumentace.

RIZIKA

Ústecký kraj

- ☞ rostoucí tlak na krajinu a ekosystémy v chráněných územích v důsledku předimenzovaného rozvoje ekonomických aktivit;
- ☞ fragmentace krajiny ve zvláště chráněných územích;
- ☞ strategické a územní plánování nerespektující principy udržitelného rozvoje a integrované ochrany životního prostředí;
- ☞ pokračování a nárůst těžby nerostných surovin při nedostatečném vymáhání rekultivačních závazků;
- ☞ pomalá a neefektivní revitalizace nevyužívaných zdevastovaných ploch a objektů ("brownfields"), pomalá a neefektivní sanace starých ekologických zátěží;
- ☞ neregulovaná nebo nedostatečně regulovaná výstavba, zejména v suburbánním zázemí velkých měst ("urban sprawl");
- ☞ nekoncepční řešení vodní dopravní infrastruktury kraje;
- ☞ rostoucí celková produkce odpadů; stagnace nebo nárůst podílu odpadů, které se odstraňují pomocí skládkování; nárůst produkce nebezpečných odpadů.

SPRÁVA VĚCÍ VEŘEJNÝCH

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<p data-bbox="188 324 343 362">Ústecký kraj</p> <ul data-bbox="188 369 774 828" style="list-style-type: none"> ☞ hlavní koncepční a strategické dokumenty kraje byly a do budoucna budou posouzeny z hlediska principů udržitelného rozvoje; ☞ aktivní zájem kraje zlepšit komunikaci a spolupráci s veřejností při projednávání strategických a koncepčních dokumentů; ☞ relativně operativní a rychlý postup kraje v rozhodovacích procesech; ☞ první zkušenosti s komunitním plánováním; ☞ podpora Ústeckého kraje ve zpracování územně-plánovací dokumentace obcí; ☞ využívání principů úspor formou sdružování prostředků a společnou realizací stanovených akcí.	<p data-bbox="807 324 962 362">Ústecký kraj</p> <ul data-bbox="807 369 1401 1064" style="list-style-type: none"> ☞ nedostatečně kvalitní strategické a územní plánování na úrovni obcí; ☞ nezájem veřejnosti účastnit se plánovacích a rozhodovacích procesů; ☞ obecná neznalost existujících strategických a koncepčních dokumentů kraje; ☞ nízký podíl obcí se zpracovanou a schválenou územně plánovací dokumentací a zanedbatelný podíl obcí se schválenými rozvojovými plány; ☞ malý výkon administrativy; ☞ byrokratizace veřejné správy, přetíženost starostů a zastupitelstev místní samosprávy; ☞ značná zadluženost obcí; ☞ není zaběhlý systém posuzování souladu přijímaných opatření (rozhodnutí, projektů, apod.) s principy udržitelného rozvoje; ☞ neexistuje management udržitelného rozvoje a odpovídající institucionální zabezpečení; ☞ nevyhovující určení obcí s rozšířenou působností.

SPRÁVA VĚCÍ VEŘEJNÝCH

PŘÍLEŽITOSTI	RIZIKA
<p data-bbox="188 324 343 362">Ústecký kraj</p> <ul data-bbox="188 369 794 1332" style="list-style-type: none"><li data-bbox="188 369 794 459">☞ udržitelný rozvoj je jednou z priorit Ústeckého kraje a je zpracována Krajská strategie udržitelného rozvoje; <li data-bbox="188 465 794 593">☞ vybudování celoplošného managementu udržitelného rozvoje a posilování kapacity místních a regionálních orgánů při plánování a realizaci rozvojových programů; <li data-bbox="188 600 794 689">☞ stanovení priorit pro financování cílů udržitelného rozvoje v rozpočtech kraje a obcí; <li data-bbox="188 696 794 786">☞ podpora projektů přeshraniční spolupráce ze strany státní správy a samosprávy, podnikatelských subjektů a veřejnosti; <li data-bbox="188 792 794 860">☞ vzájemná spolupráce obcí a vytváření mikroregionů; <li data-bbox="188 866 794 956">☞ významná role obcí v mapování potřeb mikroregionů a možnost efektivního řešení místních problémů; <li data-bbox="188 963 794 1090">☞ zapojení obcí a měst do Národní sítě zdravých měst a rozvoj Místních Agend 21 (spolupráce, konzultace, metodická a odborná podpora občanské společnosti); <li data-bbox="188 1097 794 1164">☞ otevřená komunikace, podávání jasných a srozumitelných informací veřejnosti; <li data-bbox="188 1171 794 1238">☞ vzdělávání úředníků veřejné správy v oblasti udržitelného rozvoje; <li data-bbox="188 1245 794 1332">☞ rostoucí úloha společenské odpovědnosti firem a spolupráce veřejného sektoru (public-private partnership).	<p data-bbox="807 324 962 362">Ústecký kraj</p> <ul data-bbox="807 369 1399 896" style="list-style-type: none"><li data-bbox="807 369 1399 436">☞ nedostatečné prosazování požadavků právních předpisů v praxi; <li data-bbox="807 443 1399 465">☞ nárůst byrokracie; <li data-bbox="807 472 1399 562">☞ nedostatek finančních prostředků pro realizaci opatření pomáhajících v uplatňování principů udržitelného rozvoje; <li data-bbox="807 568 1399 591">☞ přetrvávající korupční prostředí; <li data-bbox="807 598 1399 665">☞ nenaplnění cílů koncepčních a strategických dokumentů kraje; <li data-bbox="807 672 1399 761">☞ pokračující zadlužování obcí, nedostatečné využívání možností získávání finančních prostředků, neefektivní hospodaření obcí; <li data-bbox="807 768 1399 835">☞ malá poptávka po pravidelné implementaci udržitelného rozvoje na úrovni obcí; <li data-bbox="807 842 1399 896">☞ velmi nízká účast veřejnosti v rozhodovacích a plánovacích procesech.

3. VIZE PRO ÚSTECKÝ KRAJ

“Ústecký kraj v roce 2020 je průmyslovým regionem s rozmanitým zaměřením odvětví využívajících moderní environmentálně šetrné technologie. Efektivní propojení výzkumu a vývoje podpořeného kvalitním vzdělávacím zázemím s přímou aplikací inovativních řešení v praxi posouvá Ústecký kraj mezi nejprogresivnější evropské regiony. Důraz přibývajících počtu ekonomických subjektů na environmentální a sociální odpovědnosti a uplatňování principu partnerství přispívá ke kvalitě životního prostředí Ústeckého kraje, které si občané volí nejenom jako místo k práci, ale hlavně jako místo k životu. Udržitelnost rozvoje je přímo úměrná míře *konkurenceschopnosti regionu*”.

Dílčí vize udržitelného rozvoje Ústeckého kraje:

- Ústecký kraj překročil období a limity industrializace a zavádí moderní environmentálně šetrné technologie a reaguje na procesy transformace a reorganizace ekonomiky;
- Postupně dochází k eliminaci čerpání a využívání neobnovitelných přírodních zdrojů a čerpání obnovitelných zdrojů odpovídá intenzitě jejich přirozené obnovy;
- Při hospodářském rozvoji Ústeckého kraje je uplatňován princip předběžné opatrnosti a jsou monitorovány a eliminovány možné rizikové faktory;
- Různorodý a moderně orientovaný zpracovatelský průmysl je základem hospodářství Ústeckého kraje a tento průmysl je silně propojen s oblastí vědy a výzkumu;
- Ústecký kraj se otevřel a optimálně se integroval do sítě Evropské i světové ekonomiky, kde dochází k růstu životní úrovně a k ekonomické a sociální stabilizaci;
- Standardem chování ekonomických subjektů je environmentální a sociální zodpovědnost;
- Vzrostla společenská úloha podnikatelských subjektů a nevládních organizací, realizace konceptu „public-private partnership“;
- Existuje vzájemná důvěra mezi hlavními skupinami ve společnosti a společnost je imunní vůči projevům rasové, etnické či náboženské nesnášenlivosti;
- Ústecký kraj si udržuje svoji kulturní identitu na národní i mezinárodní úrovni a na místní úrovni svoji kulturní heterogenitu;
- Je kladen velký důraz na rozvoj lidského kapitálu, rozvoj nových znalostí, rozvoj vědy a výzkumu, rozvoj kultury a duchovního a intelektuálního života;
- Všichni občané Ústeckého kraje mají stejný přístup ke kvalitnímu vzdělání
- Občané Ústeckého kraje žijí ve zdravém životním prostředí a mají stejný přístup ke kvalitní zdravotně-sociální péči;
- Je uplatňován ekosystémový přístup s důrazem na autoregulační a samočisticí mechanismy a s cílem zachování biodiverzity rostlinných a živočišných druhů organizmů a jejich společenstev;
- Na základě partnerství Ústecký kraj úzce spolupracuje se sousedními regiony ve Spolkové republice Německo;
- Je zaběhlý management udržitelného rozvoje pro zajištění provázanosti ekonomického, sociálního a environmentálního pilíře;
- Každý občan Ústeckého kraje cítí určitou zodpovědnost za kvalitativní rozvoj společnosti, zaměřený na zlepšování kvality života a aktivně se ho v rámci svých možností účastní.

4. PRIORITY, STRATEGICKÉ CÍLE, OPATŘENÍ, ODŮVODNĚNÍ A PROGRAMOVÉ INDIKÁTORY UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

4.1 Ekonomická oblast

Priorita:

A) Rozvoj nových a stávajících malých a středních podniků s růstovým a inovativním potenciálem a se sídlem v Ústeckém kraji.

Strategické cíle:

1) Zvýšit podíl malých a středních podniků na celkovém HDP Ústeckého kraje do r. 2020.

Opatření:

- 1.1 Naplňovat stanovené cíle Strategie rozvoje průmyslu a malého a středního podnikání Ústeckého kraje.
- 1.2 Prosadit přijetí změn zákonů pro usnadnění registrace nových ekonomických subjektů.
- 1.3 Prosadit přijetí změn zákonů pro usnadnění daňových odvodů fyzických i právnických osob.
- 1.4 Zajistit efektivní prosazování požadavků právních předpisů upravujících podmínky volné soutěže v praxi.

2) Zvýšit podíl zaměstnanosti malých a středních podniků na celkové zaměstnanosti do r. 2020.

Opatření:

- 2.1 Zajistit efektivní prosazování požadavků právních předpisů upravujících podmínky volné soutěže v praxi.
- 2.2 Prosadit přijetí změn zákonů pro zjednodušení pracovně právních vztahů.
- 2.3 Prosadit přijetí změn zákonů pro usnadnění registrace nových ekonomických subjektů.
- 2.4 Prosadit přijetí změn zákonů pro usnadnění daňových odvodů fyzických i právnických osob.

3) Zvýšit podíl malých a středních podniků na 200 na 1000 obyvatel do r. 2020.

Opatření:

- 3.1 Zajistit efektivní prosazování požadavků právních předpisů upravujících podmínky volné soutěže v praxi.
- 3.2 Prosadit přijetí změn zákonů pro zjednodušení pracovně právních vztahů.
- 3.3 Prosadit přijetí změn zákonů pro usnadnění registrace nových ekonomických subjektů.
- 3.4 Prosadit přijetí změn zákonů pro usnadnění daňových odvodů fyzických i právnických osob.

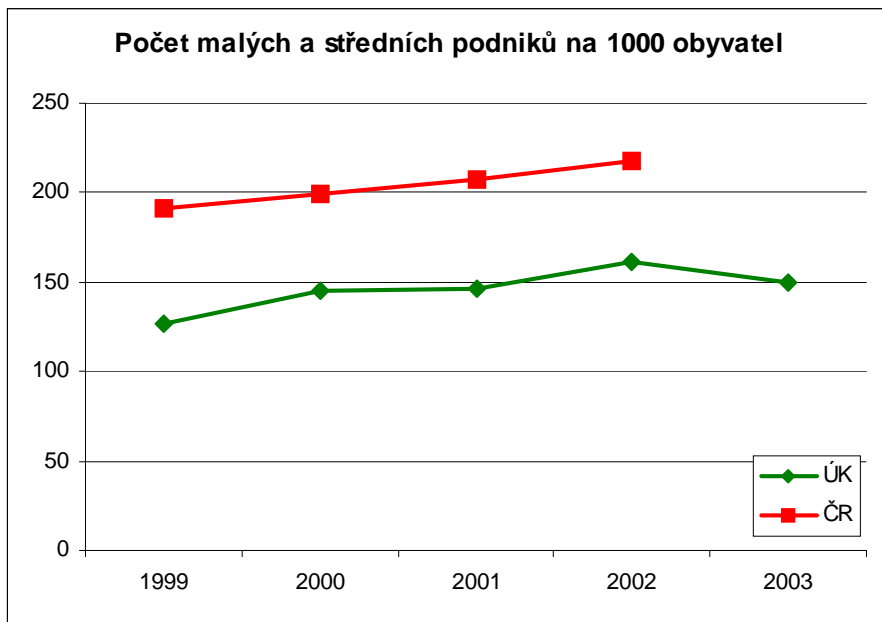
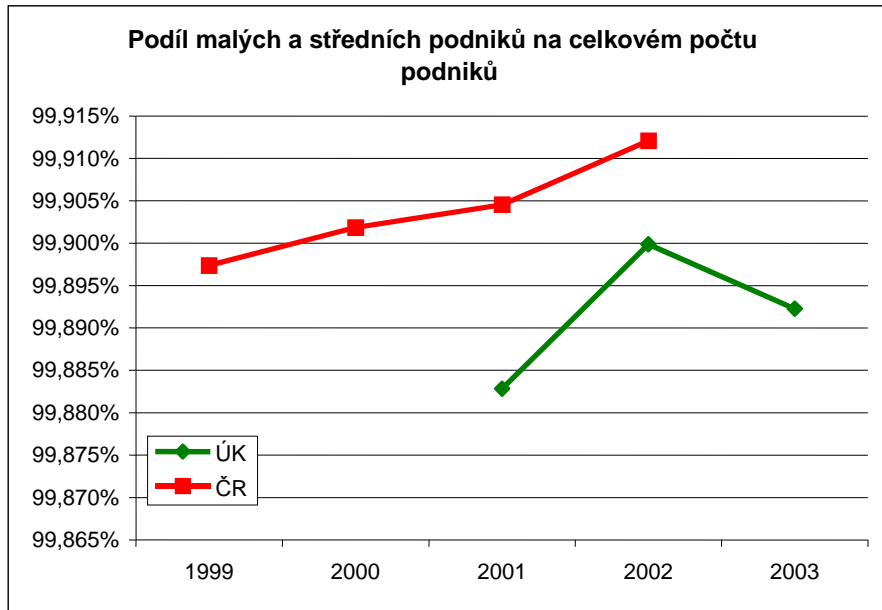
Odůvodnění: Ekonomický rozvoj, který respektuje environmentální limity prostředí a je sociálně spravedlivý tvoří základ udržitelného rozvoje. Malé a střední podniky mají největší potenciál při vytváření nových pracovních míst a přinášení inovativních řešení šetrných k životnímu prostředí.

CÍL	Úroveň	Krátkodobý stav 2007	Cílový stav 2020
Zvýšit podíl malých a středních podniků na celkovém HDP Ústeckého kraje (%).	<i>Kraj</i>	CÍL NELZE KVANTIFIKOVAT ABSENCE DAT	
Zvýšit podíl zaměstnanosti malých a středních podniků na celkové zaměstnanosti (%).	<i>Kraj</i>	CÍL NELZE KVANTIFIKOVAT ABSENCE DAT	
Zvýšit podíl malých a středních podniků na 1000 obyvatel	<i>Kraj</i>	160,0	200,0

Trend vývoje:

Indikátor	Úroveň	1999	2000	2001	2002	2003
Podíl malých a středních podniků na celkovém množství podniků (%)	<i>Kraj</i>			99,883	99,900	99,892
	<i>ČR</i>	99,897	99,902	99,905	99,912	
Podíl malých a středních podniků na celkovém HDP (%)	<i>Kraj</i>	DOPORUČENÍ: SLEDOVAT TENTO INDIKÁTOR NA KRAJSKÉ ÚROVNI				
	<i>ČR</i>					
Podíl zaměstnanosti malých a středních podniků na celkové zaměstnanosti (%)	<i>Kraj</i>	DOPORUČENÍ: SLEDOVAT TENTO INDIKÁTOR NA KRAJSKÉ ÚROVNI				
	<i>ČR</i>					
Podíl malých a středních podniků na 1000 obyvatel	<i>Kraj</i>	126,8	145,4	146,5	160,7	149,3
	<i>ČR</i>	190,7	199,5	207,3	217,8	

Grafy:

Zdroje dat: Český statistický úřad

Priorita:

B) Ekonomické oživení a zvýšení konkurenceschopnosti Ústeckého kraje s podporou existujících stabilizovaných podniků a s novými investicemi zejména do zavádění moderních environmentálně šetrných technologií. Jejich prostřednictvím postupně snižovat energetickou a surovinovou náročnost (eko-efektivita) výroby a spotřeby v Ústeckém kraji. Počet takto vzniklých pracovních příležitostí by měl korespondovat s poptávkou obyvatel trvale bydlících na území Ústeckého kraje.

Strategické cíle:

1) Zvýšit HDP v tržních cenách v do r. 2020 o 42 %.

Opatření:

- 1.1 Zajistit metodickou, institucionální a výchovně-vzdělávací podporu pro existující stabilizované podniky.
- 1.2 V součinnosti s centrálními orgány zajistit politické a ekonomické prostředí pro příliv nových investic (systém pobídek).

2) Zvýšit podíl podniků Ústeckého kraje se zavedeným environmentálně orientovaným systémem řízení, se schválenou environmentální politikou a certifikovaných podle EMAS, resp. podle norem řady ISO 14000 na 5 % do r. 2020.

Opatření:

- 2.1 Systémem dotovaných školení zvyšovat povědomí existujících podniků o environmentálně orientovaném řízení podniků. Vytvořit dotační systém pro podporu získání certifikace podnikatelských subjektů podle norem ISO.
- 2.2 Zavést systém environmentálně orientovaného řízení na krajském úřadě, včetně jeho certifikace podle EMAS, resp. podle norem řady ISO 14000.
- 2.3 Jednou z podmínek veřejných soutěží vyhlašovaných krajem je certifikace dodavatelských subjektů podle EMAS, resp. podle norem řady ISO 14000.

3) Zvýšit podíl podniků se zavedeným sociálním systémem řízení podle norem řady SA 8000, AA 1000 a SIGMA do roku 2020.

Opatření:

- 3.1 Systémem dotovaných školení zvyšovat povědomí existujících podniků o sociálně orientovaném řízení podniků. Vytvořit dotační systém pro podporu získání certifikace podnikatelských subjektů podle norem ISO.
- 3.2 Zavést systém sociálně orientovaného řízení na krajském úřadě, včetně jeho certifikace podle norem řady SA 8000, AA 1000 a SIGMA.
- 3.3 Prosazovat certifikaci normy AA 1000 resp. SIGMA.

4) Snížit spotřebu paliv na jednotku HDP v podnicích na území Ústeckého kraje do r. 2020.

Opatření:

- 4.1 Naplňovat stanovené cíle Územní energetické koncepce Ústeckého kraje.
- 4.2 Zavést systém čistší produkce.
- 4.3 Prosazovat princip eko-efektivity.
- 4.4 Vytvořit systém školení podniků v oblasti čistší produkce a eko-efektivity.
- 4.5 Vytvořit dotační systém pro podporu prosazování energeticky méně náročnějších technologií.

5) Snížit spotřebu elektrické energie v podnicích na území Ústeckého kraje o 24 % do r. 2020.

Opatření:

- 5.1 Naplňovat stanovené cíle Územní energetické koncepce Ústeckého kraje.

- 5.2 Zavést systém čistší produkce.
- 5.3 Prosazovat princip eko-efektivity.
- 5.4 Vytvořit systém školení podniků v oblasti čistší produkce a eko-efektivity.
- 5.5 Vytvořit dotační systém pro podporu prosazování energeticky méně náročnějších technologií.

Odůvodnění: S přílivem investic dochází sekundárně ke zvyšování prostředků, které bude možné využít mj. na realizaci opatření v rámci environmentálního a sociálního pilíře udržitelného rozvoje Ústeckého kraje.

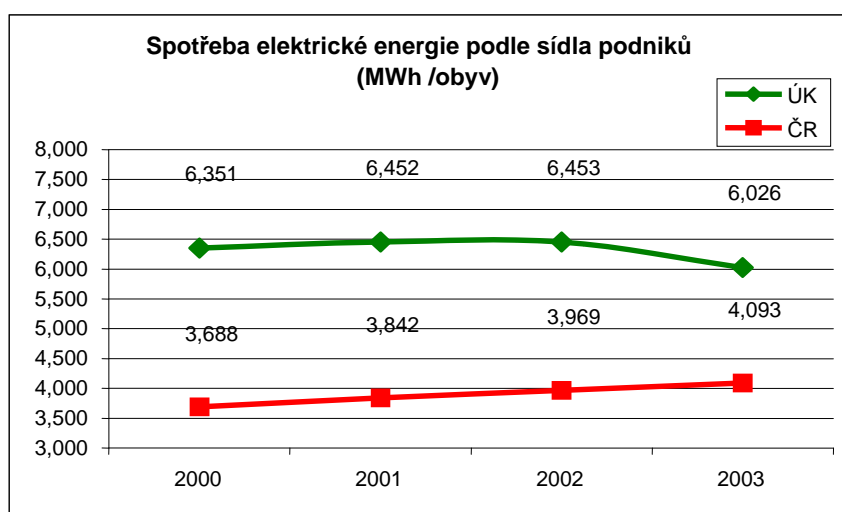
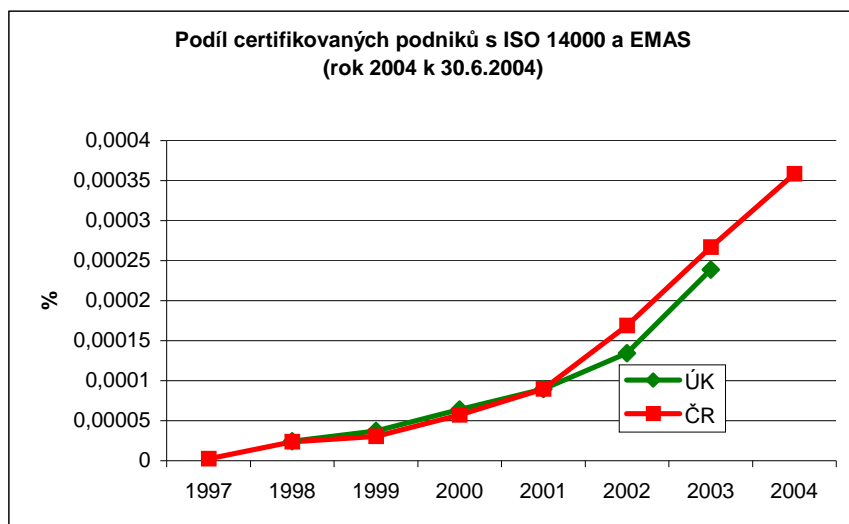
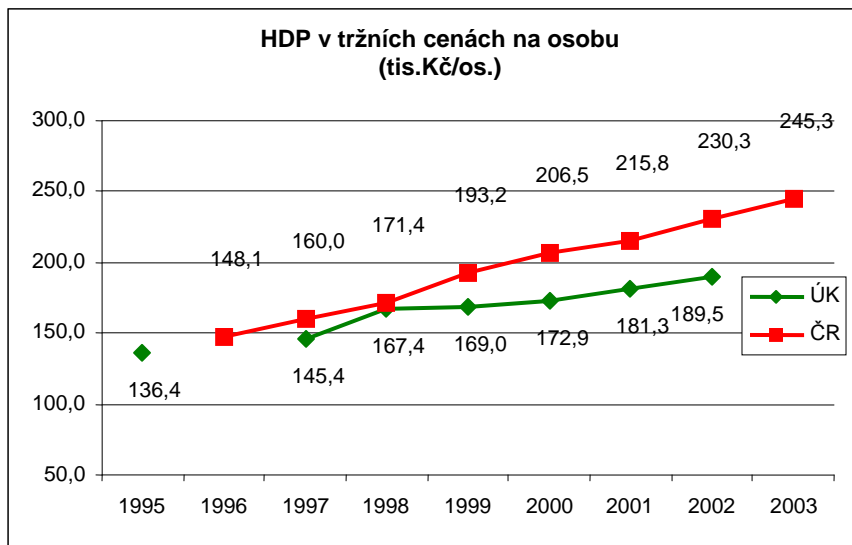
CÍL	Úroveň	Krátkodobý stav 2007	Cílový stav 2020
Zvýšit HDP v tržních cenách na osobu (o X %)	Kraj	5 %	42 %
Zvýšit podíl podniků Ústeckého kraje se zavedeným environmentálně orientovaným systémem řízení, se schválenou environmentální politikou a certifikovaných podle EMAS, resp. podle norem řady ISO 14000 (%)	Kraj	0,1	5
Nárůst podílu podniků se zavedeným sociálně orientovaným systémem řízení podle norem řady SA 8000, AA 1000 a SIGMA (%)	Kraj	CÍL NELZE KVANTIFIKOVAT ABSENCE DAT	
Snížit spotřebu paliv (GJ/jednotku HDP)	Kraj	CÍL NELZE KVANTIFIKOVAT ABSENCE DAT	
Snížit spotřebu elektrické energie (MWh) na obyvatele (o X %)	Kraj	1,3 %	24 %

Trend vývoje:

Indikátor	Úroveň	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
HDP v tržních cenách na osobu (tis. Kč/osobu)	Kraj	136,4		145,4	167,4	169,0	172,9	181,3	189,5		
	ČR		148,1	160,0	171,4	193,2	206,5	215,8	230,3	245,3	
Podíl certifikovaných podniků s ISO 14000 a EMAS (%)	Kraj				0,0024	0,0037	0,0064	0,0090	0,0134	0,0239	
	ČR			0,0002	0,0024	0,0031	0,0057	0,0090	0,0169	0,0267	0,0359
Podíl podniků se zavedeným sociálně orientovaným systémem řízení podle norem řady SA 8000, AA 1000 a SIGMA (%)	Kraj	DOPORUČENÍ - SLEDOVAT TENTO INDIKÁTOR NA KRAJSKÉ ÚROVNI									
	ČR	DOPORUČENÍ - SLEDOVAT TENTO INDIKÁTOR NA KRAJSKÉ ÚROVNI									
Spotřeba paliv v podnicích (GJ/jednotku HDP)	Kraj	DOPORUČENÍ - SLEDOVAT TENTO INDIKÁTOR NA KRAJSKÉ ÚROVNI									
	ČR	DOPORUČENÍ - SLEDOVAT TENTO INDIKÁTOR NA KRAJSKÉ ÚROVNI									
Spotřeba elektrické energie podle sídla podniků (MWh/obyvatele)	Kraj						6,351	6,452	6,453	6,026	
	ČR						3,688	3,842	3,969	4,093	

Grafy:

Zdroje dat: Český statistický úřad, Český ekologický ústav

Priorita:

C) Rozvojem tradičních odvětví primárního sektoru v Ústeckém kraji (zemědělství, lesnictví, rybolov), zajišťujících udržitelné využívání krajiny, umožnit rozvoj následného zpracovatelského průmyslu ve venkovských oblastech kraje tak, aby výsledné produkty určené k místní spotřebě i k exportu měly co největší přidanou hodnotu.

Strategické cíle:

1) Zvýšit podíl zaměstnanců v primárním sektoru (zemědělství, lesnictví, rybolov) z celkového počtu zaměstnanců Ústeckého kraje na 7,2 % do r. 2020.

Opatření:

- 1.1 Prosadit přijetí změn zákonů pro usnadnění registrace nových ekonomických subjektů podnikajících v primárním sektoru.
- 1.2 Prosadit přijetí změn zákonů pro usnadnění daňových odvodů fyzických i právnických osob v primárním sektoru.
- 1.3 Zajistit efektivní prosazování požadavků právních předpisů upravujících podmínky volné soutěže v praxi.
- 1.4 Realizovat cíle Strategie rozvoje venkovských oblastí Ústeckého kraje.

2) Zvýšit podíl investic do zemědělství z celkových investic v kraji do r. 2020.

Opatření:

- 2.1 Zpracovat projekty, které vyhoví požadavkům pro poskytnutí prostředků z finančních nástrojů strukturální politiky EU.
- 2.2 Realizovat cíle Strategie rozvoje venkovských oblastí Ústeckého kraje.

3) Zvýšit podíl ekologicky obhospodařované zemědělské půdy z celkové rozlohy zemědělského půdního fondu Ústeckého kraje na 20 % do r. 2020.

Opatření:

- 3.1 Prosadit změnu zákonů upravujících daňové zatížení ekologicky hospodařících subjektů a jejich produktů.
- 3.2 Naplňovat cíle Společné zemědělské politiky EU, Horizontálního plánu rozvoje venkova a Akčního plánu ekologického zemědělství.

4) Zvýšit podíl subjektů zpracovatelského průmyslu se sídlem v Ústeckém kraji z celkového počtu ekonomických subjektů na 13,5 % do r. 2020.

Opatření:

- 4.1 Prosadit přijetí změn zákonů pro usnadnění registrace nových ekonomických subjektů podnikajících ve zpracovatelském průmyslu.
- 4.2 Prosadit přijetí změn zákonů pro usnadnění daňových odvodů fyzických i právnických osob ve zpracovatelském průmyslu.
- 4.3 Zajistit efektivní prosazování požadavků právních předpisů upravujících podmínky volné soutěže v praxi.
- 4.4 Realizovat cíle Strategie rozvoje venkovských oblastí Ústeckého kraje a Strategie rozvoje průmyslu a malého a středního podnikání Ústeckého kraje.

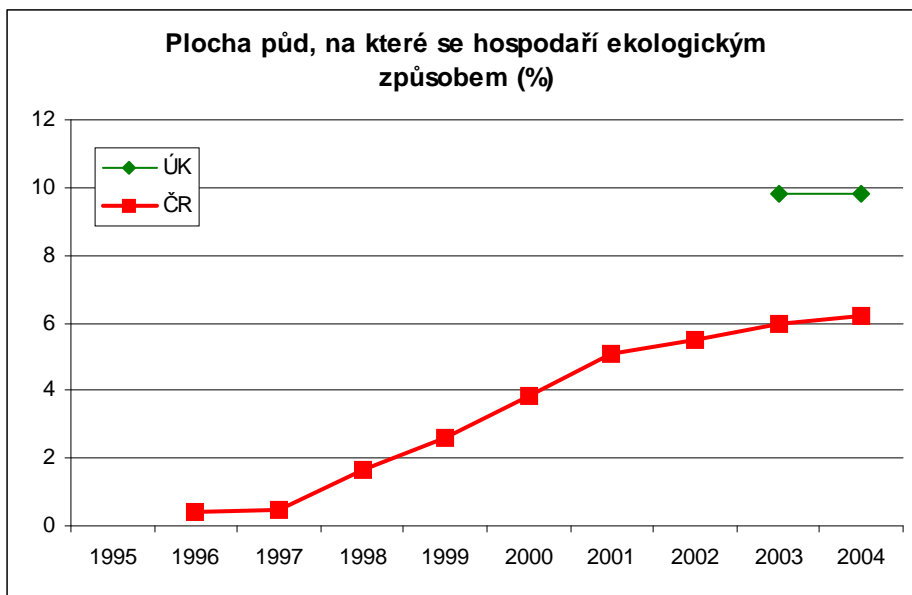
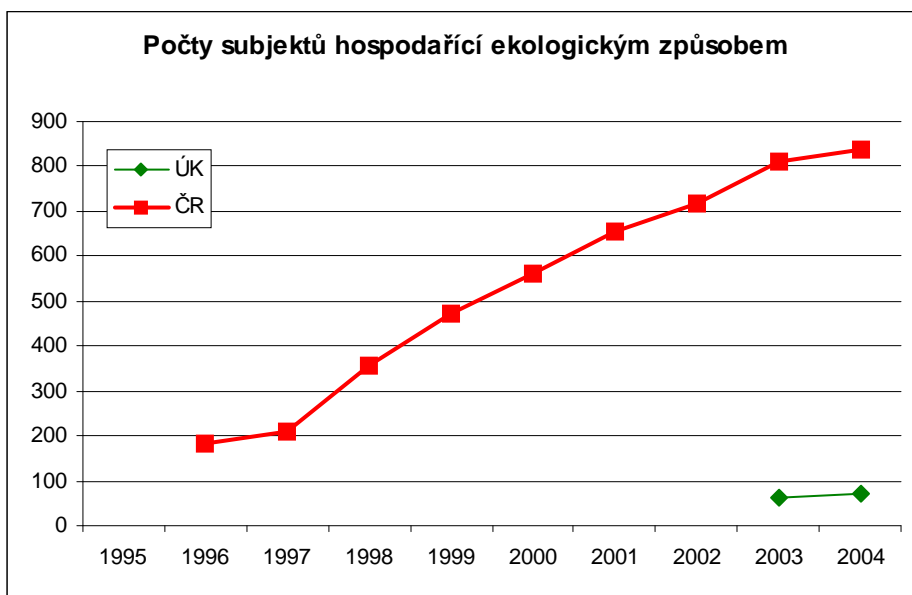
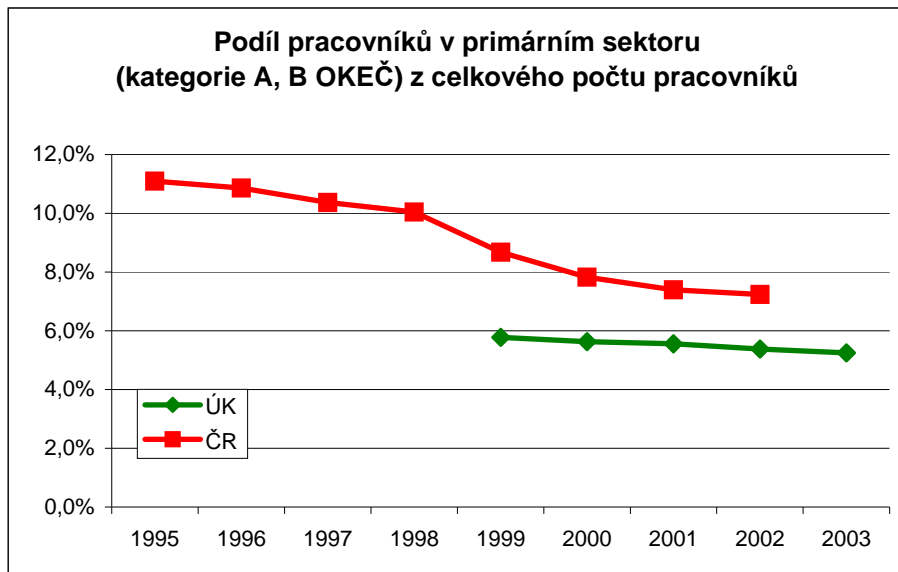
Odůvodnění: *Soulad s požadavky Agrární politiky ČR a SPŽP ČR pro období po vstupu do EU (2004 - 2013). Komplexní péče o kulturní krajinu a nárůst pracovních příležitostí v souvisejících oborech.*

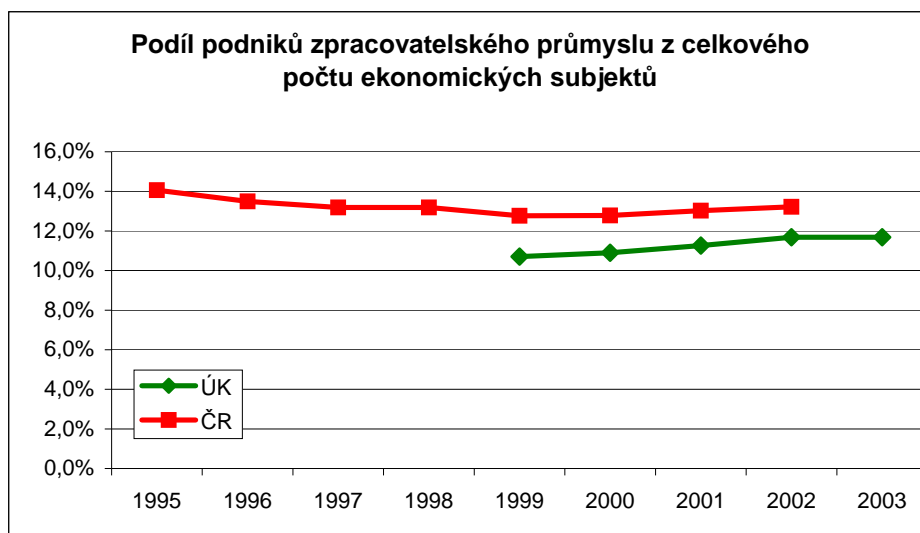
CÍL	Úroveň	Krátkodobý stav 2007	Cílový stav 2020
Zvýšit podíl zaměstnanců v primárním sektoru (zemědělství, lesnictví a rybolov) z celkového počtu zaměstnanců (%)	<i>Kraj</i>	5,4	7,2
Zvýšit podíl investic do zemědělství z celkových investic v kraji (%)	<i>Kraj</i>	CÍL NELZE KVANTIFIKOVAT ABSENCE DAT	
Zvýšit podíl ekologicky obhospodařované zemědělské půdy z celkové rozlohy zemědělského půdního fondu Ústeckého kraje (%)	<i>Kraj</i>	11	20
Zvýšit podíl subjektů zpracovatelského průmyslu se sídlem v Ústeckém kraji z celkového počtu ekonomických subjektů (%)	<i>Kraj</i>	11,9	13,5

Trend vývoje:

Indikátor	Úroveň	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Podíl zaměstnanců v primárním sektoru (zemědělství, lesnictví a rybolov) z celkového počtu zaměstnanců (%)	<i>Kraj</i>					5,77	5,63	5,55	5,38	5,25	
	<i>ČR</i>	11,09	10,86	10,36	10,04	8,67	7,82	7,39	7,23		
Podíl investic do zemědělství z celkových investic v kraji (%)	<i>Kraj</i>	DOPORUČENÍ - SLEDOVAT TENTO INDIKÁTOR NA KRAJSKÉ ÚROVNI									
	<i>ČR</i>	DOPORUČENÍ - SLEDOVAT TENTO INDIKÁTOR NA KRAJSKÉ ÚROVNI									
Podíl ekologicky obhospodařované zemědělské půdy z celkové rozlohy zemědělského půdního fondu (%)	<i>Kraj</i>									9,8	9,8
	<i>ČR</i>		0,4	0,47	1,67	2,59	3,86	5,09	5,5	6,0	6,2
Podíl subjektů zpracovatelského průmyslu se sídlem v kraji z celkového počtu ekonomických subjektů (%)	<i>Kraj</i>					10,7	10,9	11,3	11,7	11,7	
	<i>ČR</i>	14,1	13,5	13,2	13,2	12,8	12,8	13,0	13,2		

Grafy:

Zdroje dat: Český statistický úřad, Ministerstvo zemědělství ČR, ÚHUL

Priorita:

D) Omezovat dopravní potřeby přímo u zdroje (snižováním přepravních nároků vznikajících v důsledku vynucené mobility související s neudržitelným strategickým a územním plánováním).

Strategické cíle:

1) Snížit podíl individuální automobilové dopravy na celkových přepravních výkonech do r. 2020.

Opatření:

- 1.1 Vytvářet nové pracovní příležitosti především v malých městech a obcích (mikroregionech) v rámci podpory rozvoje malého a středního podnikání – práce v místě bydliště.
- 1.2 Striktně regulovat rozptýlené bytové a komerční zástavby mimo současně zastavěné území obcí a mimo dosah systémů hromadné dopravy osob a nákladů v rámci územního plánování respektujícího principy udržitelného rozvoje.
- 1.3 Zajistit kvalitní dopravní obslužnost obytných a komerčních zón.
- 1.4 Striktně regulovat výstavbu nových velkoplošných maloobchodních center na okrajích administrativních území měst mimo obytné zóny v rámci územního plánování respektujícího principy udržitelného rozvoje – obchody, služby a ostatní infrastruktura v místě bydliště.

2) Snížit podíl silniční nákladní dopravy na celkových přepravních výkonech nákladní dopravy do r. 2020.

Opatření:

- 2.1 Maximálně využívat regionální produkci (potravin, spotřební zboží) při šetrném využívání regionálních přírodních zdrojů – preferovat regionální výrobu a spotřebu.
- 2.2 Striktně regulovat výstavbu nových průmyslových zón na volných plochách mimo současně zastavěné území obcí a mimo multimodální logistické uzly v rámci územního plánování respektujícího principy udržitelného rozvoje. Nově využít existující staré průmyslové zóny – přednostně revitalizovat nevyužívané nebo nedostatečně využívané průmyslové zóny, skladovací areály a komerční objekty s využitím existující dopravní a technické infrastruktury.

3) Zavést integrovaný systém dopravy ve velkých městech Ústeckého kraje s cílem změny podílů jednotlivých způsobů dopravy na celkových přepravních výkonech osobní dopravy do r. 2020.

Opatření:

- 3.1 Provést dopravní analýzy vystihující současné potřeby pro zajištění integrovaného systému dopravy.
- 3.2 Zajistit management integrovaného systému dopravy kraje.
- 3.3 Zajistit metodickou a finanční podporu integrovaného dopravního systému obcí a měst.
- 3.4 Vytvořit kvalitní integrované dopravní systémy, jejichž základem bude železniční a autobusová přeprava osob na střední a dlouhé vzdálenosti. Páteřní systém musí být na vhodných místech doplňován integrovaným dopravním systémem a nemotorovými druhy dopravy (pěší a cyklistickou). Zajistit bezpečné parkování na odstavných parkovištích s dostatečnou kapacitou v dosahu hromadné dopravy – systém “park and ride”.

4) Dobudovat a podporovat systém kombinované přepravy do r. 2020.

Opatření:

- 4.1 Zpracovat dopravní analýzu vystihující současné potřeby pro zajištění systému kombinované dopravy.
- 4.2 Zajistit management systému kombinované dopravy na území Ústeckého kraje.

Odůvodnění:

V oblasti individuální automobilové dopravy (IAD) omezit každodenní dojíždění do zaměstnání na střední a dlouhé vzdálenosti, ke kterému většina ekonomicky aktivních občanů stále více využívá. Opatření vedoucí k vytvoření pracovních příležitostí v obcích zároveň zabrání jejich pokračujícímu vylidňování a migraci obyvatelstva do velkých měst. Priorita i strategické cíle se prolínají s ekonomickým rozvojem kraje a s prioritami v sociokulturní oblasti. Vyšší hustota zástavby kompaktně zastavěného území měst umožňuje maximálně využít přednosti, které poskytují systémy hromadné dopravy (železnice, autobusy, MHD), jež jsou mnohem šetrnější vůči životnímu prostředí. Nové izolované komerční/obchodní zóny (hypermarkety) jsou prvkem suplujícím nedostatečné vybavení centrálních zón a obytných čtvrtí i satelitních městeček sítí malých obchodů a služeb. Izolovaná nákupní střediska se vyznačují velkým záborem půdy, extrémními požadavky na dopravní obslužnost a ostatní technickou infrastrukturu. Jejich rozvoj vede ke zvýšení silniční přepravy nákladů a k dramatickému růstu individuální automobilové dopravy. Hypermarkety regionálního významu (nad 5.000 m² prodejní plochy) stahují zákazníky využívající IAD z okruhu až 65 km. I v případě dobré dostupnosti jednotlivých hypermarketů MHD využívá až 83 % zákazníků IAD.

V oblasti nákladní dopravy omezit těžkou nákladní dopravu zajišťující přepravu zboží a surovin na dlouhé vzdálenosti. K přepravě regionální/místní produkce je možné efektivně využívat regionální železnici. V případě investic v nových průmyslových zónách "na zelené louce" investoři v ČR nehradí tzv. vyvolané náklady – výstavba dopravní a technické infrastruktury, poškození životního prostředí aj. Tyto náklady jsou zátěží veřejných rozpočtů. Nové průmyslové zóny vyvolávají podstatné zvýšení dopravních intenzit silniční nákladní dopravy již při výstavbě. Jejich umístění mimo kompaktně zastavěná území měst a obcí ve volné krajině, často mimo multimodální logistické uzly způsobuje, že dovoz surovin, materiálů a poloproduktů stejně jako distribuce výrobků jsou odkázány výhradně na silniční dopravu, která je nejméně šetrná k životnímu prostředí. Radikální snížení přepravních výkonů IAD, významné zvýšení podílu železniční i autobusové dopravy na celkových přepravních výkonech v dopravě a rozšíření nabídky možností pro využívání nemotorových způsobů dopravy. Zvýšení počtu uživatelů hromadné dopravy a nemotorových způsobů dopravy usnadněním orientace a lepší informovaností o nabízených službách.

CÍL	Úroveň	Krátkodobý stav 2007	Cílový stav 2020
Snížit podíl individuální automobilové dopravy na celkových přepravních výkonech (%)	<i>Kraj</i>		CÍL NELZE KVANTIFIKOVAT ABSENCE DAT
Snížit podíl silniční nákladní dopravy na celkových přepravních výkonech (%)	<i>Kraj</i>		CÍL NELZE KVANTIFIKOVAT ABSENCE DAT
Zavést integrovaný systém dopravy ve velkých městech	<i>Kraj</i>		ANO
Dobudovat a podporovat systém kombinované přepravy	<i>Kraj</i>		ANO

Trend vývoje:

Indikátor	Úroveň	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Podíl individuální automobilové dopravy na celkových přepravních výkonech (%)	<i>Kraj</i>	DOPORUČENÍ - SLEDOVAT TENTO INDIKÁTOR NA KRAJSKÉ ÚROVNI								
	<i>ČR</i>									
Podíl silniční nákladní dopravy na celkových přepravních výkonech (%)	<i>Kraj</i>	DOPORUČENÍ - SLEDOVAT TENTO INDIKÁTOR NA KRAJSKÉ ÚROVNI								
	<i>ČR</i>									

Priorita:**E) Vytvoření a rozvoj základní i doplňkové infrastruktury cestovního ruchu včetně destinačního managementu a příslušných služeb.****Strategické cíle:**

- 1) Zvýšit podíl investic **do udržitelných** forem cestovního ruchu z celkových investic v kraji do r. 2020.

Opatření:

- 1.1 Naplňovat cíle Strategie rozvoje cestovního ruchu v Ústeckém kraji.
 1.2 Vytvořit grantové schéma na podporu rozvoje produktů environmentálně šetrného turistického ruchu.
 1.3 Zpracovat projekty, které vyhoví požadavkům pro poskytnutí prostředků z finančních nástrojů strukturální politiky EU.
 1.4 Ve spolupráci s cestovními kanceláři a informačními centry zajistit management pro monitoring potřeb turistického ruchu.
 1.5 Vytvořit systém regulace stávajícího environmentálně “nešetrného” cestovního ruchu.

- 2) Zvýšit lůžkovou kapacitu ubytovacích zařízení turistického ruchu na 1000 obyvatel do r. 2020 o 20 %.

Opatření:

- 2.1 Naplňovat cíle Strategie rozvoje cestovního ruchu v Ústeckém kraji.
 2.2 Vytvořit grantové schéma na podporu rozvoje produktů environmentálně šetrného turistického ruchu.
 2.3 Zpracovat projekty, které vyhoví požadavkům pro poskytnutí prostředků z finančních nástrojů strukturální politiky EU.
 2.4 Zajistit management a ve spolupráci s cestovními kanceláři a informačními centry pro monitoring potřeb turistického ruchu.

Odůvodnění: Cestovní ruch může být pro mnohé regiony velmi lukrativním a prosperujícím segmentem domácího trhu, který umožňuje zvyšovat počty pracovních příležitostí a zlepšovat kvalitu poskytovaných služeb. Důraz je třeba dbát na podporu forem turistiky, které jsou šetrné k životnímu prostředí.

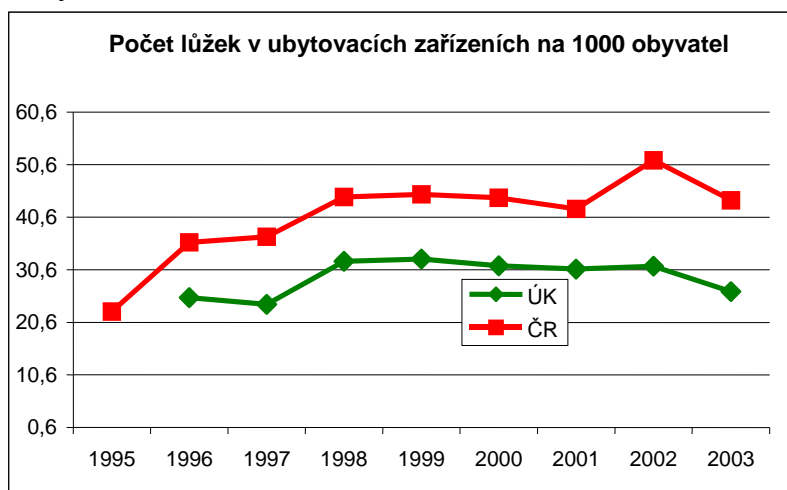
CÍL	Úroveň	Krátkodobý stav 2007	Cílový stav 2020
Zvýšit podíl investic do cestovního ruchu z celkových investic v kraji (%)	<i>Kraj</i>	CÍL NELZE KVANTIFIKOVAT ABSENCE DAT	
Navýšit lůžkovou kapacitu (na 1000 obyvatel) ubytovacích zařízení turistického ruchu (o X %)	<i>Kraj</i>	5,8 %	20 %

Trend vývoje:

Indikátor	Úroveň	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Podíl investic do cestovního ruchu z celkových investic v kraji (%)	<i>Kraj</i>	DOPORUČENÍ - SLEDOVAT TENTO INDIKÁTOR NA KRAJSKÉ ÚROVNI								
	<i>ČR</i>									
Podíl lůžek ubytovacích zařízení na 1000 obyvatel	<i>Kraj</i>		25,3	24,0	32,2	32,6	31,4	30,7	31,3	26,4
	<i>ČR</i>	22,6	35,8	36,9	44,4	44,9	44,3	42,2	51,4	43,8

Grafy:

Zdroje dat: Český statistický úřad, Česká centrála cestovního ruchu.

4.2 Sociální oblast

Priorita:

A) Rozvoj zaměstnanosti a zaměstnavatelnosti občanů v Ústeckém kraji.

Strategické cíle:

1) V období 2008 - 2020 stabilizovat registrovanou míru nezaměstnanosti na úrovni 8 %.

Opatření:

- 1.1 Vytvářet nové pracovní příležitosti a udržet stávající prosperující pracovní místa u zaměstnavatelů (včetně obcí a měst) Ústeckého kraje s využitím všech dostupných zdrojů, zejména s využitím lokální a regionální produkce v rámci podpory malého a středního podnikání.
- 1.2 Podpořit “zjednodušení podnikatelského prostředí” přípravou vhodných stimulů v systému daní, dávek a dalších opatření, která povedou k transformaci “práce načerno” k “řádnému” zaměstnání.
- 1.3 Vytvářet nové pracovní příležitosti především:
  - při sanaci starých ekologických zátěží,
  - v rámci realizace environmentálních politik a programů (na regionální a místní úrovni),
  - v ekologickém zemědělství,
  - v agroekoturistice.
- 1.4 Zapojit dlouhodobě nezaměstnané uchazeče o zaměstnání registrované na Pracovních úřadech Ústeckého kraje do obecně prospěšných prací.
- 1.5 Zavést systém rekvalifikací a celoživotního vzdělávání a zvýšit zaměstnavatelnost obyvatel doplňováním jejich kompetencí, znalostí, dovedností a tím pozitivně ovlivnit zaměstnanost.
- 1.6 Zapojit občany rizikových skupin do programů a projektů aktivní politiky zaměstnanosti do úrovně standardů EU.

2) Zvýšit počty dlouhodobě nezaměstnaných a registrovaných na pracovních úřadech zapojených do programů veřejně prospěšných prací na 15 % do r. 2020.

Opatření:

- 2.1 Ve spolupráci s úřady práce připravit přehled prací a aktivit vhodných pro programy aktivní politiky zaměstnanosti ve prospěch potenciálních zaměstnavatelů (včetně obcí a měst) a vyčlenit prostředky pro možnost jejich dofinancování.
- 2.2 Využívat všech aktivních opatření ke zvýšení počtu občanů z rizikových skupin, kteří se zapojí do programů a projektů aktivní politiky zaměstnanosti, v souladu s Národním akčním plánem zaměstnanosti.
- 2.3 Ve spolupráci s probační a mediační službou připravit programy veřejně prospěšných prací.
- 2.4 Zapojit do realizace veřejně prospěšných prací především dlouhodobě nezaměstnané.

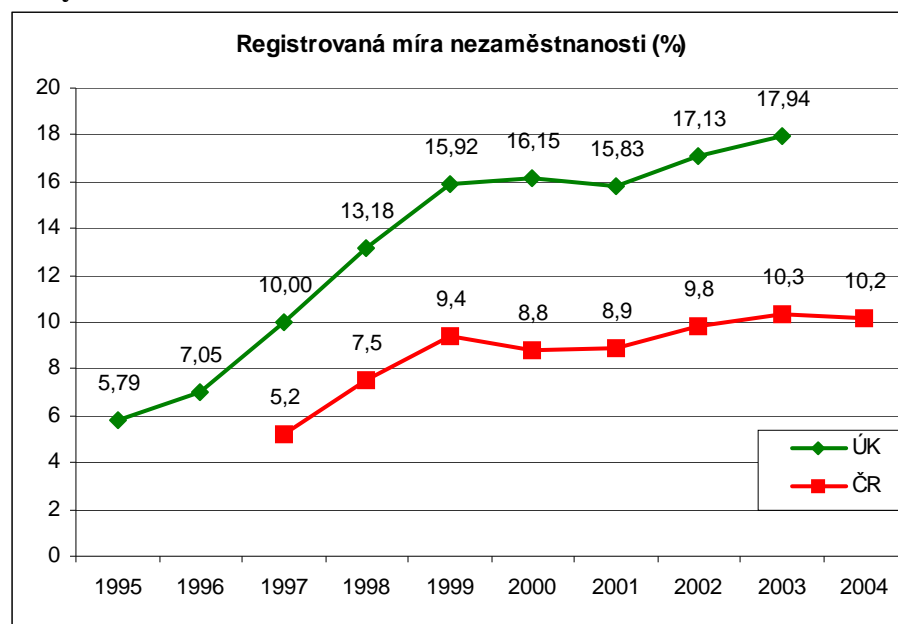
Odůvodnění: *Soulad s požadavky Státní politiky zaměstnanosti 2004-2006. Splnění tohoto cíle je přímo závislé na splnění strategických cílů souvisejících s celkovým ekonomickým oživením Ústeckého kraje (viz. I. Ekonomický pilíř). Poskytování všech druhů sociálních dávek představuje velkou zátěž pro veřejné rozpočty a přitom se jedná pouze o pasivní dávky, které nepřináší žádný užitek. Vyplácení dávek sociální potřebnosti (podpora v nezaměstnanosti se vyplácí pouze 6 měsíců, výjimečně 9 nebo 12 měsíců, a to ne vždy každému uchazeči) by po uplynutí určité doby bez zaměstnání mělo být vázáno na ochotu uchazeče zapojit se do veřejně prospěšných prací. Je třeba vytvořit systém, který otevře prostor pro uplatnění občanů z rizikových skupin na trhu práce, což v současné době předpokládá finanční podporu zaměstnavatelům, kteří mohou vytvořit vhodné pracovní příležitosti.*

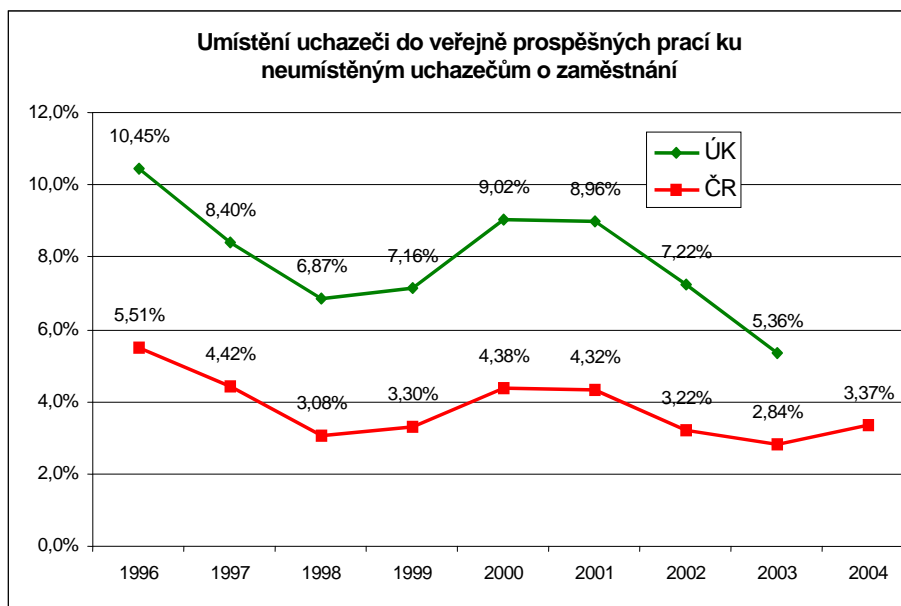
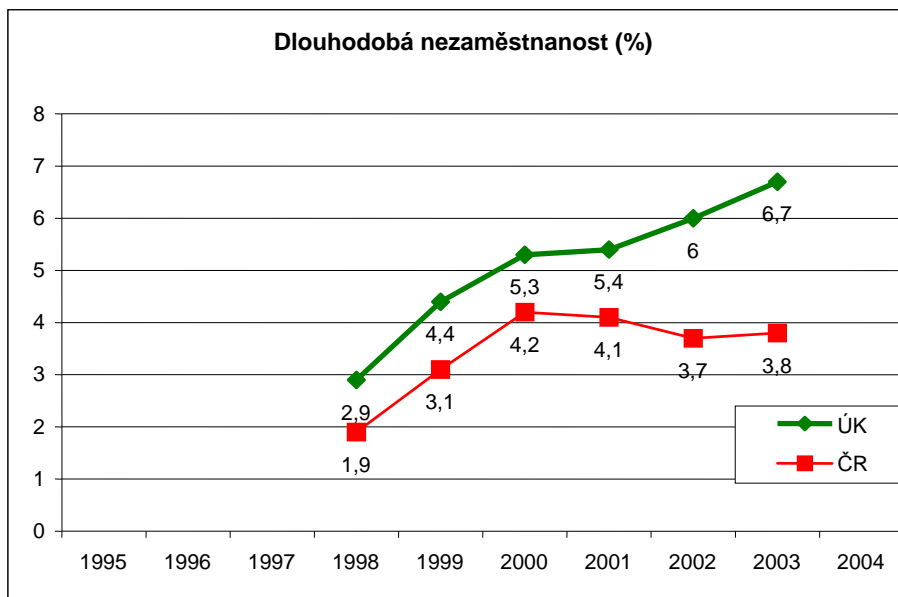
CÍL	Úroveň	Krátkodobý stav 2007	Cílový stav 2020
V období 2008 - 2020 stabilizovat registrovanou míru nezaměstnanosti (%)	<i>Kraj</i>	15,5	8
Zvýšit podíl dlouhodobě nezaměstnaných a registrovaných na pracovních úřadech zapojených do programů veřejně prospěšných prací (%)	<i>Kraj</i>	7	15

Trend vývoje:

Indikátor	Úroveň	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Registrovaná míra nezaměstnanosti (%)	<i>Kraj</i>	5,79	7,05	10,00	13,18	15,92	16,15	15,83	17,13	17,94	
	<i>ČR</i>			5,2	7,5	9,4	8,8	8,9	9,8	10,3	10,2
Dlouhodobá nezaměstnanost (%)	<i>Kraj</i>				2,9	4,4	5,3	5,4	6	6,7	
	<i>ČR</i>				1,9	3,1	4,2	4,1	3,7	3,8	
Podíl umístěných uchazečů do veřejně prospěšných prací ku neumístěným uchazečům o zaměstnání (%)			10,45	8,40	6,87	7,16	9,02	8,96	7,22	5,36	
			5,51	4,42	3,08	3,30	4,38	4,32	3,22	2,84	3,37

Grafy:

Zdroje dat : Český statistický úřad, Eurostat, Ministerstvo práce a sociálních věcí

Priorita:

B) Průběžně a systematicky vytvářet podmínky pro zvyšování vzdělanosti a kvalifikace obyvatelstva Ústeckého kraje v souvislosti se zvýšením konkurenceschopnosti na trhu práce.

Strategické cíle:

1) Zvýšit podíl obyvatelstva s dokončeným vysokoškolským vzděláním na 9 % do r. 2020.

Opatření:

- 1.1 Ve spolupráci se zaměstnavateli a úřady práce zajistit dostatečný počet pracovních příležitostí pro absolventy vysokých škol.
- 1.2 Prosadit zvýšení nabídky terciárního vzdělávání v kraji.
- 1.3 Podpořit finančně instituce zabývající se výzkumem a vývojem a přípravou nových odborníků
- 1.4 Naplňovat teze Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy školství v Ústeckém kraji.
- 1.5 Využívat příslušná ustanovení národního akčního plánu zaměstnanosti tak, jak je rozpracován pro Ústecký kraj.

2) Snížit podíl obyvatelstva Ústeckého kraje se základním vzděláním nebo bez vzdělání na 20 % do r. 2020.

Opatření:

- 2.1 Realizovat přípravné programy pro děti předškolního věku ze sociálně slabých skupin populace.
- 2.2 Zajistit systém motivačních volnočasových aktivit pro děti ze sociálně slabých rodin v rámci školní přípravy.
- 2.3 Zvýšit spolupráci škol, rodičů, informačních a poradenských středisek pro volbu povolání na úřadech práce a orgánů sociální péče.
- 2.4 Účinnou motivací a poradenskou činností podporovat a stimulovat návrat mladistvých uchazečů o zaměstnání do školského systému.
- 2.5 Podporovat rozšíření výuky profesní orientace na středních školách jako další přípravu absolventa pro trh práce.

3) Zvýšit počet samostatných fakult vysokých škol v Ústeckém kraji do r. 2020 na 7.

Opatření:

- 3.1 Ve spolupráci s příslušnými partnery, nejlépe s místními podniky vytvořit prostředí pro rozvoj vysokého školství v Ústeckém kraji a propojit je s potřebami regionu.
- 3.2 Zvýšit účast představitelů institucí, které ovlivňují fungování trhu práce (zejména místní podniky) na managementu stávajících a přípravě nových samostatných fakult vysokých škol.

Odůvodnění: *Soulad s požadavky dokumentů MŠMT ČR a MPSV ČR zejména Rozvoje vzdělávání a školství v krajích ČR, Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy krajů a Národního programu rozvoje vzdělávání v České republice (Bílá kniha).*

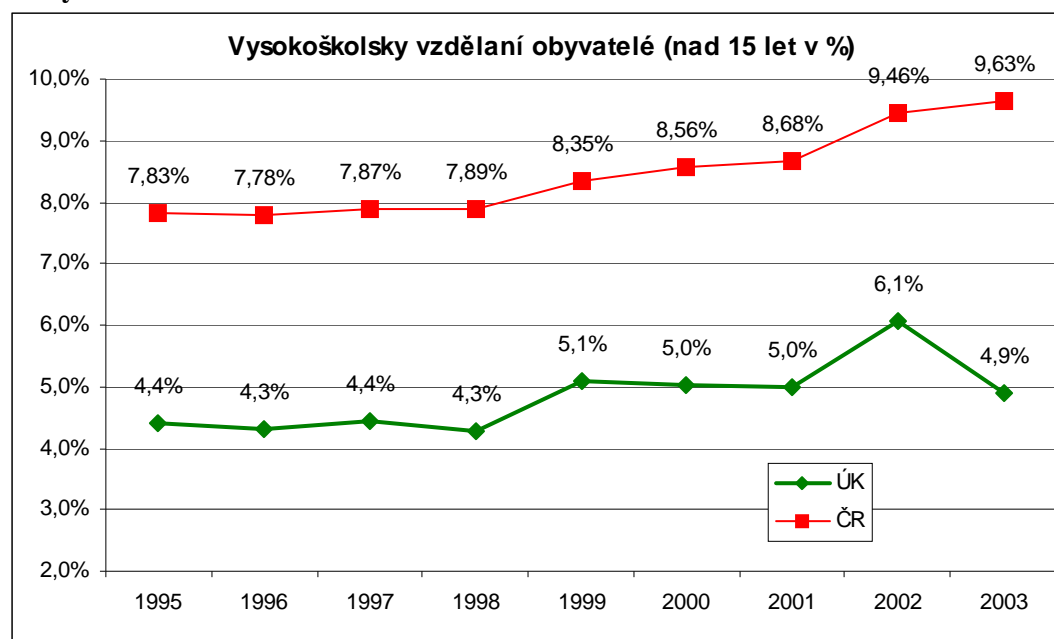
Rovněž tak implementace Evropského sociálního fondu v Operačním programu Rozvoje lidských zdrojů Ústeckého kraje a naplnění poslání rady pro rozvoj lidských zdrojů Ústeckého kraje tak, aby se otevřel prostor pro spolupráci všech partnerů, kteří ovlivňují fungování trhu práce.

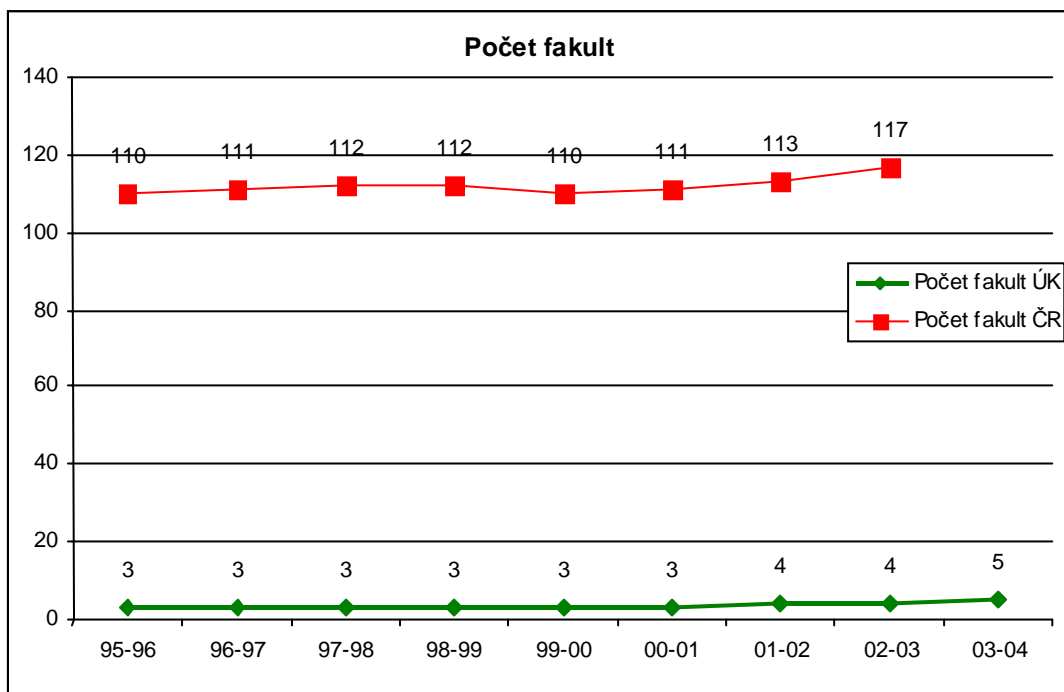
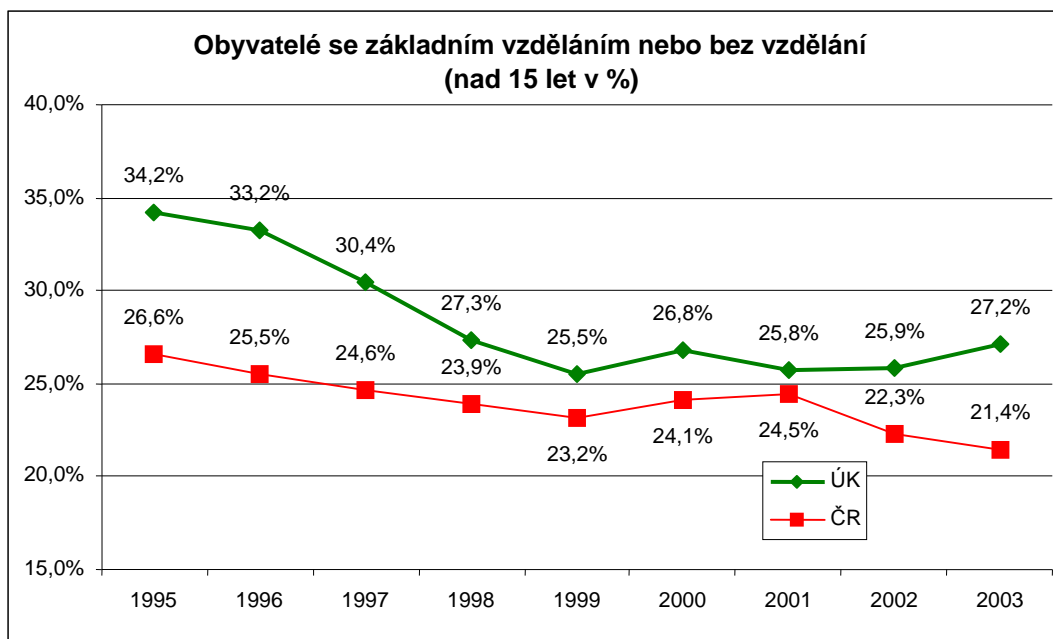
CÍL	Úroveň	Krátkodobý stav 2007	Cílový stav 2020
Zvýšit podíl obyvatelstva s dokončeným vysokoškolským vzděláním (%)	<i>Kraj</i>	5,2	9
Snížit podíl obyvatelstva se základním vzděláním nebo bez vzdělání (%)	<i>Kraj</i>	25,5	20
Zvýšit počet samostatných fakult vysokých škol v Ústeckém kraji	<i>Kraj</i>	5	7

Trend vývoje:

Indikátor	Úroveň	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Vysokoškolsky vzdělaní obyvatelé (nad 15 let v %)	<i>Kraj</i>	4,4	4,3	4,4	4,3	5,1	5,0	5,0	6,1	4,9
	<i>ČR</i>	7,83	7,7	7,87	7,89	8,35	8,56	8,68	9,46	9,63
Obyvatelé se základním vzděláním nebo bez vzdělání (nad 15 let v %)	<i>Kraj</i>	34,2	33,2	30,4	27,3	25,5	26,8	25,8	25,9	27,2
	<i>ČR</i>	26,6	25,5	24,6	23,9	23,2	24,1	24,5	22,3	21,4
		95-96	96-97	97-98	98-99	99-00	00-01	01-02	02-03	03-04
Počet samostatných fakult vysokých škol	<i>Kraj</i>	3	3	3	3	3	3	4	4	5
	<i>ČR</i>	110	111	112	112	110	111	113	117	

Grafy:

Zdroje dat: Český statistický úřad, Univerzita J.E. Purkyně

Priorita:

C) Revitalizace obcí a měst Ústeckého kraje s důrazem na obnovu zastaralého bytového fondu, výstavbu nových bytů a rekonstrukci chátrajících kulturních a technických památek.

Strategické cíle:

1) Snížit podíl neobydlených domů a bytů v Ústeckém kraji do r. 2020.

Opatření:

- 1.1 V souladu s ustanoveními zákona č. 50/1976 Sb., zajistit ve spolupráci s obcemi vyvlastnění a nové využití nevyužívaných a zdevastovaných objektů.
- 1.2 Prosadit změny zákonů upravujících trh s byty.

2) Zvýšit počet dokončených bytů na tisíc obyvatel o 70 % do r. 2020 v Ústeckém kraji.

Opatření:

- 2.1 Ve spolupráci s městy a obcemi zajistit vybudování dostatečného počtu “startovacích” bytů pro mladé rodiny.
- 2.2 Prosadit změny zákonů upravujících trh s byty.
- 2.3 Prosadit změny zákonů ve smyslu deregulace nájemného.

3) Nárůst podílu pořízených investic na obnovu kulturních a technických památek měst a obcí Ústeckého kraje do r. 2020.

Opatření:

- 3.1 Ve spolupráci s městy a obcemi připravit Programy revitalizací center.
- 3.2 Koordinovat přípravu revitalizačních projektů a pomáhat městům a obcím se zajišťováním finančních prostředků na plánované revitalizační aktivity.
- 3.3 Naplňovat cíle Strategie rozvoje kultury a památkové péče Ústeckého kraje.
- 3.4 Prosazovat a podporovat podnikatelské využití kulturních a technických památek.

Odůvodnění: Zvýšení atraktivity obcí a měst Ústeckého kraje pro obyvatele i turisty, příliv finančních prostředků do krajského i obecních rozpočtů z environmentálně šetrných způsobů turistiky. Zvýšení přílivu a stabilizace ekonomických aktivní a kvalifikované pracovní síly v Ústeckém kraji, zejména takové, která je poptávána místním trhem práce. Nabídkou kvalitního bytového fondu zatraktivnit Ústecký kraj pro vzdělanou populaci.

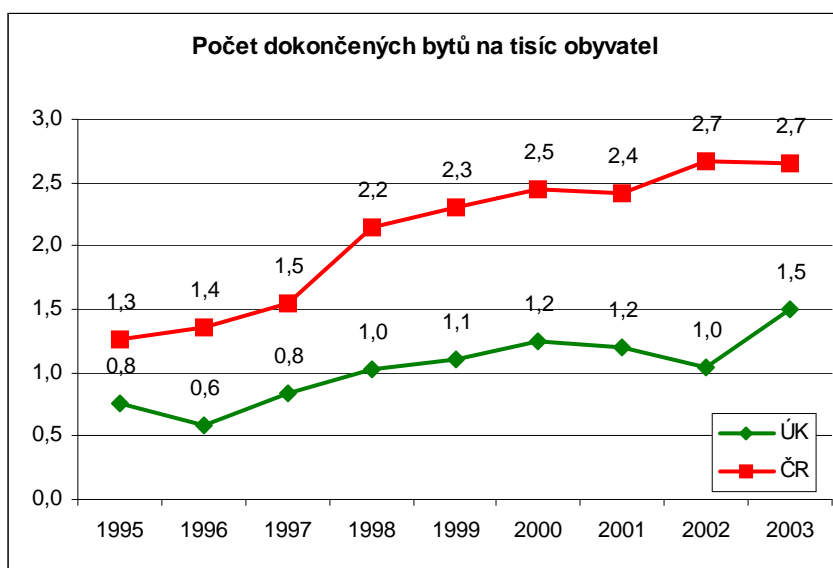
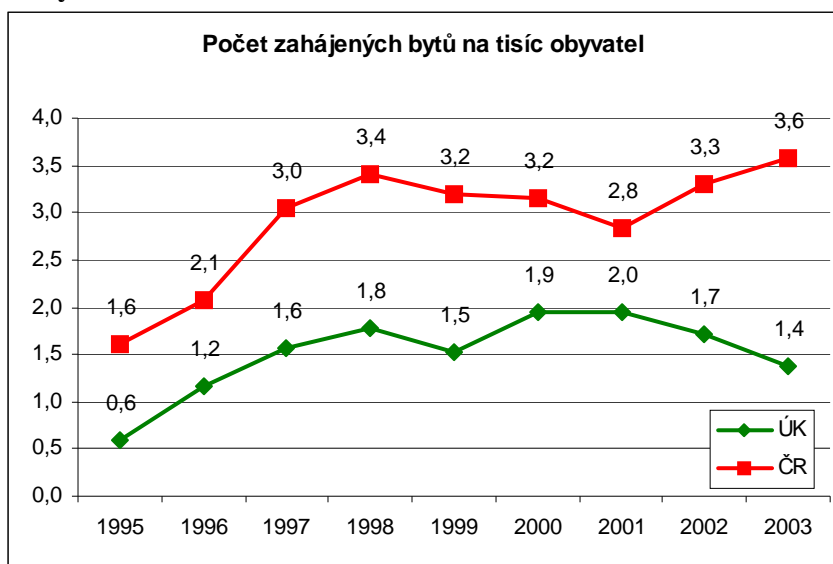
CÍL	Úroveň	Krátkodobý stav 2007	Cílový stav 2020
Snížit podíl neobydlených domů a bytů (%)	<i>Kraj</i>	CÍL NELZE KVANTIFIKOVAT ABSENCE DAT	
Zvýšit počet dokončených bytů na 1000 obyvatel (o X %)	<i>Kraj</i>	15 %	70 %
Nárůst podílů investic na obnovu kulturních památek měst a obcí (%)	<i>Kraj</i>	CÍL NELZE KVANTIFIKOVAT ABSENCE DAT	

Trend vývoje:

Indikátor	Úroveň	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Podíl neobydlených domů a bytů na 1000 obyvatel (%)	Kraj	DOPORUČENÍ - SLEDOVAT TENTO INDIKÁTOR NA KRAJSKÉ ÚROVNI								
	ČR									
Počet zahájených bytů na 1000 obyvatel	Kraj	0,6	1,2	1,6	1,8	1,5	1,9	2,0	1,7	1,4
	ČR	1,6	2,1	3,0	3,4	3,2	3,2	2,8	3,3	3,6
Počet dokončených bytů na 1000 obyvatel	Kraj	0,8	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,2	1,0	1,5
	ČR	1,3	1,4	1,5	2,2	2,3	2,5	2,4	2,7	2,7
Podíl pořízených investic na obnovu kulturních památek měst a obcí na HDP (%)	Kraj	DOPORUČENÍ - SLEDOVAT TENTO INDIKÁTOR NA KRAJSKÉ ÚROVNI								
	ČR									

Grafy:

Zdroje dat: Český statistický úřad

Priorita:

D) Zlepšení zdravotního stavu obyvatelstva vytvořením systému prevence a následné zdravotní péče zejména u typů onemocnění se zvýšeným výskytem v populaci Ústeckého kraje.

Strategické cíle:

1) Prohloubit systém preventivních opatření vedoucích ke zlepšení zdravotního stavu obyvatelstva, především předcházejících nádorovým onemocněním, onemocněním kardiovaskulárního systému a onemocněním trávicí soustavy do r. 2007.

Opatření:

- 1.1 Koordinovat přípravu systému preventivních opatření a zajistit jeho management.
- 1.2 Zajistit finanční prostředky a institucionální zázemí pro systém preventivních opatření.
- 1.3 Podporovat aktivity prosazující zdravý životní styl obyvatelstva.

2) Snížit četnost výskytu nádorových onemocnění o 10 % a onemocnění kardiovaskulárního systému v populaci obyvatelstva Ústeckého kraje do r. 2020.

Opatření:

- 1.1 Zavést systém účinný systém prevence nádorových onemocnění a onemocnění kardiovaskulárního systému.
- 1.2 Kampaní přispět k pozitivní změně životního stylu obyvatel Ústeckého kraje.

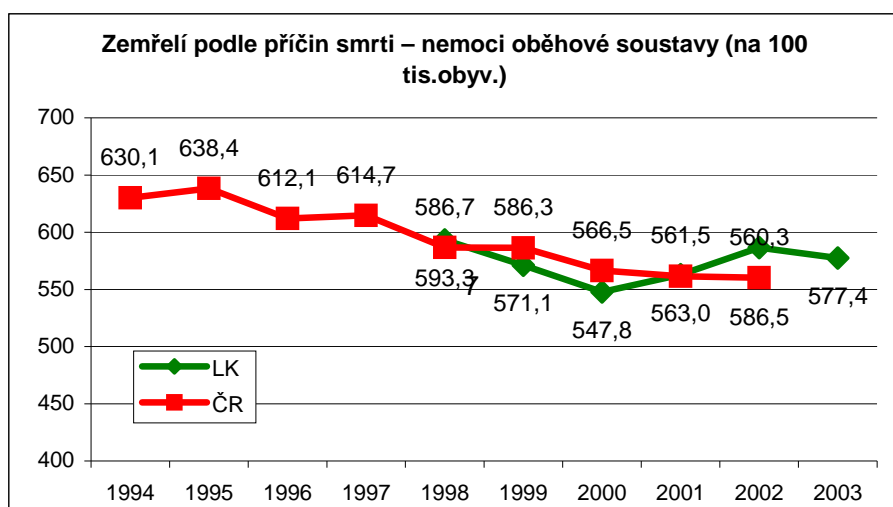
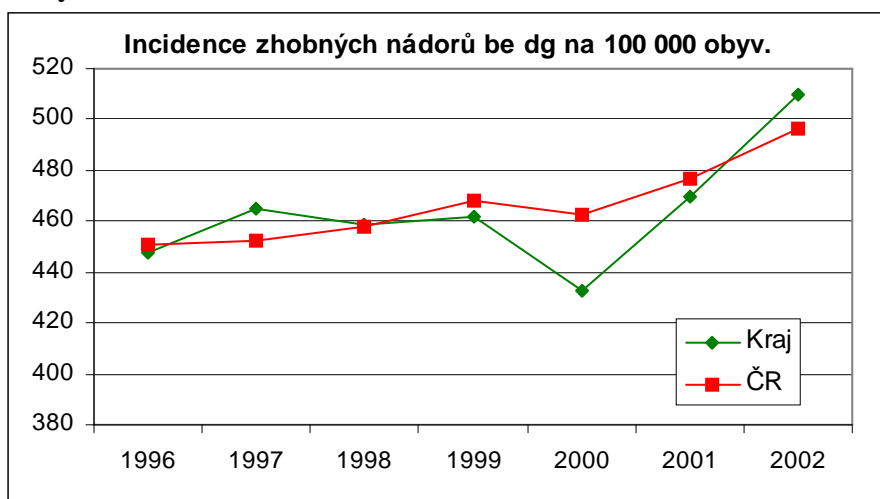
***Odůvodnění:** Zastavení negativních trendů zdravotního stavu obyvatelstva Ústeckého kraje i v návaznosti na zlepšení kvality životního prostředí. Srovnání úrovně preventivní péče i počtu lůžek a lékařů s jinými regiony v členských státech Evropské unie. Soulad s požadavky Strategie Evropského společenství pro oblast péče o zdraví obyvatelstva.*

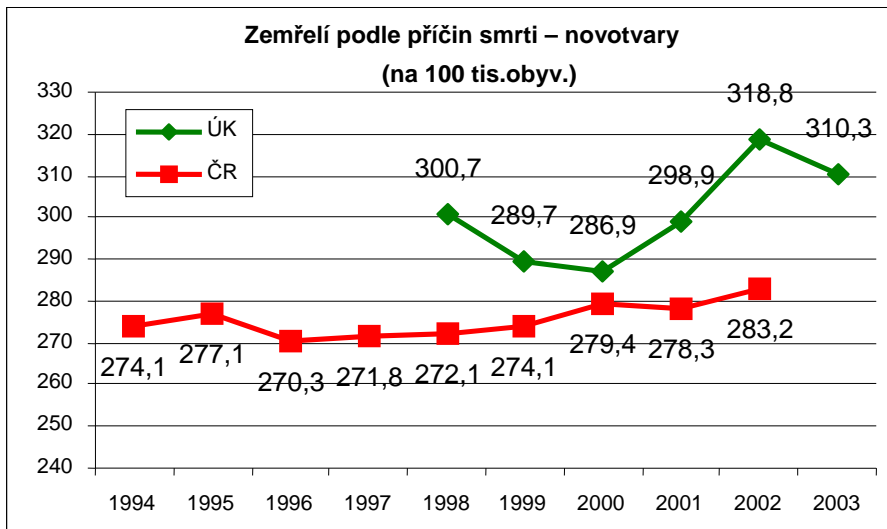
CÍL	Úroveň	Krátkodobý stav 2007	Cílový stav 2020
Zavést systém preventivních opatření předcházejících nádorovým onemocněním, onemocněním kardiovaskulárního systému a trávicí soustavy.	<i>Kraj</i>	ANO	
Snížit incidenci zhoubných nádorů na 100 tis. Obyvatel (o X %)	<i>Kraj</i>	0,9 %	10 %
Snížit incidenci onemocnění kardiovaskulárního systému (na 100 tis. obyvatel)	<i>Kraj</i>	CÍL NELZE KVANTIFIKOVAT ABSENCE DAT	

Trend vývoje:

Indikátor	Úroveň	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Incidence zhoubných nádorů bez dg na 100 tis. obyvatel	Kraj		447.5	465.1	458.8	461.6	432.9	469.7	510.1	
	ČR		450.8	452.6	458	467.7	462.4	476.6	496.2	
Incidence onemocnění kardiovaskulárního systému na 100 tis. obyvatel	Kraj	DOPORUČENÍ - SLEDOVAT TENTO INDIKÁTOR NA KRAJSKÉ ÚROVNI								
	ČR									
Zemřelí podle příčin smrti – nemoci oběhové soustavy na 100 tis.obyvatel	Kraj				593,3	571,1	547,8	563,0	586,5	577,4
	ČR	638,4	612,1	614,7	586,7	586,3	566,5	561,5	560,3	
Zemřelí podle příčin smrti - novotvary na 100 tis.obyvatel	Kraj				300,7	289,7	286,9	298,9	318,8	310,3
	ČR	277,1	270,3	271,8	272,1	274,1	279,4	278,3	283,2	

Grafy:

Zdroje dat: Český statistický úřad

Priorita:

E) Posilování sociálního kapitálu Ústeckého kraje. Zlepšení reprodukčního chování, dostatečná integrace minoritních skupin obyvatelstva a omezení výskytu sociálně nežádoucích jevů v populaci Ústeckého kraje.

Strategické cíle:

1) Snížit potratovost v Ústeckém kraji na 1000 narozených o 21 % do r. 2020.

Opatření:

- 1.1 Zlepšit systém sexuální a rodinné výchovy na základních a středních školách Ústeckého kraje.
- 1.2 Zřídit domovy pro těhotné ženy a matky s dětmi do 3 let, které se ocitly v tísnivé situaci – zajistit klientkám ubytování a psychologickou, sociální a právní pomoc.
- 1.3 Umožnit nastávajícím matkám v těžké životní situaci porodit dítě utajeně a přitom v nemocnici, tedy s nezbytnou zdravotní péčí nebo možnost utajených porodů pro nastávající matky v těžké životní situaci - možnost porodit dítě utajeně a přitom v nemocnici, tedy s nezbytnou zdravotní péčí).
- 1.4 Propagace využívání spolehlivé a bezpečné antikoncepce a zajištění přístupu k antikoncepci i pro sociálně slabší ženy.

2) Snížit počty výskytu sociálně nežádoucích jevů v populaci Ústeckého kraje do r. 2020.

Opatření:

- 2.1 Vytvořit program sociální prevence zahrnující celospolečenské působení různých činitelů rodinou počínaje, přes státní instituce, občanské iniciativy a informačními, poradenskými a léčebnými opatřeními konče.
- 2.2 Vytvořit střediska volného času pro děti ze sociálně slabších nebo problémových rodin a zajistit jejich efektivní trávení volného času s možností aktivně se podílet na přípravě programů, které odpovídají schopnostem a zájmům dětí.
- 2.3 Zvýšit znalosti pedagogů o problematice sociálně nežádoucích jevů, formou vzdělávacích a tréninkových kurzů zvýšit jejich dovednosti předcházet nežádoucím jevům a řešení základních krizových situací.
- 2.4 Zvýšit spolupráci rodiny se vzdělávacími a neziskovými institucemi a zvýšit schopnost rodičů vnímat změny v chování dítěte, které ukazují na možný výskyt nežádoucích jevů a zvýšit povědomí rodičů, o tom na koho se v krizové situaci obrátit.

3) Snížit počet trestných činů na území Ústeckého kraje na 1000 obyvatel o 12 % do r. 2020.

Opatření:

- 3.1 Zvýšit počty příslušníků městské policie a policie ČR.
- 3.2 Informovat občany o možnostech efektivní ochrany majetku například sestavením “Desatera proti zlodějům”.
- 3.3 Prevence dalšího protiprávního jednání mladistvých delikventů/prvopachatelů předáváním právních znalostí a dovedností a rozvojem sociálních dovedností užitečných v osobním i profesionálním životě. Cílem je zvýšení právního vědomí mladistvých a mladých dospělých pachatelů a zvýšení jejich odpovědnosti za vlastní jednání v budoucnosti.
- 3.4 Posílit řešení vybraných trestných činů za pomoci Probační a mediační služby ČR. Diverzifikovat resocializační programy pro odsouzené, kteří se vrací z výkonu trestu nebo jim byl uložen podmíněný trest či dozor a usnadnit jejich návrat do majoritní společnosti.
- 3.5 Zvýšit počty monitorovaných veřejně přístupných ploch ve městech a obcích Ústeckého kraje.

4) Zvýšit účast občanů z minoritních skupin v resocializačních a vzdělávacích programech do r. 2020.

Opatření:

- 4.1 Realizovat projekty v rámci ESF, EQUAL a aktivní politiky zaměstnanosti.
- 4.2 Resocializační programy pro matky, kterým končí mateřská dovolená a dlouhodobě nezaměstnané s cílem zvýšit jejich sociální, komunikační a právní znalosti a dovednosti, které klientům zvýší sebevědomí, zájem podstoupit rekvalifikační kurzy, schopnost správně napsat životopis, komunikovat s případným zaměstnavatelem atd.
- 4.3 Zajistit odpovídající nabídku rekvalifikačních kurzů i pro ty skupiny obyvatelstva, které jsou nejvíce ohrožené nezaměstnaností - pro absolventy, matky s malými dětmi, dlouhodobě nezaměstnané a občany se sníženou pracovní schopností.
- 4.4 Podporovat celoživotní vzdělávání potřebné pro zvýšení zaměstnatelnosti s ohledem na vyrovnávání tempa ekonomického a sociálního rozvoje.

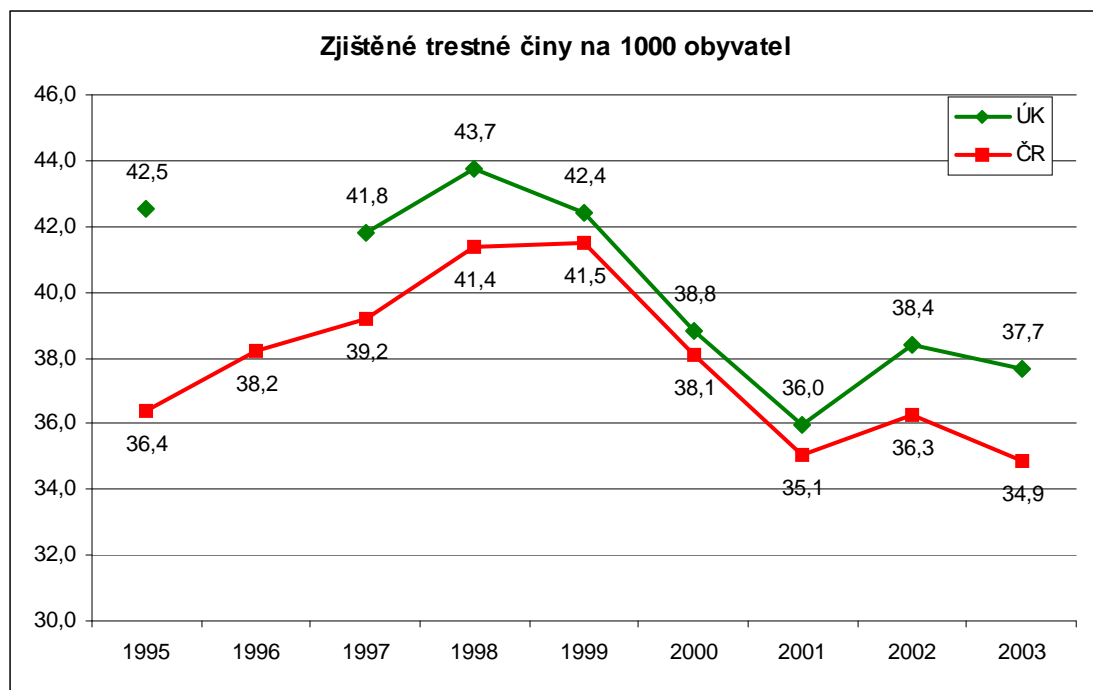
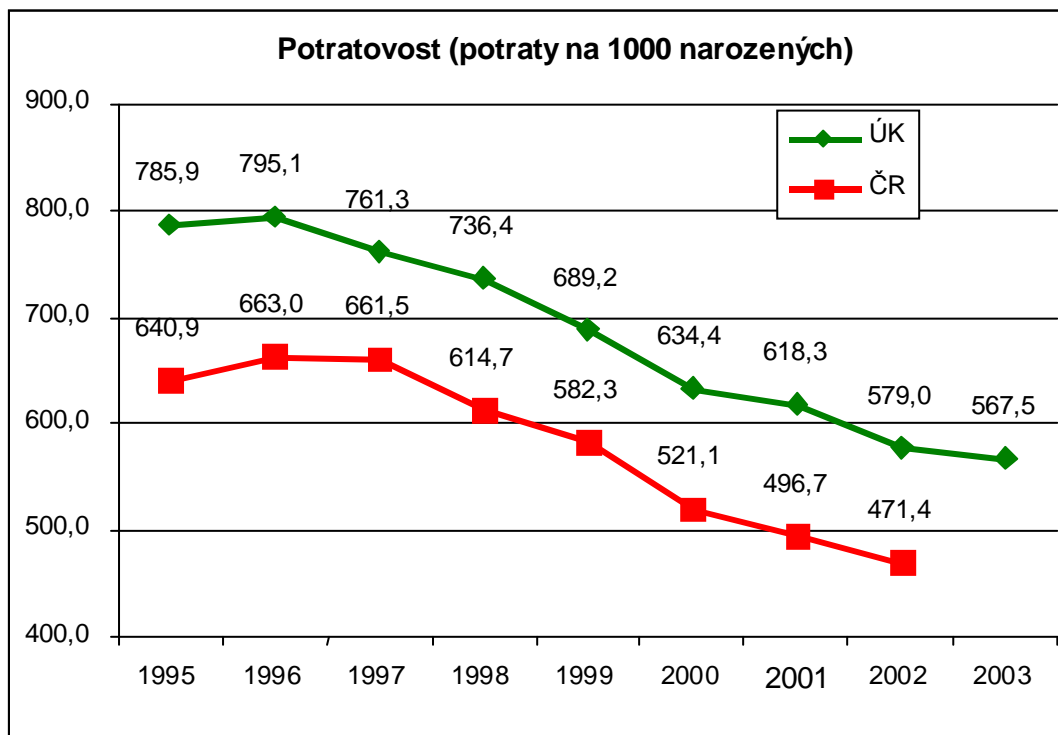
Odhodnocení: Ústecký kraj je příznačný relativně vysokým počtem sociálně nežádoucích jevů, což se negativně odráží na zájmu absolventů vysokých škol a kvalifikované pracovní síly usadit se a působit na území kraje.

CÍL	Úroveň	Krátkodobý stav 2007	Cílový stav 2020
Snížit potratovost (o X %)	Kraj	2 %	21 %
Snížit počty výskytu sociálně nežádoucích jevů v populaci (na 1000 obyv.)	Kraj	CÍL NELZE KVANTIFIKOVAT ABSENCE DAT	
Snížit počet trestných činů na 1000 obyvatel (o X %)	Kraj	1 %	12 %
Zvýšit podíl občanů z minoritních skupin v resocializačních a vzdělávacích programech (%)	Kraj	CÍL NELZE KVANTIFIKOVAT ABSENCE DAT	

Trend vývoje:

Indikátor	Úroveň	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Potratovost na 1000 narozených	Kraj	785,9	795,1	761,3	736,4	689,2	634,4	618,3	579,0	567,5
	ČR	640,9	663,0	661,5	614,7	582,3	521,1	496,7	471,4	
Počet sociálně nežádoucích jevů na 1000 obyvatel	Kraj	DOPORUČENÍ - SLEDOVAT TENTO INDIKÁTOR NA KRAJSKÉ ÚROVNI								
	ČR									
Zjištěné trestné činy na 1000 obyvatel	Kraj	42,5		41,8	43,7	42,4	38,8	36,0	38,4	37,7
	ČR	36,4	38,2	39,2	41,4	41,5	38,1	35,1	36,3	34,9
Podíl občanů z minoritních skupin účastnících se resocializačních a vzdělávacích programů (%)	Kraj	DOPORUČENÍ - SLEDOVAT TENTO INDIKÁTOR NA KRAJSKÉ ÚROVNI								
	ČR									

Grafy:

Zdroje dat: Český statistický úřad

4.3 Environmentální oblast

Priorita:

A) Zvýšení pořízených investic na ochranu životního prostředí, zejména pro oblasti ochrany přírody a krajiny a ochrany ovzduší.

Strategické cíle:

- 1) **Nárůst podílu pořízených investic na ochranu životního prostředí Ústeckého kraje na 5 % z celkových pořízených investic do r. 2020.**

Opatření:

- 1.1 Zajistit odpovídající kontinuální růst prostředků vyčleňovaných v rámci veřejných rozpočtů (kraj, města a obce) na ochranu životního prostředí.
- 1.2 Motivovat soukromý sektor k vyšší odpovědnosti za stav životního prostředí v kraji.
- 1.2 Zajistit soulad cílů environmentální politiky kraje a obcí s cíli environmentálních politik podniků.
- 2) **Nárůst podílu pořízených investic na ochranu přírody a krajiny na 0,7 % z celkových pořízených investic na ochranu životního prostředí do r. 2020.**

Opatření:

- 2.1 Zajistit odpovídající strukturu výdajů z veřejných rozpočtů v Ústeckém kraji.

- 3) **Nárůst podílu investic na ochranu ovzduší na 0,9 % z celkových pořízených investic na ochranu životního prostředí do r. 2020.**

Opatření:

- 3.1 Zajistit odpovídající strukturu výdajů z veřejných rozpočtů v Ústeckém kraji.

Odůvodnění: *I přes relativně vysoké pořízené investice na ochranu životního prostředí je stále nutné jejich zvyšování vzhledem k přetrvávajícím problémům životního prostředí Ústeckého kraje ve srovnání se standardy EU. Soulad se SPŽP ČR, SPOPK ČR a NSUR ČR v rámci požadavků na ekosystémový přístup k ochraně životního prostředí a požadavků na integrovanou ochranu životního prostředí.*

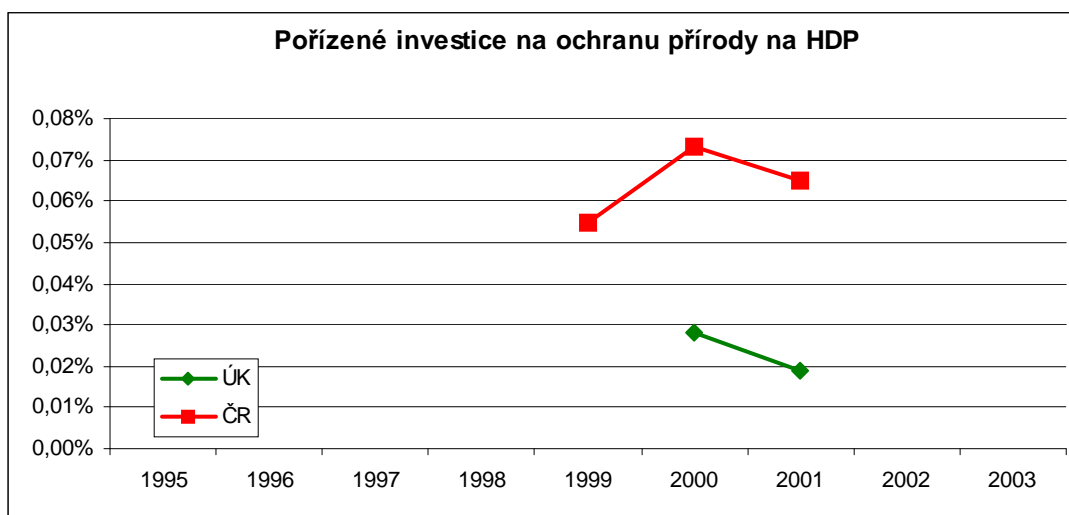
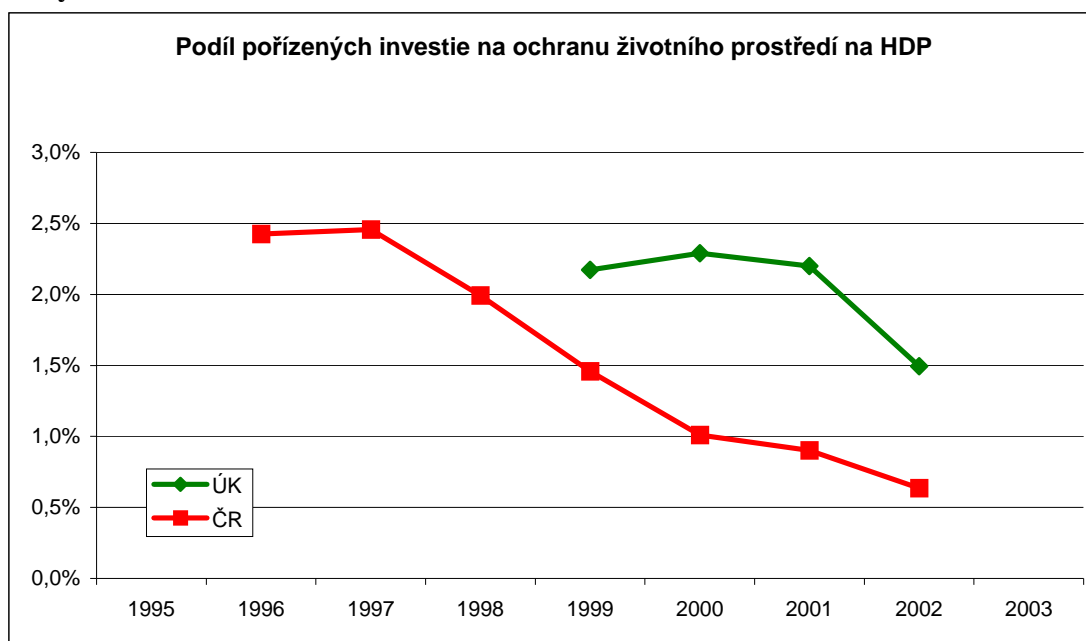
CÍL	Úroveň	Krátkodobý stav 2007	Cílový stav 2020
Nárůst podílu pořízených investic na ochranu životního prostředí na HDP (%)	<i>Kraj</i>	1,6	5
Nárůst podílu pořízených investic na ochranu přírody a krajiny na HDP (%)	<i>Kraj</i>	0,02	0,7
Nárůst podílu investic na ochranu ovzduší na HDP (%)	<i>Kraj</i>	0,79	0,9

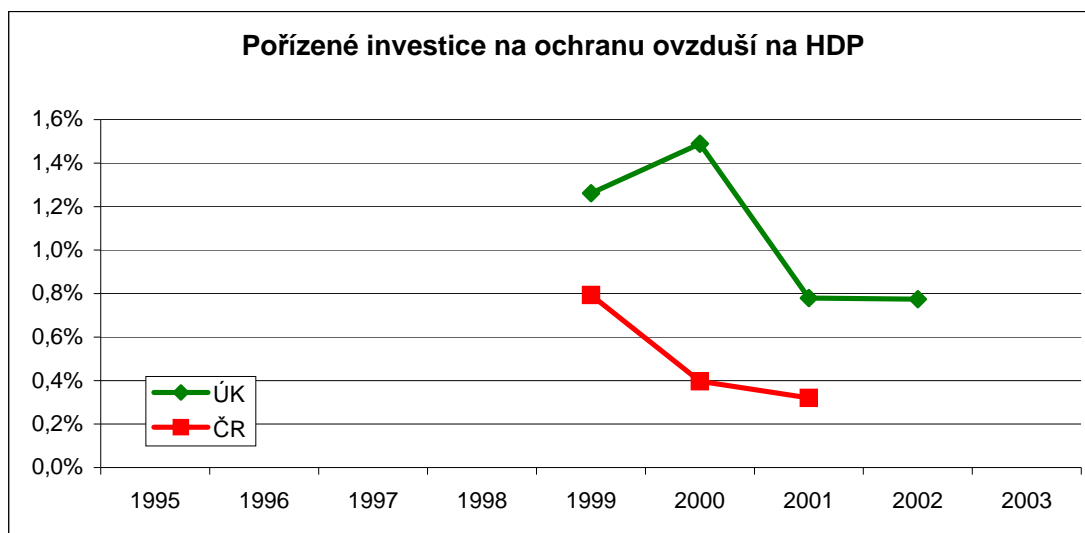

Trend vývoje:

Indikátor	Úroveň	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Podíl pořízených investic na ochranu životního prostředí na HDP (%)	Kraj					2,2	2,3	2,2	1,5	
	ČR		2,4	2,5	2,0	1,5	1,0	0,9	0,6	
Podíl pořízených investic na ochranu přírody a krajiny na HDP (%)	Kraj						0,028	0,019		
	ČR					0,05	0,07	0,07		
Podíl pořízených investic na ochranu ovzduší na HDP (%)	Kraj					1,26	1,49	0,78	0,77	
	ČR					0,8	0,4	0,3		

Grafy:

Zdroje dat: Český statistický úřad

Priorita:

B) Zvyšování kvality ovzduší v souvislosti s prevencí ochrany zdraví obyvatelstva snižováním produkce emisí znečišťujících látek ze stacionárních a liniových zdrojů znečišťování ovzduší.

Strategické cíle:

- 1) Snižít podíl oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší z celkové rozlohy Ústeckého kraje na 5,5 % do r. 2020.**

Opatření:

- 1.1 Realizovat všechny cíle koncepčních dokumentů v oblasti ovzduší a energetiky Ústeckého kraje:
- Krajský program snižování emisí tuhých znečišťujících látek, oxidu siřičitého a oxidů dusíku Ústeckého kraje;
  - Integrovaný krajský program zlepšení kvality ovzduší Ústeckého kraje;
  - Územní energetická koncepce Ústeckého kraje;
  - Krajský program snižování emisí látek přispívajících ke změně klimatu Země Ústeckého kraje;
  - Souhrnný akční program k provedení KSEI a ÚEK Ústeckého kraje;
  - Krajský program pro zlepšení specifických problémů Ústeckého kraje.
- 2) Zpracovat Plány zlepšování kvality ovzduší pro všechny obce v oblastech se zhoršenou kvalitou ovzduší do konce r. 2007.**

Opatření:

- 2.1 Formou cíleného fundraisingu zajistit finanční prostředky, které umožní zpracovat Plány zlepšování kvality ovzduší.
- 2.2 Zajistit technickou a odbornou pomoc při zpracování Plánů zvyšování kvality ovzduší.

- 3) Snižít emise skleníkových plynů do roku 2020.**

Opatření:

- 3.1 Striktně uplatňovat zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění (IPPC - Integrated Pollution Prevention and Control), o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci) a další právní předpisy souvisejících s ochranou ovzduší.
- 3.2 Prosadit a provozovat nejlepší dostupné techniky (BAT), neúčinnější a nejpokročilejší stupeň vývoje použitých technologií a způsob jejich provozování.
- 3.3 Účinně využívat ekonomického nástroje - obchodu s emisemi.
- 3.4 Zavést moderní systémy kogenerace, neboli společné výroby tepla a elektřiny.
- 3.5 Snižít ztráty CZT systémů a efektivně využívat odpadní teplo.
- 3.6 Zvyšovat celkovou rozlohu ploch, na kterých bude pěstována biomasa pro energetické využití.
- 3.7 Podporovat využívání obnovitelných zdrojů energie.
- 3.8 Podporovat využívání alternativních pohonných hmot v systémech hromadné dopravy.
- 3.9 Zpracovat na úrovni kraje střednědobý program snižování skleníkových plynů, který bude umožňovat kvantifikaci cílů.

- 4) Snižít emise prашných částic v t/km² o 40 % do roku 2020 a emise NO_x v t/km² o 50 % do r. 2020.**

Opatření:

- 4.1 Realizovat všechny cíle koncepčních dokumentů v oblasti ovzduší a energetiky Ústeckého kraje.
- 4.2 Podporovat využívání obnovitelných zdrojů energie.

4.3 Podporovat využívání alternativních pohonných hmot v systémech hromadné dopravy.

5) Zvýšit podíl veřejných silničních dopravních prostředků využívající alternativní paliva do r. 2020.

Opatření:

5.1 Ve spolupráci s dopravními společnostmi postupně převést autobusový park na alternativní paliva.

6) Dobudovat a zkvalitnit systém cyklotras v Ústeckém kraji do r. 2020.

Opatření:

6.1 Zpracovat Generel systému cyklotras Ústeckého kraje.

6.2 Ve spolupráci s městy a obcemi vybudovat systém cyklostezek pokrývající celé území kraje.

6.3 Vytvořit grantové schéma na podporu udržitelných dopravních řešení.

7) Zvýšit celkové rozlohy pěších zón v centrech měst a celkové rozlohy zón s omezenou dopravou do r. 2020.

Opatření:

7.1 Ve spolupráci s městy a obcemi rozšiřovat veřejné plochy (pěší zóny, parky, apod.).

7.2 V obytných zónách a centrech měst zklidňovat a omezovat dopravu (Tempo 30).

Odůvodnění: I přes výrazné zlepšení kvality ovzduší v Ústecké kraji za posledních 14 let vyplývající z ekonomické transformace České republiky, se zde nachází velký počet oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší. Soulad s požadavky práva životního prostředí EU, Rámcové směrnice o kvalitě ovzduší 96/62/EC a souvisejících dceřiných směrnic (1999/30/EC a 2000/69/EC) a právní úpravy ochrany životního prostředí ČR, stejně jako soulad se SPŽP ČR.

Nárůst ploch s omezenou dopravou v urbanizovaném území přispěje k revitalizaci center měst a obcí. Využití alternativních paliv je v souladu s doporučením Integrovaného národního programu snižování emisí a Územně energetické koncepce.

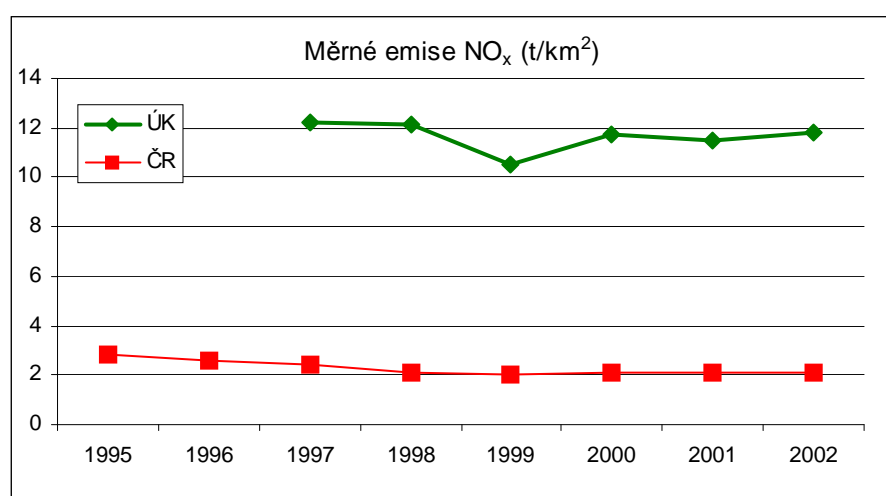
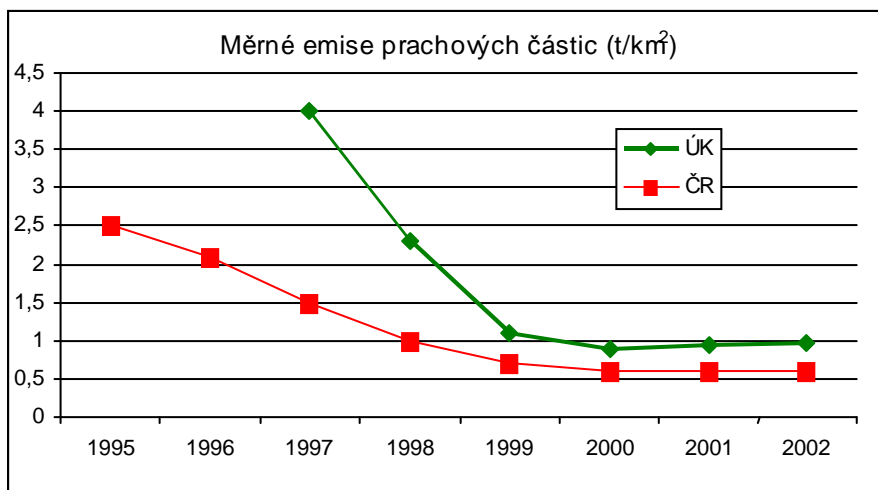
CÍL	Úroveň	Krátkodobý stav 2007	Cílový stav 2020
Snížit podíl oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší z celkové rozlohy kraje (%)	Kraj	9	5,5
Zpracovat Plány zlepšování kvality ovzduší pro všechny obce v oblastech se zhoršenou kvalitou ovzduší	Kraj	ANO	
Snížit emise skleníkových plynů (t/km ²)	Kraj	CÍL NELZE KVANTIFIKOVAT ABSENCE DAT	
Snížit emise prашných částic v t/km ² (o X %)	Kraj	10 %	40 %
Snížit emise NO _x v t/km ² (o X %)	Kraj	7 %	50 %
Zvýšit podíl veřejných silničních dopravních prostředků využívající alternativní paliva (%)	Kraj	CÍL NELZE KVANTIFIKOVAT ABSENCE DAT	
Dobudovat a zkvalitnit systém cyklotras	Kraj		ANO
Zvýšit podíl celkové rozlohy pěších zón v centrech měst a celkové rozlohy zón s omezenou dopravou z celkové rozlohy měst (%)	Kraj	CÍL NELZE KVANTIFIKOVAT ABSENCE DAT	

Trend vývoje:

Indikátor	Úroveň	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Podíl oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší z celkové rozlohy (%)	Kraj									9,5
	ČR									3,7
Měrné emise skleníkových plynů (t/km ²)	Kraj	DOPORUČENÍ - SLEDOVAT TENTO INDIKÁTOR NA KRAJSKÉ ÚROVNI								
	ČR									
Měrné emise prašných částic (t/km ²)	Kraj			4,0	2,3	1,1	0,9	0,9	1,0	
	ČR	2,5	2,1	1,5	1,0	0,7	0,6	0,6	0,6	
Měrné emise NO _x (t/km ²)	Kraj			12,2	12,1	10,5	11,7	11,5	11,8	
	ČR	2,8	2,6	2,4	2,1	2,0	2,1	2,1	2,1	
Délka sítě značených cyklotras (tis.km)	Kraj									2
	ČR			0,6	2,1	4,3	10,3	17,2	19	22,7
Podíl veřejných silničních dopravních prostředků využívající alternativní paliva (%)	Kraj	DOPORUČENÍ - SLEDOVAT TENTO INDIKÁTOR NA KRAJSKÉ ÚROVNI								
	ČR									
Podíl celkové rozlohy pěších zón v centrech měst a celkové rozlohy zón s omezenou dopravou z celkové rozlohy měst (%)	Kraj	DOPORUČENÍ - SLEDOVAT TENTO INDIKÁTOR NA KRAJSKÉ ÚROVNI								
	ČR									

Grafy:

Zdroje dat: Ministerstvo životního prostředí, Český statistický úřad, Klub turistů

Priorita:

C) Efektivní a dostatečně rychlá revitalizace nevyužívaných zdevastovaných ploch a objektů ("brownfields") Ústeckého kraje, sanace starých ekologických zátěží a omezení živelné výstavby na "zelené louce" mimo kompaktně zastavěná území měst a obcí.

Strategické cíle:

1) Snížit celkovou rozlohu nevyužívaných, zdevastovaných ploch a objektů ("brownfields") do r. 2020.

Opatření:

- 1.1 Ve spolupráci s obcemi zajistit dokončení sanací zbývajících starých ekologických zátěží na území kraje.
- 1.2 Pomocí finančních a právních nástrojů donutit původce starých ekologických zátěží k odpovědnosti za jejich odstranění.
- 1.3 Předcházet vzniku nových ekologických zátěží

2) Snížit podíl celkové rozlohy ploch, na nichž nebyla provedena sanace starých ekologických zátěží z celkové plochy starých ekologických zátěží do r. 2020.

Opatření:

- 2.1 Iniciovat vznik zákona, který bude definovat systém pravidel pro systematickou likvidaci starých ekologických zátěží.
- 2.2 Zajistit kvalitní monitoring, příp. aktualizaci existujících údajů o plochách se starými ekologickými zátěžemi.
- 2.3 Zajistit kofinancování zpracování projektů a následných sanací starých ekologických zátěží.
- 2.4 Ve spolupráci s obcemi zajistit dokončení sanací zbývajících starých ekologických zátěží na území kraje.
- 2.5 Předcházet vzniku nových ekologických zátěží

3) Snížit podíl rozlohy nově zastavovaných ploch za rok z celkové rozlohy zastavitelného území na území Ústeckého kraje do r. 2020.

Opatření:

- 3.1 Prosadit přijetí zákona o místních daních umožňujícího zvýhodnit investory, kteří mají zájem o revitalizace nevyužívaných zdevastovaných ploch a objektů
- 3.2 V souvislosti s novými stavebními záměry na území kraje preferovat využití nevyužívaných zdevastovaných ploch a objektů ("brownfields") před výstavbou na "zelené louce".
- 3.3 Snížit rozsah orgány ochrany zemědělského půdního fondu odsouhlasených ploch k zástavbě.
- 3.4 Při zpracování nové a aktualizaci stávající územně plánovací dokumentace obcí a měst Ústeckého kraje preferovat princip snížení rozlohy nově zastavitelného území.
- 3.5 Využívat územně analytické podklady ve smyslu novely zákona o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

Odůvodnění: *Soulad s požadavky práva životního prostředí ES a právní úpravy ochrany životního prostředí České republiky. Soulad s požadavky SPŽP ČR v oblasti udržitelného využívání území a krajiny.*

CÍL	Úroveň	Krátkodobý stav 2007	Cílový stav 2020
Snížit celkovou rozlohu nevyužívaných, zdevastovaných ploch a objektů (“brownfields”)	<i>Kraj</i>	CÍL NELZE KVANTIFIKOVAT ABSENCE DAT	
Snížit podíl celkové rozlohy ploch, na nichž nebyla provedena sanace starých ekologických zátěží z celkové plochy starých ekologických zátěží (%)	<i>Kraj</i>	CÍL NELZE KVANTIFIKOVAT ABSENCE DAT	
Snížit rozlohu nově zastavovaných ploch na území kraje ze rok (%)	<i>Kraj</i>	CÍL NELZE KVANTIFIKOVAT ABSENCE DAT	

Trend vývoje:

Indikátor	Úroveň	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Celková rozloha nevyužívaných, zdevastovaných ploch a objektů (“brownfields”) (ha)	<i>Kraj</i>	DOPORUČENÍ - SLEDOVAT TENTO INDIKÁTOR NA KRAJSKÉ ÚROVNI								
	<i>ČR</i>									
Podíl ploch, na nichž nebyla provedena sanace z celkové plochy starých ekologických zátěží (%)	<i>Kraj</i>	DOPORUČENÍ - SLEDOVAT TENTO INDIKÁTOR NA KRAJSKÉ ÚROVNI								
	<i>ČR</i>									
Rozloha nově zastavovaných ploch za rok (ha/rok)	<i>Kraj</i>	DOPORUČENÍ - SLEDOVAT TENTO INDIKÁTOR NA KRAJSKÉ ÚROVNI								
	<i>ČR</i>									

Priorita:

D) Snížení produkce odpadů a předcházení jejich vzniku společně s důrazem na environmentálně šetrné nakládání s odpady.

Strategické cíle:

1) Snížit podíl produkce průmyslových odpadů včetně odpadů z energetiky v Ústeckém kraji na HDP v tun/mil. Kč o 23 % do r. 2020.

Opatření:

- 1.1 Ve spolupráci s podnikatelským sektorem realizovat Programy čistší produkce.
- 1.2 Realizovat cíle Plánu odpadového hospodářství Ústeckého kraje.

2) Snížit produkci komunálního odpadů na obyvatele v Ústeckém kraji o 11 % do r. 2020.

Opatření:

- 2.1 Iniciovat vznik akčního plánu řešícího udržitelnou spotřebu v kraji v návaznosti na desetiletý rámec programů udržitelné spotřeby a výroby.
- 2.2 Zvýšit podíl separace, recyklace, materiálového a energetického využití odpadů.
- 2.3 Podporovat vznik systému sběru a zpracování bioodpadu.

3) Snížit podíl skládkování odpadů na celkovém nakládání s odpady v Ústeckém kraji na 15 % do r. 2020.

Opatření:

- 3.1 Realizací odpovídajících cílů a opatření Environmentálních politik kraje i obcí předcházet vzniku komunálního odpadu.
- 3.2 Podporou zvyšovat podíl separace, recyklace, materiálového a energetického využití odpadů.

4) Průběžně zvýšit podíl recyklace a materiálového a energetického využití odpadů na celkovém nakládání s odpady na 25 % do r. 2020.

Opatření:

- 4.1 Podpořit rozvoj zpracovatelských kapacit integrovaného systému třídění, separace a následné recyklace a materiálového a energetického využití komunálních odpadů na území Ústeckého kraje.

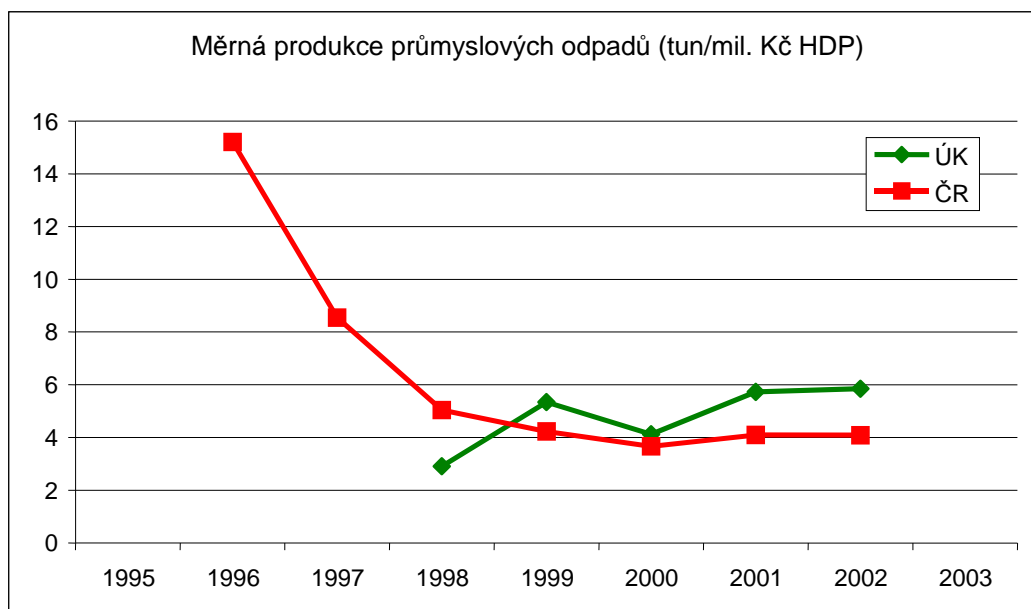
Odůvodnění: *Soulad s požadavky práva životního prostředí EU a SPŽP ČR v oblasti odpadového hospodářství. Soulad s cíli a požadavky Plánu odpadového hospodářství České republiky.*

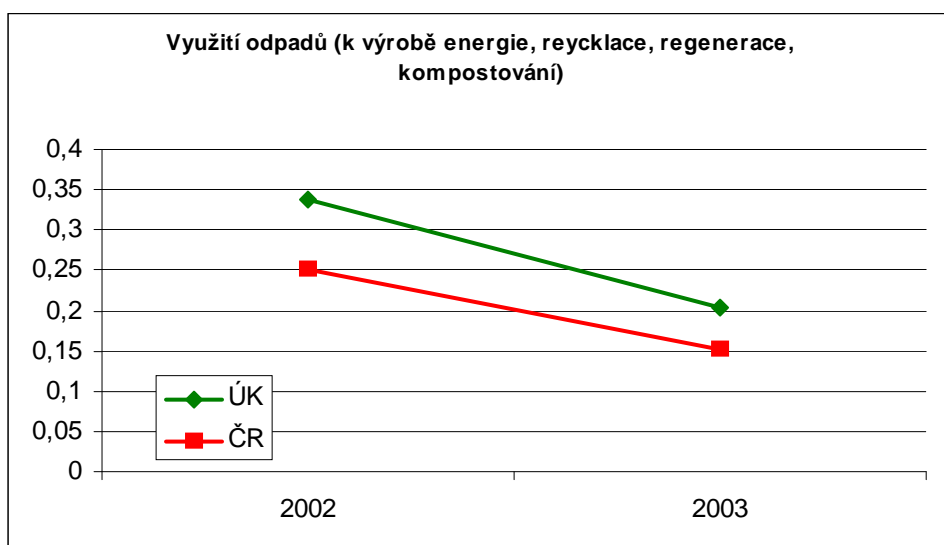
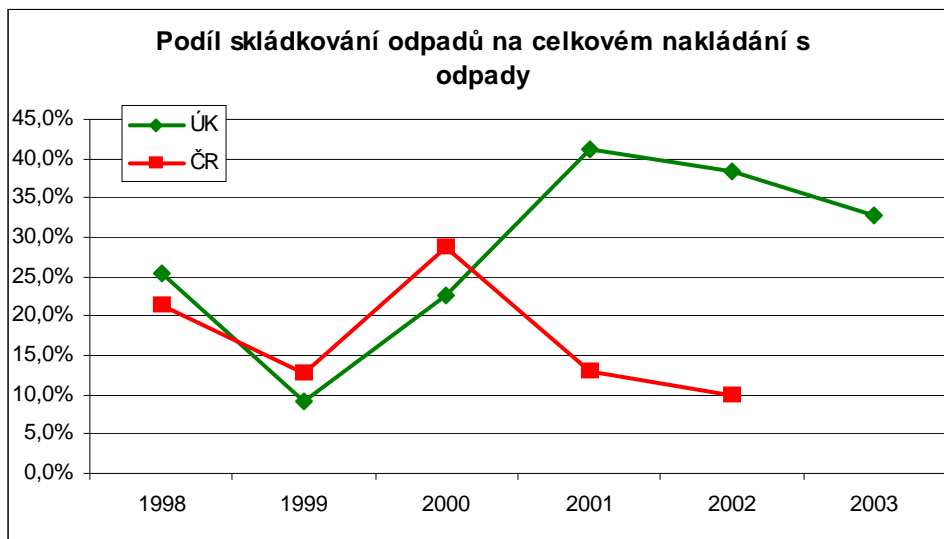
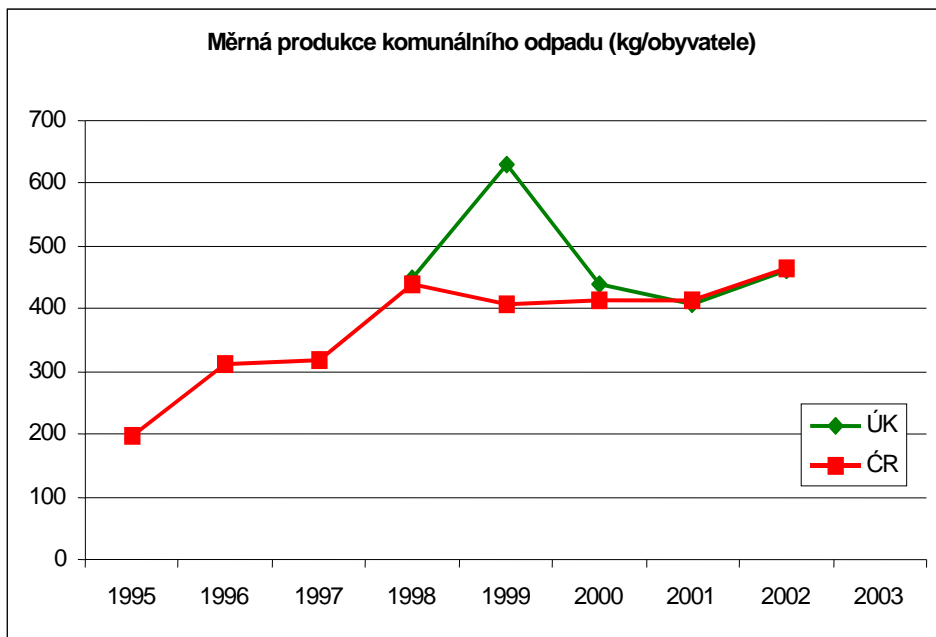
CÍL	Úroveň	Krátkodobý stav 2007	Cílový stav 2020
Snížit měrnou produkci průmyslových odpadů v tunách na jednotku HDP v tun/mil. Kč (o X %)	<i>Kraj</i>	3 %	23 %
Snížit produkci komunálního odpadů v kg na obyvatele (o X %)	<i>Kraj</i>	1 %	11 %
Snížit podíl skládkování odpadů na celkovém nakládání s odpady (%)	<i>Kraj</i>	31	15
Zvýšit podíl recyklace a materiálového a energetického využití odpadů na celkovém nakládání s odpady (%)	<i>Kraj</i>	21,5	25

Trend vývoje v posledním desetiletí:

Indikátor	Úroveň	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Měrná produkce průmyslových odpadů v tunách na jednotku HDP (tun/mil. Kč)	Kraj				2,91	5,35	4,12	5,73	5,85	
	ČR		15,21	8,54	5,04	4,23	3,67	4,10	4,09	
Měrná produkce komunálního odpadu na obyvatele (kg/obyvatele)	Kraj				450	630	440	407	463	
	ČR	197	310	319	441	408	415	415	465	
Podíl skládkování odpadů na celkovém nakládání s odpady (%)	Kraj				25,3	9,2	22,7	41,3	38,3	32,9
	ČR				21,5	12,8	28,8	13,0	9,9	
Podíl odpadů materiálově a energeticky využitého z celkového množství odpadů (%)	Kraj								33,8	20,3
	ČR								25,2	15,1

Grafy:

Zdroje dat: Český statistický úřad

Priorita:

E) Diverzifikací "land-use", systémem dílčích opatření a kontinuální péčí dlouhodobě zajistit zlepšení ekologických funkcí krajiny Ústeckého kraje.

Strategický cíl:

- 1) **Zvýšit podíl trvalých travních porostů z celkové rozlohy zemědělské půdy Ústeckého kraje na 28 % do r. 2020.**

Opatření:

- 1.1 Podporovat zatravňování dočasně neobhospodařovaných ploch a pozemků s nižší bonitou.
  - 1.2 Zajistit informování subjektů primárního sektoru o existujících programech finanční podpory
- 2) **Zvýšit podíl listnatých dřevin na celkovém zalesňování území Ústeckého kraje na 38 % do r. 2020.**

Opatření:

- 2.1 Ve spolupráci s podnikem Lesy ČR, s.p. aktualizovat Lesní hospodářský plán.
  - 2.2 Podporovat zalesňování dočasně neobhospodařovaných ploch a pozemků s nižší bonitou.
  - 2.3 Vhodné plochy ponechat přirozené ekologické sukcesi.
  - 2.4 Zajistit informování subjektů primárního sektoru o existujících programech finanční podpory.
- 3) **Zvýšit podíl obcí do 2000 ekvivalentních obyvatel napojených na kanalizaci s koncovou čistírnou odpadních vod do r. 2020.**

Opatření:

- 3.1 Realizovat Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Ústeckého kraje.
  - 3.2 Využít všechny odpovídající dotační tituly v oblasti ochrany vod k získání podpory na realizaci příslušných projektů.
  - 3.3 Realizovat alternativní způsoby čištění odpadních vod.
- 4) **Snížit podíl zemědělsky neobhospodařované půdy z celkové rozlohy zemědělské půdy Ústeckého kraje do r. 2020.**

Opatření:

- 4.1 Založit trvalé travní porosty zvýšit ekologickou stabilitu území.
- 4.2 Zalesnit vybrané neobhospodařované plochy.
- 4.3 V rámci managementu zemědělsky neobhospodařovaných ploch preferovat ekologickou sukcesi.

Odůvodnění: *Soulad s požadavky SPŽP ČR, Lesnické politiky ČR a Agrární politiky ČR pro období po vstupu do EU (2004-2013).*

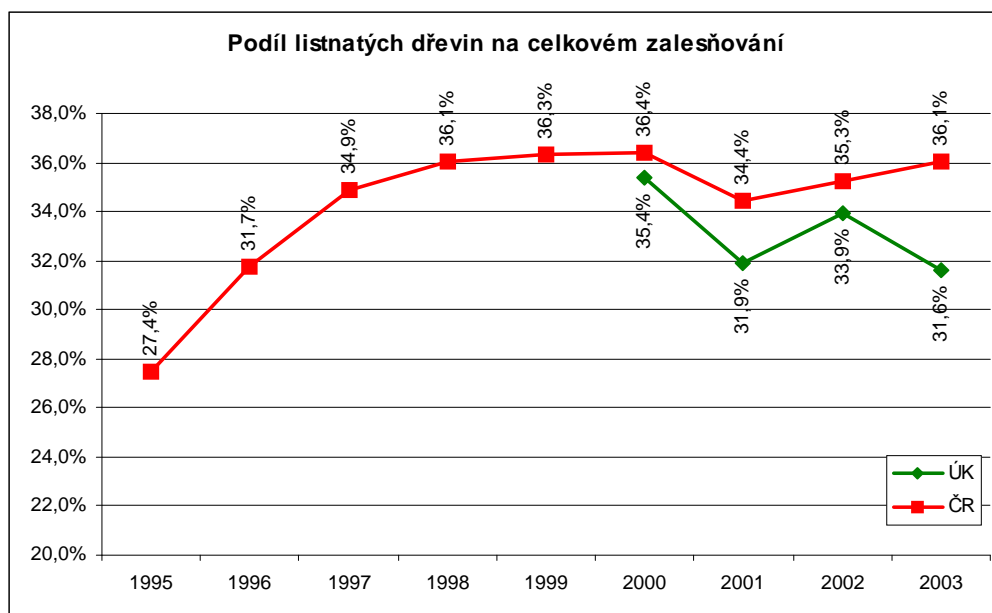
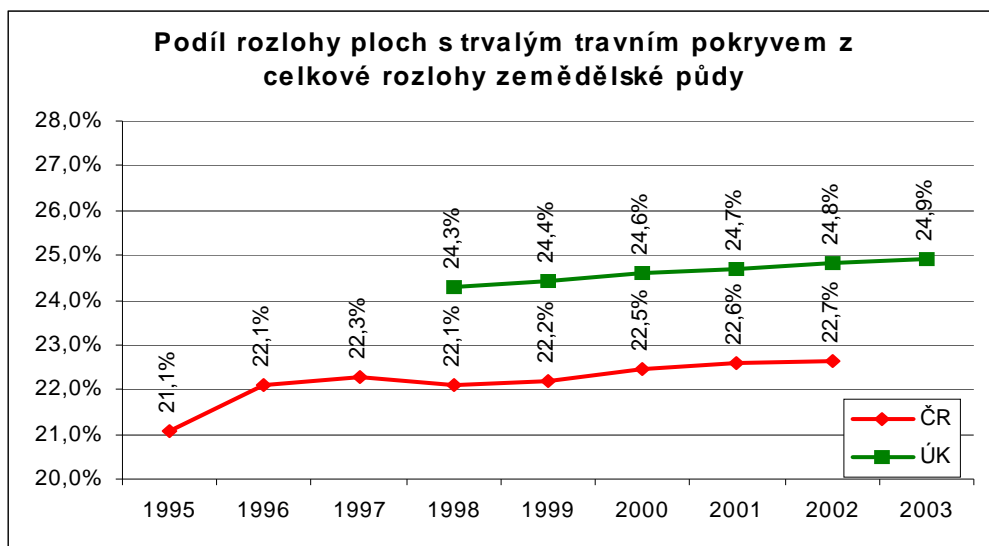
Zvýšením rozlohy ekologicky stabilních ekosystémů budou vytvořeny předpoklady pro postupné zvyšování biodiverzity, pro významné posílení retenční schopnosti krajiny a zlepšení krajinného rázu kulturní krajiny Ústeckého kraje.

CÍL	Úroveň	Krátkodobý stav 2007	Cílový stav 2020
Zvýšit podíl trvalých travních porostů z celkové rozlohy zemědělské půdy (%)	<i>Kraj</i>	25,5	28
Zvýšit podíl listnatých dřevin na celkovém zalesňování území (%)	<i>Kraj</i>	32	38
Zvýšit podíl obcí do 2000 ekvivalentních obyvatel napojených na kanalizaci s koncovou čistírnou odpadních vod (%)	<i>Kraj</i>	CÍL NELZE KVANTIFIKOVAT ABSENCE DAT	
Snížit podíl zemědělsky neobhospodařované půdy z celkové rozlohy zemědělské půdy (%)	<i>Kraj</i>	CÍL NELZE KVANTIFIKOVAT ABSENCE DAT	

Trend vývoje:

Indikátor	Úroveň	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Podíl trvalých travních porostů na celkové rozloze zemědělské půdy (%)	<i>Kraj</i>				24,3	24,4	24,6	24,7	24,8	24,9
	<i>ČR</i>	21,1	22,1	22,3	22,1	22,2	22,5	22,6	22,7	
Podíl listnatých dřevin na celkovém zalesňování (%)	<i>Kraj</i>						35,4	31,9	33,9	31,6
	<i>ČR</i>	27,4	31,7	34,9	36,1	36,3	36,4	34,4	35,3	36,1
Podíl obcí do 2000 ekvivalentních obyvatel napojených na kanalizaci s koncovou čistírnou odpadních vod (%)	<i>Kraj</i>	DOPORUČENÍ - SLEDOVAT TENTO INDIKÁTOR NA KRAJSKÉ ÚROVNI								
	<i>ČR</i>									
Podíl zemědělsky neobhospodařované půdy z celkové rozlohy zemědělské půdy (%)	<i>Kraj</i>	DOPORUČENÍ - SLEDOVAT TENTO INDIKÁTOR NA KRAJSKÉ ÚROVNI								
	<i>ČR</i>									

Graf:

Zdroje dat: Český statistický ústav, Ústav pro hospodářskou úpravu lesa

4.4 Správa věcí veřejných

Priorita:

A) Zintenzivnění činností vedoucí k zapojení veřejnosti do plánování a rozhodování na krajské i místní úrovni prostřednictvím:

- podpory zavádění procesů Místní Agenda 21 (strategické plánování za přímé účasti veřejnosti) v obcích a městech Ústeckého kraje;
- zapojení obcí a měst Ústeckého kraje do Národní sítě zdravých měst ČR či do Týmové iniciativy pro místní udržitelný rozvoj;
- intenzivnějšího zapojení neziskového sektoru, hospodářské komory a veřejnosti do činností krajských a místních samospráv;
- aplikace konceptu mezi soukromým sektorem a veřejnou správou - “public-private partnership”.

Strategické cíle:

1) **Zvýšit podíl obcí, měst a mikroregionů Ústeckého kraje s fungujícím procesem MA 21 do r. 2020.**

Opatření:

1.1 Zajistit metodickou pomoc při využívání dotačního programu SFŽP ČR na strategické plánování za přímé účasti veřejnosti (místní Agenda 21).

2) **Zvýšit podíl obcí, měst a mikroregionů Ústeckého kraje zapojených do Národní sítě zdravých měst ČR nebo Týmové iniciativy pro místní udržitelný rozvoj na 10 % do r. 2020.**

Opatření:

2.1 Zajistit informovanost o podmínkách zapojení obcí do Národní sítě zdravých měst a do Týmové iniciativy pro místní udržitelný rozvoj.

Odůvodnění: *Participace veřejnosti na rozhodování je jedním z klíčových aspektů udržitelného rozvoje. Je základem pro naplňování principu partnerství veřejného, neziskového a soukromého sektoru, striktně prosazovaného Evropskou unií. Účast zástupců neziskového sektoru v komisích a dalších poradních orgánech krajských a místních zastupitelstev.*

CÍL	Úroveň	Krátkodobý stav 2007	Cílový stav 2020
Zvýšit podíl obcí, měst a mikroregionů Ústeckého kraje s fungujícím procesem MA 21 (%)	Kraj	CÍL NELZE KVANTIFIKOVAT ABSENCE DAT	
Zvýšit podíl obcí, měst a mikroregionů Ústeckého kraje zapojených do Národní sítě zdravých měst ČR nebo Týmové iniciativy pro místní udržitelný rozvoj (%)	Kraj	1	10

Trend vývoje:

Indikátor	Úroveň	2004	
Podíl obcí, měst a mikroregionů s fungujícím procesem MA 21 (%)	<i>Kraj</i>	DOPORUČENÍ - SLEDOVAT TENTO INDIKÁTOR NA KRAJSKÉ ÚROVNI	
	<i>ČR</i>		
Podíl obcí, měst a mikroregionů zapojených do Národní sítě zdravých měst ČR nebo Týmové iniciativy pro místní udržitelný rozvoj (%)	<i>Kraj</i>	0,5	
	<i>ČR</i>	0,9	

Zdroje dat: Národní síť zdravých měst, Týmová iniciativa pro místní udržitelný rozvoj, Český ekologický ústav

---

Priorita:

- B) **Vytváření grantových programů Ústeckého kraje na podporu aktivit nestátních neziskových a dalších organizací směřujících k prosazování konkrétních principů udržitelného rozvoje v praxi. Zejména v souvislosti se zvyšováním informovanosti veřejnosti o oblasti životního prostředí a udržitelného rozvoje.**

Strategické cíle:

- 1) **Nárůst podílu prostředků ze zdrojů Ústeckého kraje určených na veřejně prospěšné projekty realizované na území Ústeckého kraje do r. 2020.**

Opatření:

- 1.1 Každoročně vyčlenit odpovídající částku z rozpočtu kraje a obcí určenou na veřejně prospěšné projekty realizované obyvateli či nestátními neziskovými organizacemi z Ústeckého kraje.
1.2 Definovat kritéria veřejně prospěšných projektů pro potřeby výběrových řízení na úrovni kraje a obcí.
- 2) **Zvýšit podíl finančních prostředků na environmentální výchovu, vzdělávání a osvětu z celkových finančních prostředků Ústeckého kraje určených na veřejně prospěšné projekty do r. 2020.**

Opatření:

- 2.1 Zajistit odpovídající rozdělení výdajů z veřejných rozpočtů.
2.2 Realizovat všechny cíle krajské Koncepce EVVO v Ústeckém kraji.

Odůvodnění: Realizace veřejně prospěšných projektů připravených občany a organizacemi sídlícími v Ústeckém kraji výrazně zvýší zájem veřejnosti o udržitelný rozvoj. Výchova k "ekologické gramotnosti" je základním předpokladem úspěšného prosazení myšlenky udržitelného rozvoje. Bez identifikace široké veřejnosti s principy udržitelného rozvoje je jeho prosazení v rámci Ústeckého kraje nemyšlitelné.

CÍL	Úroveň	Krátkodobý stav 2007	Cílový stav 2020
Nárůst podílu prostředků ze zdrojů Ústeckého kraje určených na veřejně prospěšné projekty (%)	<i>Kraj</i>		CÍL NELZE KVANTIFIKOVAT ABSENCE DAT
Zvýšit podíl finančních prostředků na environmentální výchovu, vzdělávání a osvětu z celkových finančních prostředků Ústeckého kraje určených na veřejně prospěšné projekty (%)	<i>Kraj</i>		CÍL NELZE KVANTIFIKOVAT ABSENCE DAT

Trend vývoje:

Indikátor	Úroveň	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Podíl prostředků ze zdrojů Krajského úřadu Ústeckého kraje určených na veřejně prospěšné projekty (%)	<i>Kraj</i>	DOPORUČENÍ - SLEDOVAT TENTO INDIKÁTOR NA KRAJSKÉ ÚROVNI								
	<i>ČR</i>									
Podíl finančních prostředků na environmentální výchovu, vzdělávání a osvětu z celkových finančních prostředků kraje určených na veřejně prospěšné projekty (%)	<i>Kraj</i>	DOPORUČENÍ - SLEDOVAT TENTO INDIKÁTOR NA KRAJSKÉ ÚROVNI								
	<i>ČR</i>									

Priorita:

- C) **Zlepšení přístupu obcí k integrované ochraně životního prostředí.** Zkvalitnění poskytování informací o existujících právních předpisech v oblasti ochrany životního prostředí, o technických normách, atd. Vytvoření systému pravidelných a cenově dostupných školení radních, zastupitelů a pracovníků veřejné správy o problematice integrované ochrany životního prostředí a udržitelného rozvoje. Zpřísnění kontrol dodržování limitů produkce znečišťujících látek a souvisejících požadavků ochrany životního prostředí v obcích Ústeckého kraje (ve spolupráci s Českou inspekcí životního prostředí).

Strategické cíle:

- 1) **Zpracovat za přímé účasti veřejnosti a schválit environmentální politiky navazující na Strategii udržitelného rozvoje i na Environmentální politiku kraje ve všech obcích s rozšířenou působností Ústeckého kraje do r. 2020.**

Opatření:

- 1.1 Zajistit soulad cílů SPŽP ČR 2004-2010 s cíli environmentálních politik kraje a obcí s rozšířenou působností.
- 1.2 Zajistit metodickou pomoc při přípravě environmentálních politik a strategií udržitelného rozvoje obcí.
- 1.3 Zajistit metodickou pomoc při využívání dotačního programu SFŽP ČR na zpracovávání strategií udržitelného rozvoje obcí.
- 2) **Zpracovat za přímé účasti veřejnosti a schválit Místní strategii udržitelného rozvoje navazující na Krajskou strategii udržitelného rozvoje i na Environmentální politiku kraje ve všech obcích s rozšířenou působností Ústeckého kraje do r. 2020.**

Opatření:

- 2.1 Zajistit technickou a odbornou pomoc při zpracování Místních strategií udržitelného rozvoje.
- 3) **Zpracovat za přímé účasti veřejnosti a schválit ve všech obcích Ústeckého kraje územně plánovací dokumentaci do r. 2020.**

Opatření:

- 3.1 Zajistit metodickou pomoc při přípravě, zpracování a projednání územně plánovacích dokumentací obcí Ústeckého kraje.

Odůvodnění: Základní předpoklad pro splnění cílů environmentálního pilíře Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje.

CÍL	Úroveň	Cílový stav 2020
Zpracovat za přímé účasti veřejnosti a schválit Environmentální politiku ve všech obcích s rozšířenou působností.	Kraj	ANO
Zpracovat za přímé účasti veřejnosti a schválit Místní strategii udržitelného rozvoje ve všech obcích s rozšířenou působností.	Kraj	ANO
Zpracovat za přímé účasti veřejnosti a schválit ve všech obcích územně plánovací dokumentaci.	Kraj	ANO

Priorita:

- D) Vytvoření managementu udržitelného rozvoje pro zajištění provázanosti ekonomické, sociální a environmentální oblasti strategických rozvojových dokumentů a pro koordinaci plnění jejich cílů.

Strategické cíle:

- 1) Vytvořit management a institucionální zajištění udržitelného rozvoje Ústeckého kraje do konce r. 2006.
- 2) Ustanovit Komisi udržitelného rozvoje Ústeckého kraje, jako poradního orgánu Rady a Zastupitelstva včetně příslušného finančního a organizačního zajištění.
- 3) Zřídit Oddělení udržitelného rozvoje na Krajském úřadu Ústeckého kraje.
- 4) Na úrovni obcí s rozšířenou působností podpořit vznik Rad obcí pro udržitelný rozvoj.
- 4) Vytvořit a zavést monitorovací program nadefinovaných titulkových a programových indikátorů udržitelného rozvoje dle Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje na regionální úrovni

Opatření:

- 1.1 Prostřednictvím Komise udržitelného rozvoje Ústeckého kraje zajistit vazbu na Radu vlády pro udržitelný rozvoj, ale i Rady obcí pro udržitelný rozvoj.
- 1.2 Prostřednictvím Komise udržitelného rozvoje Ústeckého kraje vytvořit a zajistit koordinaci a provázanost činností mezi ekonomickým, sociálním a environmentálním pilířem z hlediska naplňování principů udržitelného rozvoje.
- 1.3 Ve spolupráci Českým statistickým úřadem a dalšími oficiálními statistickými institucemi nebo organizacemi autorizovanými ke sběru a vyhodnocování dat monitorovat a vyhodnocovat stanovené programové a titulkové indikátory udržitelného rozvoje.
- 1.4 Připravit projekty pro využití finančních zdrojů ČR, EU a EHP na podporu zavedení programu, monitorování a vyhodnocování indikátorů udržitelného rozvoje.
- 1.5 Vyčlenit finanční prostředky z rozpočtu Ústeckého kraje určené na vyhodnocování indikátorů udržitelného rozvoje a jejich zpětné vazby (regionální a místní politiky, rozvojová opatření, rozhodnutí, návrhy projektů).
- 1.6 V rámci současného personálního obsazení Krajského úřadu Ústeckého kraje pověřit relevantní zaměstnance pracovními činnostmi souvisejícími s realizací a naplňováním Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje.

Odůvodnění: *Koordinace a monitoring plnění cílů Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje a souvisejících dokumentů a projektů. Bez pravidelného monitoringu a vyhodnocování indikátorů udržitelného rozvoje nelze provádět vyhodnocování přijatých, realizovaných či navrhovaných regionálních a místních politik, opatření, rozhodnutí a projektů a to z hlediska jejich přispění k udržitelnému rozvoji Ústeckého kraje.*

CÍL	Úroveň	Cílový stav 2006	Cílový stav 2007
Vytvořit management a institucionální zajištění udržitelného rozvoje	Kraj	ANO	
Ustanovit Komisi udržitelného rozvoje Ústeckého kraje	Kraj	ANO	
Zřídit Oddělení udržitelného rozvoje Krajského úřadu Ústeckého kraje	Kraj	ANO	
Ustanovení Rad obcí pro udržitelný rozvoj	Kraj		ANO
Zavést monitorovací program titulkových a programových indikátorů udržitelného rozvoje	Kraj		ANO

Priorita:

E) **Snížení celkové zadluženosti obcí při zvyšování efektivity výdajů z veřejných rozpočtů a při využívání finančních prostředků z vnějších zdrojů.**

Strategické cíle:

1) **Snížit celkovou zadluženost obcí Ústeckého kraje na 3,6 % ukazatele dluhové služby do r. 2020.**

Opatření:

1.1 Prosadit přijetí zákona o místních daních.

2) **Průběžně zvyšovat podíl investičních výdajů na celkových výdajích samospráv za rok.**

Opatření:

1.1 Zavést monitoring podílu investičních výdajů na celkových výdajích samospráv.

3) **Zvýšit daňovou výtěžnost Ústeckého kraje do r. 2020.**

Opatření:

3.1 Prosadit přijetí zákona o místních daních.

3.2 Prosadit změnu zákona o rozpočtovém určení daní.

3.3 Prosadit nástroje pro zvýšení efektivity výběru a přerozdělování daní.

Odůvodnění: Základní předpoklad pro plnění cílů Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje a souvisejících dokumentů na krajské i místní úrovni.

CÍL	Úroveň	Krátkodobý stav 2007	Cílový stav 2020
Snížit zadluženost obcí Ústeckého kraje – Ukazatel dluhové služby (%)	<i>Kraj</i>	4,42	3,6
Průběžně zvyšovat podíl investičních výdajů na celkových výdajích samospráv (%)	<i>Kraj</i>	CÍL NELZE KVANTIFIKOVAT ABSENCE DAT	
Zvýšit daňovou výtěžnost Ústeckého kraje (Kč/osobu)	<i>Kraj</i>	CÍL NELZE KVANTIFIKOVAT ABSENCE DAT	

Trend vývoje:

Indikátor	Úroveň	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Ukazatel dluhové služby (%)	<i>Kraj</i>									4,46
	<i>ČR</i>									5,65
Podíl investičních výdajů na celkových výdajích samospráv (%)	<i>Kraj</i>	DOPORUČENÍ - SLEDOVAT TENTO INDIKÁTOR NA KRAJSKÉ ÚROVNI								
	<i>ČR</i>									
Daňová výtěžnost (Kč/osobu)	<i>Kraj</i>	DOPORUČENÍ - SLEDOVAT TENTO INDIKÁTOR NA KRAJSKÉ ÚROVNI								
	<i>ČR</i>									

Zdroje dat: Ministerstvo financí ČR

Definice a výpočet ukazatele dluhové služby

Obsah dluhové služby se definuje takto:

- zaplacené úroky (položka 5141 rozpočtové skladby);
- uhrazené splátky vydaných dluhopisů (položky 8xx2 rozpočtové skladby);
- splátky jistin (položky 8xx4 rozpočtové skladby);
- splátky leasingu (položka 5178 rozpočtové skladby).

Dluhová základna obsahuje:

- skutečně dosažené daňové příjmy v Tř. 1 a nedaňové příjmy v Tř. 2 za daný kalendářní rok, plus
- dotace souhrnného finančního vztahu (položky 4112 a 4212 rozpočtové skladby)

(prostředky finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům obcí a k rozpočtům krajů podle přílohy zákona o státním rozpočtu na příslušný kalendářní rok).

Dluhová služba se poměřuje ke skutečnému objemu dluhové základny za uplynulý kalendářní rok. Výsledkem poměru bude "ukazatel dluhové služby", který je vyjádřen v procentech.

---

5. SEZNAM PRIORIT A STRATEGICKÝCH CÍLŮ

Ekonomický pilíř	
Priorita A	Rozvoj nových a stávajících malých a středních podniků s růstovým a inovativním potenciálem a se sídlem v Ústeckém kraji.
Cíl	Zvýšit podíl malých a středních podniků na celkovém HDP Ústeckého kraje (%).
Cíl	Zvýšit podíl zaměstnanosti malých a středních podniků na celkové zaměstnanosti (%).
Cíl	Zvýšit podíl malých a středních podniků na 1000 obyvatel
Priorita B	Ekonomické oživení a zvýšení konkurenceschopnosti Ústeckého kraje s podporou existujících stabilizovaných podniků a s novými investicemi zejména do zavádění moderních environmentálně šetrných technologií.
Cíl	Zvýšit HDP v tržních cenách na osobu
Cíl	Zvýšit podíl podniků Ústeckého kraje se zavedeným environmentálně orientovaným systémem řízení, se schválenou environmentální politikou a certifikovaných podle EMAS, resp. podle norem řady ISO 14000 (%)
Cíl	Nárůst podílu podniků se zavedeným sociálně orientovaným systémem řízení podle norem řady SA 8000, AA 1000 a SIGMA (%)
Cíl	Snížit spotřebu paliv (GJ/jednotku HDP)
Cíl	Snížit spotřebu elektrické energie (MWh) na obyvatele
Priorita C	Rozvojem tradičních odvětví primárního sektoru v Ústeckém kraji (zemědělství, lesnictví, rybolov), zajišťujících udržitelné využívání krajiny, umožnit rozvoj následného zpracovatelského průmyslu ve venkovských oblastech kraje tak, aby výsledné produkty určené k místní spotřebě i k exportu měly co největší přidanou hodnotu.
Cíl	Zvýšit podíl zaměstnanců v primárním sektoru (zemědělství, lesnictví a rybolov) z celkového počtu zaměstnanců (%)
Cíl	Zvýšit podíl investic do zemědělství z celkových investic v kraji (%)
Cíl	Zvýšit podíl ekologicky obhospodařované zemědělské půdy z celkové rozlohy zemědělského půdního fondu Ústeckého kraje (%)
Cíl	Zvýšit podíl subjektů zpracovatelského průmyslu se sídlem v Ústeckém kraji z celkového počtu ekonomických subjektů (%)
Priorita D	Omezovat dopravní potřeby přímo u zdroje (snižováním přepravních nároků vznikajících v důsledku vynucené mobility související s neudržitelným strategickým a územním plánováním).
Cíl	Snížit podíl individuální automobilové dopravy na celkových přepravních výkonech (%)
Cíl	Snížit podíl silniční nákladní dopravy na celkových přepravních výkonech (%)
Cíl	Zavést integrovaný systém dopravy ve velkých městech
Cíl	Dobudovat a podporovat systém kombinované přepravy
Priorita E	Vytvoření a rozvoj základní i doplňkové infrastruktury cestovního ruchu včetně destinačního managementu a příslušných služeb.
Cíl	Zvýšit podíl investic do cestovního ruchu z celkových investic v kraji (%)
Cíl	Navýšit lůžkovou kapacitu (na 1000 obyvatel) ubytovacích zařízení turistického ruchu (o X %)

Sociální pilíř	
Priorita A	Rozvoj zaměstnanosti a zaměstnavatelnosti občanů v Ústeckém kraji.
Cíl	V období 2008 - 2020 stabilizovat registrovanou míru nezaměstnanosti (%)
Cíl	Zvýšit podíl dlouhodobě nezaměstnaných a registrovaných na pracovních úřadech zapojených do programů veřejně prospěšných prací (%)
Priorita B	Průběžně a systematicky vytvářet podmínky pro zvyšování vzdělanosti a kvalifikace obyvatelstva Ústeckého kraje v souvislosti se zvýšením konkurenceschopnosti na trhu práce.
Cíl	Zvýšit podíl obyvatelstva s dokončeným vysokoškolským vzděláním (%)
Cíl	Snížit podíl obyvatelstva se základním vzděláním nebo bez vzdělání (%)
Cíl	Zvýšit počet samostatných fakult vysokých škol v Ústeckém kraji
Priorita C	Revitalizace obcí a měst Ústeckého kraje s důrazem na obnovu zastaralého bytového fondu, výstavbu nových bytů a rekonstrukci chátrajících kulturních a technických památek.
Cíl	Snížit podíl neobydlených domů a bytů (%)
Cíl	Zvýšit počet dokončených bytů na 1000 obyvatel
Cíl	Nárůst podílů investic na obnovu kulturních památek měst a obcí (%)
Priorita D	Zlepšení zdravotního stavu obyvatelstva vytvořením systému prevence a následné zdravotní péče zejména u typů onemocnění se zvýšeným výskytem v populaci Ústeckého kraje.
Cíl	Zavést systém preventivních opatření předcházejících nádorovým onemocněním, onemocněním kardiovaskulárního systému a trávicí soustavy.
Cíl	Snížit incidenci zhoubných nádorů na 100 tis. obyvatel
Cíl	Snížit incidenci onemocnění kardiovaskulárního systému (na 100 tis. obyvatel)
Priorita E	Posilování sociálního kapitálu Ústeckého kraje. Zlepšení reprodukčního chování, dostatečná integrace minoritních skupin obyvatelstva a omezení výskytu sociálně nežádoucích jevů v populaci Ústeckého kraje.
Cíl	Snížit potratovost
Cíl	Snížit počty výskytu sociálně nežádoucích jevů v populaci (na 1000 obyv.)
Cíl	Snížit počet trestných činů na 1000 obyvatele
Cíl	Zvýšit podíl občanů z minoritních skupin v resocializačních a vzdělávacích programech (%)

Environmentální pilíř	
Priorita A	Zvýšení pořízených investic na ochranu životního prostředí, zejména pro oblasti ochrany přírody a krajiny a ochrany ovzduší.
Cíl	Nárůst podílu pořízených investic na ochranu životního prostředí na HDP (%)
Cíl	Nárůst podílu pořízených investic na ochranu přírody a krajiny na HDP (%)
Cíl	Nárůst podílu investic na ochranu ovzduší na HDP (%)
Priorita B	Zvyšování kvality ovzduší v souvislosti s prevencí ochrany zdraví obyvatelstva snížením produkce emisí znečišťujících látek ze stacionárních a liniových zdrojů znečišťování ovzduší.
Cíl	Snížit podíl oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší z celkové rozlohy kraje (%)
Cíl	Zpracovat Plány zlepšování kvality ovzduší pro všechny obce v oblastech se zhoršenou kvalitou ovzduší
Cíl	Snížit emise skleníkových plynů (t/km ²)
Cíl	Snížit emise prašných částic v t/km ² (o X %)
Cíl	Snížit emise NO _x v t/km ² (o X %)
Cíl	Zvýšit podíl veřejných silničních dopravních prostředků využívající alternativní paliva (%)
Cíl	Dobudovat a zkvalitnit systém cyklotras
Cíl	Zvýšit podíl celkové rozlohy pěších zón v centrech měst a celkové rozlohy zón s omezenou dopravou z celkové rozlohy měst (%)
Priorita C	Efektivní a dostatečně rychlá revitalizace nevyužívaných zdevastovaných ploch a objektů ("brownfields") Ústeckého kraje, sanace starých ekologických zátěží a omezení živelné výstavby na "zelené louce" mimo kompaktně zastavěná území měst a obcí.
Cíl	Snížit celkovou rozlohu nevyužívaných, zdevastovaných ploch a objektů ("brownfields")
Cíl	Snížit podíl celkové rozlohy ploch, na nichž nebyla provedena sanace starých ekologických zátěží z celkové plochy starých ekologických zátěží (%)
Cíl	Snížit rozlohu nově zastavovaných ploch na území kraje ze rok (%)
Priorita D	Snížení produkce odpadů a předcházení jejich vzniku společně s důrazem na environmentálně šetrné nakládání s odpady.
Cíl	Snížit měrnou produkci průmyslových odpadů v tunách na jednotku HDP v tun/mil. Kč (o X %)
Cíl	Snížit produkci komunálního odpadů v kg na obyvatele (o X %)
Cíl	Snížit podíl skládkování odpadů na celkovém nakládání s odpady (%)
Cíl	Zvýšit podíl recyklace a materiálového a energetického využití odpadů na celkovém nakládání s odpady (%)
Priorita E	Diverzifikaci "land-use", systémem dílčích opatření a kontinuální péčí dlouhodobě zajistit zlepšení ekologických funkcí krajiny Ústeckého kraje.
Cíl	Zvýšit podíl TTP z celkové rozlohy zemědělské půdy (%)
Cíl	Zvýšit podíl listnatých dřevin na celkovém zalesňování území (%)
Cíl	Zvýšit podíl obcí do 2000 ekvivalentních obyvatel napojených na kanalizaci s koncovou čistírnou odpadních vod (%)
Cíl	Snížit podíl zemědělsky neobhospodařované půdy z celkové rozlohy zemědělské půdy (%)

Správa věcí veřejných	
Priorita A	Zintenzivnění činností vedoucích k zapojení veřejnosti do plánování a rozhodování na krajské i místní úrovni
Cíl	Zvýšit podíl obcí, měst a mikroregionů Ústeckého kraje s fungujícím procesem MA 21 (%)
Cíl	Zvýšit podíl obcí, měst a mikroregionů Ústeckého kraje zapojených do Národní sítě zdravých měst ČR nebo Týmové iniciativy pro místní udržitelný rozvoj (%)
Priorita B	Vytváření grantových programů Ústeckého kraje na podporu aktivit nestátních neziskových a dalších organizací směřujících k prosazování konkrétních principů udržitelného rozvoje v praxi. Zejména v souvislosti se zvyšováním informovanosti veřejnosti o oblasti životního prostředí a udržitelného rozvoje.
Cíl	Nárůst podílu prostředků ze zdrojů Ústeckého kraje určených na veřejně prospěšné projekty (%)
Cíl	Zvýšit podíl finančních prostředků na environmentální výchovu, vzdělávání a osvětu z celkových finančních prostředků Ústeckého kraje určených na veřejně prospěšné projekty (%)
Priorita C	Zlepšení přístupu obcí k integrované ochraně životního prostředí.
Cíl	Zpracovat za přímé účasti veřejnosti a schválit Environmentální politiku ve všech obcích s rozšířenou působností.
Cíl	Zpracovat za přímé účasti veřejnosti a schválit Místní strategii udržitelného rozvoje ve všech obcích s rozšířenou působností.
Cíl	Zpracovat za přímé účasti veřejnosti a schválit ve všech obcích územně plánovací dokumentaci.
Priorita D	Vytvoření managementu udržitelného rozvoje pro zajištění provázanosti ekonomické, sociální a environmentální oblasti strategických rozvojových dokumentů a pro koordinaci plnění jejich cílů.
Cíl	Vytvořit management a institucionální zajištění udržitelného rozvoje
Cíl	Ustanovit Komisi udržitelného rozvoje Ústeckého kraje
Cíl	Zřídit Oddělení udržitelného rozvoje Krajského úřadu Ústeckého kraje
Cíl	Ustanovení Rad obcí pro udržitelný rozvoj
Cíl	Zavést monitorovací program titulkových a programových indikátorů udržitelného rozvoje
Priorita E	Snížení celkové zadluženosti obcí při zvyšování efektivity výdajů z veřejných rozpočtů a při využívání finančních prostředků z vnějších zdrojů.
Cíl	Snížit zadluženost obcí Ústeckého kraje – Ukazatel dluhové služby (%)
Cíl	Průběžně zvyšovat podíl investičních výdajů na celkových výdajích samospráv (%)
Cíl	Zvýšit daňovou výtěžnost Ústeckého kraje (Kč/osobu)

6. SEZNAM PRIORIT A INDIKÁTORŮ

Ekonomický pilíř	
Priorita A	Rozvoj nových a stávajících malých a středních podniků s růstovým a inovativním potenciálem a se sídlem v Ústeckém kraji.
Indikátor	Podíl malých a středních podniků na celkovém množství podniků (%)
Indikátor	Podíl malých a středních podniků na celkovém HDP (%)
Indikátor	Podíl zaměstnanosti malých a středních podniků na celkové zaměstnanosti (%)
Indikátor	Podíl malých a středních podniků na 1000 obyvatel
Priorita B	Ekonomické oživení a zvýšení konkurenceschopnosti Ústeckého kraje s podporou existujících stabilizovaných podniků a s novými investicemi zejména do zavádění moderních environmentálně šetrných technologií.
Indikátor	HDP v tržních cenách na osobu (tis. Kč/osobu)
Indikátor	Podíl certifikovaných podniků s ISO 14000 a EMAS (%)
Indikátor	Podíl podniků se zavedeným sociálně orientovaným systémem řízení podle norem řady SA 8000, AA 1000 a SIGMA (%)
Indikátor	Spotřeba paliv v podnicích (GJ/jednotku HDP)
Indikátor	Spotřeba elektrické energie podle sídla podniků (MWh/obyvatele)
Priorita C	Rozvojem tradičních odvětví primárního sektoru v Ústeckém kraji (zemědělství, lesnictví, rybolov), zajišťujících udržitelné využívání krajiny, umožnit rozvoj následného zpracovatelského průmyslu ve venkovských oblastech kraje tak, aby výsledné produkty určené k místní spotřebě i k exportu měly co největší přidanou hodnotu.
Indikátor	Podíl zaměstnanců v primárním sektoru (zemědělství, lesnictví a rybolov) z celkového počtu zaměstnanců (%)
Indikátor	Podíl zaměstnanců v primárním sektoru (zemědělství, lesnictví a rybolov) z celkového počtu zaměstnanců (%)
Indikátor	Podíl ekologicky obhospodařované zemědělské půdy z celkové rozlohy zemědělského půdního fondu (%)
Indikátor	Podíl subjektů zpracovatelského průmyslu se sídlem v kraji z celkového počtu ekonomických subjektů (%)
Priorita D	Omezovat dopravní potřeby přímo u zdroje (snižováním přepravních nároků vznikajících v důsledku vynucené mobility související s neudržitelným strategickým a územním plánováním).
Indikátor	Podíl individuální automobilové dopravy na celkových přepravních výkonech (%)
Indikátor	Podíl silniční nákladní dopravy na celkových přepravních výkonech (%)
Priorita E	Vytvoření a rozvoj základní i doplňkové infrastruktury cestovního ruchu včetně destinačního managementu a příslušných služeb.
Indikátor	Podíl investic do cestovního ruchu z celkových investic v kraji (%)
Indikátor	Podíl lůžek ubytovacích zařízení na 1000 obyvatel

Sociální pilíř	
Priorita A	Rozvoj zaměstnanosti a zaměstnavatelnosti občanů v Ústeckém kraji.
Indikátor	Registrovaná míra nezaměstnanosti (%)
Indikátor	Dlouhodobá nezaměstnanost (%)
Indikátor	Podíl umístěných uchazečů do veřejně prospěšných prací ku neumístěným uchazečům o zaměstnání (%)
Priorita B	Průběžně a systematicky vytvářet podmínky pro zvyšování vzdělanosti a kvalifikace obyvatelstva Ústeckého kraje v souvislosti se zvýšením konkurenceschopnosti na trhu práce.
Indikátor	Vysokoškolsky vzdělaní obyvatelé (nad 15 let v %)
Indikátor	Obyvatelé se základním vzděláním nebo bez vzdělání (nad 15 let v %)
Indikátor	Počet samostatných fakult vysokých škol
Priorita C	Revitalizace obcí a měst Ústeckého kraje s důrazem na obnovu zastaralého bytového fondu, výstavbu nových bytů a rekonstrukci chátrajících kulturních a technických památek.
Indikátor	Podíl neobydlených domů a bytů na 1000 obyvatel (%)
Indikátor	Počet zahájených bytů na 1000 obyvatel
Indikátor	Počet dokončených bytů na 1000 obyvatel
Indikátor	Podíl pořízených investic na obnovu kulturních památek měst a obcí na HDP (%)
Priorita D	Zlepšení zdravotního stavu obyvatelstva vytvořením systému prevence a následné zdravotní péče zejména u typů onemocnění se zvýšeným výskytem v populaci Ústeckého kraje.
Indikátor	Incidence zhoubných nádorů bez dg na 100 tis. obyvatel
Indikátor	Incidence onemocnění kardiovaskulárního systému na 100 tis. obyvatel
Indikátor	Zemřelí podle příčin smrti – nemoci oběhové soustavy na 100 tis.obyvatel
Indikátor	Zemřelí podle příčin smrti - novotvary na 100 tis.obyvatel
Priorita E	Posilování sociálního kapitálu Ústeckého kraje. Zlepšení reprodukčního chování, dostatečná integrace minoritních skupin obyvatelstva a omezení výskytu sociálně nežádoucích jevů v populaci Ústeckého kraje.
Indikátor	Potratovost na 1000 narozených
Indikátor	Počet sociálně nežádoucích jevů na 1000 obyvatel
Indikátor	Zjištěné trestné činy na 1000 obyvatel
Indikátor	Podíl občanů z minoritních skupin účastnících se resocializačních a vzdělávacích programů (%)

Environmentální pilíř	
Priorita A	Zvýšení pořízených investic na ochranu životního prostředí, zejména pro oblasti ochrany přírody a krajiny a ochrany ovzduší.
Indikátor	Podíl pořízených investic na ochranu životního prostředí z HDP (%)
Indikátor	Podíl pořízených investic na ochranu přírody a krajiny z HDP (%)
Indikátor	Podíl pořízených investic na ochranu ovzduší na HDP (%)
Priorita B	Zvyšování kvality ovzduší v souvislosti s prevencí ochrany zdraví obyvatelstva snižováním produkce emisí znečišťujících látek ze stacionárních a liniových zdrojů znečištění ovzduší.
Indikátor	Podíl oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší z celkové rozlohy (%)
Indikátor	Měrné emise skleníkových plynů (t/km ²)
Indikátor	Měrné emise prашných částic (t/km ²)
Indikátor	Měrné emise NO _x (t/km ²)
Indikátor	Délka sítě značených cyklotras (tis.km)
Indikátor	Podíl veřejných silničních dopravních prostředků využívající alternativní paliva (%)
Indikátor	Podíl celkové rozlohy pěších zón v centrech měst a celkové rozlohy zón s omezenou dopravou z celkové rozlohy měst (%)
Priorita C	Efektivní a dostatečně rychlá revitalizace nevyužívaných zdevastovaných ploch a objektů ("brownfields") Ústeckého kraje, sanace starých ekologických zátěží a omezení živelné výstavby na "zelené louce" mimo kompaktně zastavěná území měst a obcí.
Indikátor	Celková rozloha nevyužívaných, zdevastovaných ploch a objektů ("brownfields") (ha)
Indikátor	Podíl ploch, na nichž nebyla provedena sanace z celkové plochy starých ekologických zátěží (%)
Indikátor	Rozloha nově zastavovaných ploch za rok (ha/rok)
Priorita D	Snížení produkce odpadů a předcházení jejich vzniku společně s důrazem na environmentálně šetrné nakládání s odpady.
Indikátor	Měrná produkce průmyslových odpadů v tunách na jednotku HDP (tun/mil. Kč)
Indikátor	Měrná produkce komunálního odpadu na obyvatele (kg/obyvatele)
Indikátor	Podíl skládkování odpadů na celkovém nakládání s odpady (%)
Indikátor	Podíl odpadů materiálově a energeticky využitého z celkového množství odpadů (%)
Priorita E	Diverzifikaci "land-use", systémem dílčích opatření a kontinuální péčí dlouhodobě zajistit zlepšení ekologických funkcí krajiny Ústeckého kraje.
Indikátor	Podíl trvalých travních porostů na celkové rozloze zemědělské půdy (%)
Indikátor	Podíl listnatých dřevin na celkovém zalesňování (%)
Indikátor	Podíl obcí do 2000 ekvivalentních obyvatel napojených na kanalizaci s koncovou čistírnou odpadních vod (%)
Indikátor	Podíl zemědělsky neobhospodařované půdy z celkové rozlohy zemědělské půdy (%)

Správa věcí veřejných	
Priorita A	Zintenzivnění činností vedoucích k zapojení veřejnosti do plánování a rozhodování na krajské i místní úrovni
Indikátor	Podíl obcí, měst a mikroregionů s fungujícím procesem MA 21 (%)
Indikátor	Podíl obcí, měst a mikroregionů zapojených do Národní sítě zdravých měst ČR nebo Týmové iniciativy pro místní udržitelný rozvoj (%)
Priorita B	Vytváření grantových programů Ústeckého kraje na podporu aktivit nestátních neziskových a dalších organizací směřujících k prosazování konkrétních principů udržitelného rozvoje v praxi. Zejména v souvislosti se zvyšováním informovanosti veřejnosti o oblasti životního prostředí a udržitelného rozvoje.
Indikátor	Podíl prostředků ze zdrojů Krajského úřadu Ústeckého kraje určených na veřejně prospěšné projekty (%)
Indikátor	Podíl finančních prostředků na environmentální výchovu, vzdělávání a osvětu z celkových finančních prostředků kraje určených na veřejně prospěšné projekty (%)
Priorita C	Zlepšení přístupu obcí k integrované ochraně životního prostředí.
Priorita D	Vytvoření managementu udržitelného rozvoje pro zajištění provázanosti ekonomické, sociální a environmentální oblasti strategických rozvojových dokumentů a pro koordinaci plnění jejich cílů.
Priorita E	Snížení celkové zadluženosti obcí při zvyšování efektivity výdajů z veřejných rozpočtů a při využívání finančních prostředků z vnějších zdrojů.
Indikátor	Ukazatel dluhové služby (%)
Indikátor	Podíl investičních výdajů na celkových výdajích samospráv (%)
Indikátor	Daňová výtěžnost (Kč/osobu)

Priorita/Titulkový indikátor	HDP na osobu (USD v paritě kupní síly)	Počet ekonomických subjektů na 1000 obyvatel	Přepravení výkony ve veřejné dopravě (oskn)	Obecná míra nezaměstnanosti (%)	Očekávaná délka života při narození (muži/ženy)	Podíl obyvatel s dokončeným vysokoškolským vzděláním (%)	Incidence alergických onemocnění na 1000 obyvatel	Počet zjištěných trestných činů na 1000 obyvatel	Počet bytů na 1000 obyvatel	Podíl venkovské populace (%)	Podíl pořízených investic na ochranu životního prostředí (%)	Podíl oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší na celkové rozloze kraje (%)	Podíl rozlohy zvláště chráněných území na celkové rozloze kraje (%)	Produktce průmyslových odpadů na jednotku HDP (kg na 1000 USD v paritě kupní síly)	Zornění zemědělské půdy (%)	Lesnatost (%)	Účast občanů v komunálních volbách (%)	Počet nevládních neziskových organizací na 1000 obyvatel	Podíl obcí se zpracovanou environmentální politikou (%)
Environmentální oblast																			
A) Zvýšení investic na ochranu životního prostředí	++										++	-	++	+	+	++			++
B) Zvyšování kvality ovzduší					++		-					-				++			++
C) Revitalizace nevyužívaných zdevastovaných ploch a objektů a sanace starých ekologických zátěží	++	++							++		++					++			++
D) Snížení produkce odpadů											-			-					++
E) Podpoření ekologické funkce krajiny											++		++		+	++			++
Správa věcí veřejných																			
A) Zapojení občanů do veřejného života																	++	++	++
B) Vytváření grantových programů																		++	++
C) Zlepšení přístupu obcí ochraně životního prostředí.																			++
D) Vytvoření managementu udržitelného rozvoje																			-
E) Snížení celkové zadluženosti obcí											-								-

- negativní vazba, + pozitivní vazba

Požadavky na titulkové (Headline) indikátory: srozumitelné pro média, politiky a širokou veřejnost, omezený počet, zahrnují všechny pilíře udržitelného rozvoje, umožňují popsat trendy, umožňují srovnání s národní úrovní a umožňují srovnání s dalšími kraji České republiky.

8. INSTITUCIONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE NA KRAJSKÉ ÚROVNI

6.1 Institucionální zabezpečení Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje

Pro zajištění realizace Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje 2006 - 2020 je nezbytné vytvořit příslušné institucionální podmínky (viz. Priorita D kapitoly 5.4 Správa věcí veřejných). Je přitom možné vycházet z platné právní úpravy, tj. ze zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Hlavním cílem institucionálního uspořádání přitom musí být zajistit koordinaci činnosti kraje a jeho orgánů, které se podílejí na prosazování cílů Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje. Mělo by rovněž zajišťovat vazby na Radu pro udržitelný rozvoj vlády ČR i na orgány, které působí v oblasti udržitelného rozvoje na úrovni obcí.

Hlavní úkoly naplňování hlavního cíle institucionálního zajištění:

- přijetí trvalé a nezměnitelné zásady stejné váhy všech pilířů udržitelného rozvoje;
- stanovení charakteristiky harmonického vývoje těchto pilířů;
- stanovení pravidel dohodovacího řízení mezi jednotlivými pilíři;
- pověření k tomuto účelu zřízeného orgánu kraje konečným rozhodováním o konkrétních opatřeních, směřujících ke sladění zájmů a záměrů pilířů udržitelného rozvoje;
- existence a fungování efektivního monitorovacího programu, kontroly a vyhodnocování procesů souvisejících s udržitelným rozvojem

Pro naplňování hlavních cílů institucionálního zabezpečení udržitelného rozvoje na úrovni kraje Rada Ústeckého kraje zřídí **Komisi udržitelného rozvoje Ústeckého kraje** jako svůj iniciativní a poradní orgán.

Právní základ

Právní rámec pro zřízení a fungování tohoto orgánu představuje zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, konkrétně tato jeho ustanovení:

- § 35 odst. 2 - zastupitelstvo koordinuje rozvoj územního obvodu, schvaluje programy rozvoje územního obvodu kraje (písm. d/), schvaluje územně plánovací dokumentaci pro území kraje (písm. e/), stanoví rozsah základní dopravní obslužnosti pro území kraje (písm. g/), rozhoduje o spolupráci kraje s jinými kraji a o mezinárodní spolupráci (písm. h/);
- § 59 a § 80 – Rada zřizuje komise jako své iniciativní a poradní orgány; komise jsou ze své činnosti odpovědny Radě;
- § 24 odst. 1 - kraje mohou při výkonu své samostatné působnosti spolupracovat;
- § 28 – kraje mohou spolupracovat i s územními samosprávnými celky jiných států a zejména vstupovat do regionálních seskupení se zahraničními partnery. Obsahem této spolupráce mohou být jen činnosti patřící do samostatné působnosti krajů. To vytváří plné předpoklady pro spolupráci v rámci euroregionů a pro tvorbu na této bázi založených programů trvale udržitelného rozvoje.

Návrh i pravidelné aktualizace Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje schvaluje Zastupitelstvo Ústeckého kraje usnesením. Návrh Zastupitelstvu předkládá Rada Ústeckého kraje a vychází přitom z podkladů zpracovaných Komisí udržitelného rozvoje Ústeckého kraje .

Hlavní odpovědnost za implementaci Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje (SUR ÚK) nese Krajský úřad Ústeckého kraje. Pro účely zajištění implementace Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje bude zřízeno v rámci Odboru regionálního rozvoje nebo přímo odpovědné Odboru kancelář hejtmána nové **Oddělení udržitelného rozvoje**, které bude výkonným orgánem Komise udržitelného rozvoje Ústeckého kraje.

Pokud bude schválen nový zákon o územním plánování a stavebním řádu zajistí provázanost SUR ÚK s místní úrovní **Rady obcí pro udržitelný rozvoj**, které vzniknou na úrovni obcí s rozšířenou působností (obce III. řádu). Nový stavební zákon bude ve svém znění deklarovat pravomoci těchto rad.

6.2 Působnost Komise udržitelného rozvoje Ústeckého kraje

Komise udržitelného rozvoje Ústeckého kraje (dále jen KUR ÚK) ve své činnosti iniciuje, koncipuje, koordinuje, sleduje, vyhodnocuje a podporuje strategické aspekty udržitelného rozvoje kraje. Navrhuje opatření ke sladění záměrů a cílů rozvoje kraje v souladu se Strategií udržitelného rozvoje kraje. Sleduje a vyhodnocuje podněty vycházející na národní úrovni z činnosti Rady vlády pro udržitelný rozvoj ČR a na místní úrovni pravděpodobně z Rad obcí pro udržitelný rozvoj na území Ústeckého kraje (pokud budou zřízeny na základě nového zákona o územním plánování a stavebním řádu).

Do působnosti Komise udržitelného rozvoje Ústeckého kraje zejména patří:

- pravidelně vyhodnocovat plnění Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje;
- posuzovat, připomínkovat a navrhnout opatření k zajištění provázanosti a soudržnosti dlouhodobých a střednědobých ekonomických, sociálních a environmentálních strategií, koncepcí a politik a dalších sektorových či k území kraje vztahovaných programových dokumentů;
- zpracovávat podklady pro zástupce kraje z hlediska jeho působení v Radě vlády pro udržitelný rozvoj ČR či v jejích pracovních skupinách a zajišťovat tak provázanost činností na území regionu s celorepublikovými trendy z hlediska udržitelného rozvoje;
- sledovat, jak Krajský úřad Ústeckého kraje zajišťuje v rámci své působnosti implementaci a plnění záměrů Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje, a podávat Radě a Zastupitelstvu Ústeckého kraje podněty k odstranění zjištěných nedostatků;
- iniciovat, koordinovat a zajišťovat spolupráci orgánů kraje, hlavních zájmových skupin a dalších právnických a fyzických osob, které působí v oblasti udržitelného rozvoje na úrovni kraje;
- zpracovávat podklady pro Radu a Zastupitelstvo Ústeckého kraje reagující na podněty, připomínky nebo návrhy obcí resp. potencionálně Rad obcí pro udržitelný rozvoj, právnických osob a občanů v rámci územního obvodu kraje;
- iniciovat a zpracovávat podklady pro Radu a Zastupitelstvo Ústeckého kraje ve věcech spolupráce s ostatními kraji a s obcemi a dalšími subjekty na úseku udržitelného rozvoje;
- iniciovat a zpracovávat podklady pro Radu a Zastupitelstvo Ústeckého kraje ve věcech spolupráce s územními samosprávnými celky jiných států na úseku udržitelného rozvoje;
- iniciovat a koordinovat aktualizaci Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje a její výsledek předložit Radě a Zastupitelstvu Ústeckého kraje ke schválení;
- v rámci výběrových řízení vyhlášených krajem doporučovat nejvhodnější projekty z hlediska udržitelného rozvoje k realizaci.

Složení Komise udržitelného rozvoje Ústeckého kraje

Komise udržitelného rozvoje Ústeckého kraje má 20 členů, včetně předsedy, a 2 místopředsedy. Předsedou KUR ÚK je zvolen jeden z Radních Ústeckého kraje.

Předsedu a místopředsedy KUR ÚK jmenuje a odvolává Rada Ústeckého kraje.

Komisi tvoří zástupci:

- Zastupitelstva/Rady kraje;
- zástupci krajského úřadu;
- hlavních zájmových skupin v kraji reprezentujících všechny pilíře udržitelného rozvoje (např. podnikatelé, nestátní neziskové organizace, akademické instituce, státní správa, odbory, apod.);
- Svazu měst a obcí na území kraje;
- představitelé Rad obcí pro udržitelný rozvoj.

Členy KUR ÚK jmenuje a odvolává předseda a místopředsedové KUR ÚK na návrh výše jmenovaných institucí a zájmových skupin. Každý člen KUR ÚK má “jeden hlas”.

Funkční období členů KUR ÚK je čtyřleté. Jeho počátek a ukončení jsou dány volebním obdobím Zastupitelstva Ústeckého kraje. Počet opakovaných jmenování není omezen.

Členství v KR ÚK končí:

v případě předsedy a místopředsedů KUR ÚK odvoláním Radou Ústeckého kraje,
v případě členů Zastupitelstva/Rady Ústeckého kraje s ukončením jejich mandátu,
v případě ostatních členů odvoláním předsedou KUR ÚK na návrh instituce nebo zájmové skupiny,
která je do funkce navrhla, nebo na návrh jednoho z místopředsedů KUR ÚK,
odstoupením či úmrtím člena KUR ÚK.

Členství v KUR ÚK je nezastupitelné.

Organizační řád

Způsob jednání a rozhodování Komise udržitelného rozvoje Ústeckého kraje stanoví organizační řád, který schvaluje Rada Ústeckého kraje. Organizační řád vymezí úkoly předsedy, místopředsedů a členů KUR ÚK.

Účast veřejnosti

Jednání Komise udržitelného rozvoje Ústeckého kraje jsou veřejná. Účast veřejnosti na jednáních KUR ÚK povoluje předseda na předchozí žádost. Návrh na změnu a aktualizaci Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje se posuzuje v souladu se zákonem č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (§ 10a odst. 1 písm. c). Tímto zákonem jsou rovněž stanoveny podmínky pro účast veřejnosti v tomto procesu.

6.3 Působnost Oddělení udržitelného rozvoje

K provádění jednotlivých výkonů souvisejících s implementací Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje bude na Krajském úřadu Ústeckého kraje zřízeno Oddělení udržitelného rozvoje (OUR) spadající přímo pod Odbor kanceláře hejtmána nebo v rámci Odboru hospodářského a regionálního rozvoje. Oddělení udržitelného rozvoje bude výkonným orgánem pro implementaci udržitelného rozvoje na úrovni kraje a bude úzce spolupracovat s odbory krajského úřadu.

Hlavním úkolem OUR bude koordinace a zajištění všech činností definovaných ve Strategii udržitelného rozvoje Ústeckého kraje 2006 – 2020, také příprava všech podkladů pro jednání Komise udržitelného rozvoje Ústeckého kraje, která bude iniciovat všechny činnosti tohoto oddělení.

Do působnosti oddělení udržitelného rozvoje zejména patří:

zajišťovat strategické plánování kraje z hlediska dlouhodobé perspektivy udržitelného rozvoje a zajišťovat vertikální a horizontální provázanost všech koncepčních dokumentů i s vazbami přes hranice kraje;

provádět revize a připravovat návrhy na změny sektorových strategických dokumentů kraje v souladu s principy udržitelného rozvoje;

zpracovávat a předkládat akční plány a rozvojové projekty související s implementací udržitelného rozvoje podle SUR ÚK;

vytvořit a koordinovat monitorovací program a zajistit naplňování programových a titulkových indikátorů definovaných SUR ÚK a vytvářet jejich databáze;

připravovat analýzy programových a titulkových indikátorů předkládat je k vyhodnocení;

koordinovat a zajišťovat činnosti a agendu související s aktualizací SUR ÚK;

připravit, realizovat a koordinovat zajištění informačních a komunikačních systémů na území kraje a úzce přitom spolupracovat s Radami obcí pro udržitelný rozvoj a se stakeholders;

zavádět, iniciovat a koordinovat na krajské úrovni postupy místní Agenda 21 a místní Akce 21;

vést agendu a poskytnout metodickou podporu v souvislosti se zpracováním místních strategií udržitelného rozvoje a zaváděním postupů místní Agenda 21 a místních Akcí 21;

administrovat a koordinovat grantový program pro veřejně prospěšné projekty směřující k udržitelnému rozvoji a předkládat tyto projekty ke schválení;

zajišťovat osvětu, popularizaci a medializaci udržitelného rozvoje.

Složení Oddělení udržitelného rozvoje

Oddělení udržitelného rozvoje má 5 pracovníků. Vedoucí tohoto oddělení je členem Komise udržitelného rozvoje Ústeckého kraje. Fungování Oddělení udržitelného rozvoje plně odpovídá standardům Krajského úřadu Ústeckého kraje. Personální obsazení oddělení je zajištěno ze stávajících pracovníků krajského úřadu, na základě výsledků personální auditu. Jejich pracovní náplň bude upravena tak, aby odpovídala působnosti nového oddělení.

Personální obsazení:

vedoucí oddělení: komplexní agenda udržitelného rozvoje Ústeckého kraje;
referent pro strategické plánování a zajištění vertikální a horizontální provázanosti strategických dokumentů a jejich hodnocení z hlediska udržitelného rozvoje včetně jejich aktualizace;
referent pro monitorovací program, indikátory udržitelného rozvoje a vedení databází;
referent pro osvětu, popularizaci, medializaci udržitelného rozvoje a informační a komunikační systémy;
referent pro koordinaci místní Agenda 21 a místní Akce 21 a pro metodickou podporu.

9. PŘEHLED PRÁVNÍCH A EKONOMICKÝCH NÁSTROJŮ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE NA KRAJSKÉ ÚROVNI

9.1 Právní nástroje

Hlavními vybranými právními nástroji, které ovlivňují nebo mohou ovlivňovat realizaci strategie udržitelného rozvoje kraje jsou:

Existující právní úprava

- zákon č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, ve znění pozdějších předpisů.
- zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).
- zákon ČNR č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.
- zákon ČNR č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona ČNR č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách a o změně některých zákonů (zákon o investičních pobídkách), ve znění pozdějších předpisů.
- zákon č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury a o změně zákona č. 171/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
- zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
- zákon č. 211/2000 Sb., o Státním fondu rozvoje bydlení a o změně zákona č. 171/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.
- zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů.
- zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů.
- zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.
- zákon č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů (zákon o Státním zemědělském intervenčním fondu), ve znění pozdějších předpisů.
- zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů.
- zákon č. 22/2004 Sb., o místním referendu a o změně některých zákonů.

Nová právní úprava nebo změny existujících právních předpisů podmiňující realizaci některých strategických cílů strategie udržitelného rozvoje kraje:

- nový zákon o místních daních a související změny příslušných daňových zákonů.
- nový zákon o infrastrukturních daních a související změny příslušných daňových zákonů.
- ekologická daňová reforma – negativní stimulace (znečišťovatel platí vyšší daně), resp. pozitivní stimulace (ten, kdo méně znečišťuje životní prostředí, platí nižší daně).
- změna zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů – zavedení daně z nemovitostí založené na tržních principech (jedním z hlavních efektů této daně bude zvýšení přímých daňových příjmů obcí, dalším efektem bude ekonomické využívání pozemků, které bude odpovídat jejich lokalizaci /pozemky v centrálních částech měst nebudou podvyužívány/).

- nový stavební zákon a související změny zákonů upravujících využívání krajiny a omezování negativních vlivů antropických aktivit na životní prostředí.

9.2 Ekonomické nástroje

Přerozdělování finančních prostředků

Ve financování českých obcí hrají stále velkou roli přerozdělované zdroje. V současné době platí zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů, který přerozdělování daňových výnosů ještě posílil oproti původní právní úpravě. Do roku 2000 byly příjmy obce složeny z následujících položek:

- 100 % z daní z nemovitostí;
- 100 % daně z příjmu fyzických osob podnikajících dle zvláštních předpisů;
- 30 % daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti;
- 20 % daně z právnických osob.

V praxi to znamenalo, že byly zvýhodněny obce, ve kterých měly podniky svou pokladnu. To bylo současným zákonem zrušeno a rozdělení jednotlivých příjmových složek rozpočtu obce je následující:

- 100 % daně z nemovitostí;
- 20,59 % DPH;
- 20,59 % z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti odváděné zaměstnavatelem;
- 20,59 % z příjmů fyzických osob (dříve z daň podnikání);
- 20,59 % z příjmu fyzických osob záloha na daň podle bydliště.

9.2.1 Zdroje finančních prostředků EU

Národní rozvojový plán (NRP ČR) je výchozím dokumentem pro vyjednávání o podpoře ze strukturálních fondů a z Fondu soudržnosti pro zkrácené programové období 2004 – 2006. Obsahuje analýzu současného stavu (základních charakteristik ČR), definuje strategii, vymezuje zaměření operačních programů, stanovuje systém pro řízení a monitorování a určuje finanční rámec. Struktura a obsah dokumentu vychází z práva ES, především z nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 z 21. června 1999 a z dokumentů vydaných Evropskou komisí - řada "Working Paper" Vademecum pro přípravu programových dokumentů pro strukturální fondy, Ex-ante hodnocení intervencí strukturálních fondů a Indikátory pro monitorování a hodnocení. Velmi důležitou součástí NRP ČR jsou operační programy:

- Společný regionální operační program (SROP);
- Průmysl a podnikání;
- Infrastruktura;
- Rozvoj lidských zdrojů;
- Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství.

Na základě stanovených cílů SROP a hlavních strategických směrů jejich naplnění a výběru klíčových problémů vyžadujících podporu z veřejných zdrojů bylo vymezeno těchto 7 priorit:

- Rozvoj místních podnikatelských aktivit;
- Regionální rozvoj dopravy a komunikačních technologií;
- Místní rozvoj lidských zdrojů;
- Zlepšování životního prostředí v obcích a regionech;
- Oživení venkovských oblastí;
- Rozvoj cestovního ruchu a lázeňství;
- Technická pomoc (průřezová priorita týkající se předcházejících priorit).

SROP bude spolufinancován z těchto dvou strukturálních fondů:

- Evropského fondu regionálního rozvoje (ERDF) pro všechny priority;
- Evropského sociálního fondu (ESF) pro prioritu 3 (částečně).

Řídící orgán

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

Odbor Řídicího orgánu SROP a JPD Praha
Staroměstské náměstí 6
110 15 Praha 1
Tel.: +420 224 861 519
Fax: +420 224 811 243
E-mail: srop@mmr.cz

Regionální kancelář Řídicího orgánu pro Ústecký kraj
Mírové náměstí 3129/36
400 01 Ústí nad Labem
Tel.: +420 475 241 718

Globálním cílem operačního programu Průmysl a podnikání je zvýšení konkurenceschopnosti průmyslu a podnikatelských služeb a dokončení potřebných strukturálních změn v průmyslu ČR. Specifickými cíli OP Průmysl a podnikání jsou mimo jiné zajištění rozvoje a zvýšení prosperity malých a středních podniků; podpora inovační činnosti v průmyslu a spolupráce vědeckovýzkumné základny s podniky; rozvoj infrastruktury pro účelné využívání lidského potenciálu a zajištění efektivního fungování průmyslových služeb a zvýšení produktivity práce, efektivnosti a racionalizace produkce při snižování ekologické zátěže. V rámci OP Průmysl a podnikání byly vymezeny 4 priority:

- Rozvoj podnikání a zvyšování konkurenceschopnosti produkčního sektoru.
- Restrukturalizace průmyslové výrobní základny.
- Zvýšení energetické účinnosti získávání, přeměny a užití energetických zdrojů a orientace na úspory energie.
- Technická pomoc.

Finanční prostředky pro zabezpečení OP Infrastruktura budou čerpány z Evropského fondu regionálního rozvoje (ERDF).

Řídicí orgán
Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
Odbor strukturálních fondů
Na Františku 32
110 15 Praha 1
Tel.: +420 224 062 917 nebo +420 224 228 991
Fax: +420 224 062 630

Zprostředkující subjekty
CzechInvest
Štěpánská 15
120 00 Praha 2
Tel.: +420 296 342 518

Czech Energy Agency
U Sovových mlýnů 9
118 00 Praha 1
Tel.: +420 257 534 235

CzechTrade
Dittrichova 21, P.O. Box 76
128 01 Praha 2
Tel: +420 224907 500, +420 224 907 501

Česko-moravská záruční a rozvojová banka
Odbor podpor
Jeruzalémská 964/4

110 00 Praha 1
Tel: +420 255 721 111

Globálním cílem OP Infrastruktura je ochrana a zlepšování stavu životního prostředí a rozvoj a zkvalitňování dopravní infrastruktury při respektování principů udržitelného rozvoje s důrazem na naplňování standardů ES. Specifickými cíli je zlepšení nevyhovujících parametrů dopravní infrastruktury celostátního a nadregionálního významu; zlepšení životních podmínek v ČR v souvislosti s působením negativních vlivů dopravy na životní prostředí a kvalitativní zlepšení dílčích složek životního prostředí a zlepšení nakládání s odpady.

V OP Infrastruktura byly vymezeny následující 4 priority:

- Modernizace a rozvoj dopravní infrastruktury celostátního významu.
- Snížení negativních důsledků dopravy na životní prostředí.
- Zlepšování environmentální infrastruktury.
- Technická pomoc.

Finanční prostředky pro zabezpečení OP Infrastruktura budou čerpány z Evropského fondu regionálního rozvoje (ERDF).

Řídící orgán
Ministerstvo životního prostředí ČR
Odbor integrovaného financování
Vršovická 65
100 10 Praha 10
Tel.: +420 267 122 530
Fax: +420 272 744 944

Globálním cílem operačního programu Rozvoj lidských zdrojů je dosažení vysoké a stabilní úrovně zaměstnanosti založené na kvalifikované a flexibilní pracovní síle, integraci sociálně vyloučených skupin obyvatelstva a konkurenceschopnosti podniků při respektování principů udržitelného rozvoje. Specifickými cíli operačního programu Rozvoj lidských zdrojů jsou rozvoj pružného trhu práce, který přispívá ke snížení nezaměstnanosti a prevenci nezaměstnanosti a zvýšení zaměstnatelnosti osob, jimž hrozí vyloučení z trhu práce; snížení počtu a podílu osob ohrožených sociální exkluzí prostřednictvím integrovaného přístupu a odstraňování bariér znesnadňujících účast na trhu práce; rozvoj celoživotního učení prostřednictvím zvyšování kvality nabídky vzdělávání z hlediska potřeb znalostní společnosti a prostřednictvím rozšiřování účasti všech subjektů v procesu vzdělávání je zaměřen na rozvoj kapacit vzdělávacích institucí a zlepšení obsahu a kvality nabídky vzdělávání v souladu s potřebami znalostní společnosti; rozvoj kvalifikované pracovní síly, konkurenceschopnosti podniků a rozšiřování nabídky pracovních příležitostí v rozvojových odvětvích sleduje zvyšování kvalifikace pracovní síly v souladu s potřebami trhu práce a k posílení konkurenceschopnosti českých podniků.

V rámci OP Rozvoj lidských zdrojů bylo vymezeno následujících 5 priorit:

- Aktivní politika zaměstnanosti.
- Sociální integrace a rovnost příležitostí.
- Rozvoj celoživotního učení.
- Adaptabilita a podnikání.
- Technická pomoc.

Finanční prostředky pro zabezpečení OP Rozvoj lidských zdrojů budou čerpány Evropského sociálního fondu (ESF). Žadatelům bude poskytnuta podpora až ve výši 422,43 mil EUR (ESF poskytne 318,82 mil EUR a 103,61 mil EUR je spolufinancováno ze státního rozpočtu).

Řídící orgán
Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
Odbor řízení pomoci z ESF

Na Poříčním právu 1
128 01 Praha 2
Tel.: +420 226 206 857
Fax: +420 226 206 899
E-mail: esf@mpsv.cz

Zprostředkující subjekty
Správa služeb zaměstnanosti (úsek MPSV ČR)
Oddělení implementace programů ESF
Tel.: +420 221 923 242

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
Oddělení evropské integrace a mezinárodních vztahů
Tel.: +420 257 193 672

Nadace rozvoje občanské společnosti (NROS)
Jelení 196/15
118 00 Praha 1
Tel.: +420 233 356 173
E-mail: global@nros.cz

Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství je založen na trvale udržitelném rozvoji a stabilizaci venkovských oblastí. V regionech, ve kterých přírodní podmínky umožňují intenzivní zemědělskou výrobu, je důraz kladen na rozvoj konkurenceschopného zemědělství. V oblastech s extenzivním obhospodařováním půdy je důraz kladen na rozvoj mimoprodukčních funkcí zemědělství, lesního a vodního hospodářství s vazbami na rozvoj a diverzifikaci aktivit, které s nimi souvisejí, popř. je doplňují. Jedním z předpokladů restrukturalizace zemědělství je i vyjasnění a racionální nové uspořádání vlastnických vztahů k půdě.

Globálním cílem OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství je zvýšení podílu sektoru na tvorbě HDP a zaměstnanosti v ČR, zachování životního prostředí, zajištění trvale udržitelného polyfunkčního rozvoje venkova na trvale udržitelném zemědělství, lesním a vodním hospodářství v integraci s kvalitním zpracováním zemědělských produktů. Specifickými cíli OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství jsou zajištění dostupného kapitálu pro oblasti zemědělství a venkova, zlepšení technického vybavení v zemědělských a zpracovatelských podnicích; zlepšení marketingu zemědělské produkce za současného zvýšení podílu produkce výrobků s vyšší přidanou hodnotou a jejich uplatnění na zahraničních trzích; konsolidovat vlastnickou strukturu zemědělské a lesnické půdy a umožnit tak multisektorový rozvoj venkovského prostoru; řešení sociálních aspektů rozvoje venkova zvýšením zaměstnanosti, zlepšením věkové a vzdělanostní struktury a zpřístupněním informací.

V OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství byly vymezeny následující 2 priority:

- Rozvoj zemědělství, lesního a vodního hospodářství a venkova.
- Technická pomoc.

OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství je v programovacím období 2004 – 2006 spolufinancován z Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EAGGF) – sekce orientační Opatření chov ryb a činnosti prováděné odborníky v rybařství bude podporováno z Finančního nástroje pro orientaci rybolovu (FIFG).

Řídící orgán
Ministerstvo zemědělství ČR
Oddělení 4060
Těšnov 17
117 05 Praha 1
Tel.: +420 221 813 005

Fax: +420 221 812 818

Zprostředkující subjekty
Platební agentura
Ve Smečkách 33
110 00 Praha 1

V případě projektů splňujících kritéria pro získání podpory ze Strukturálních fondů EU je možné získat až 75 % celkových nákladů, u projektů vyhovujících podmínkám Fondu soudržnosti dokonce až 85 %.

EQUAL - Iniciativa Společenství

Iniciativa EQUAL podporuje na celém území EU mezinárodní spolupráci při vývoji a prosazování nových nástrojů boje se všemi formami diskriminace a s nerovnostmi na trhu práce. Cílem Iniciativy je tedy vyvinout a prosadit nástroje na podporu příslušníků znevýhodněných skupin (dlouhodobě nezaměstnaných, nízkokvalifikovaných, absolventů škol, starších občanů, osob se zdravotním postižením, etnických menšin, žen, azylantů apod.), kteří se střetávají s diskriminací či nerovným zacházením buďto přímo v zaměstnání nebo při hledání zaměstnání. Jedna z tématických oblastí Iniciativy Společenství EQUAL je zaměřena pouze na problematiku sociálního začleňování a pracovního uplatnění žadatelů o azyl.

Vyhlášené tématické oblasti

V rámci I. pilíře ESZ: Zlepšování zaměstnatelnosti:

1. Zlepšování přístupu a návratu na trh práce pro osoby obtížně integrovatelné;
2. Překonávání rasismu a xenofobie ve vztahu k trhu práce;

V rámci II. pilíře ESZ: Rozvoj podnikání:

3. Otevírání procesu zakládání podniků vůči všem prostřednictvím poskytování nástrojů potřebných pro zakládání podniků a pro identifikaci a využívání nových příležitostí pro rozvoj zaměstnanosti v městských a venkovských oblastech;
4. Posilování sociální ekonomiky (třetího sektoru), zejména komunitních služeb se zaměřením na zvyšování kvality práce;

V rámci III. pilíře ESZ: Podpora adaptability:

5. Podpora celoživotního učení a postupů směřujících k zaměstnávání osob ohrožených diskriminací a nerovností ve vztahu k trhu práce;
6. Podpora adaptability podniků a zaměstnanců na strukturální změny a na využívání informačních a dalších nových technologií;

V rámci IV. pilíře ESZ: Rovné příležitosti mužů a žen:

7. Sladování rodinného a pracovního života a reintegrace mužů a žen do trhu práce, rozvoj flexibilnějších a účinnějších forem organizace práce a podpůrných služeb;
8. Snižování rozdílů mezi uplatňováním mužů a žen na trhu práce;

Samostatně vymezené téma:

9. Pomoc žadatelům o azyl v jejich integraci na trhu práce.

Akce Iniciativy Společenství EQUAL

Iniciativa Společenství EQUAL je založena na principu podpory konkrétních projektů. Samotné projekty mají 3 fáze - tzv. akce:

- Akce 1 - sestavení rozvojových partnerství a navázání mezinárodní spolupráce (obvyklá doba trvání Akce 1 maximálně 6 měsíců),
- Akce 2 - implementace konkrétního pracovního programu DP (tj. samotná realizace jednotlivých projektů trvajících 2-3 roky)
- Akce 3 - vytvoření národních a mezinárodních tematických sítí, šíření zkušeností a jejich využívání v národní politice.

Sdělením Komise COM(2000)853 je definována ještě tzv. Akce 4, která odpovídá technické asistenci CIP EQUAL nezbytné pro zajištění realizace Programu.

Kontakt

Řídicím orgánem CIP EQUAL ČR je Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV).

Na Poříčním právu 1,128 01 Praha 2

Tel.: +420-221921111

Fax: +420-224918391

E-mail: posta@mpsv.cz

WWW: www.equalcr.cz

Iniciativa Společenství INTERREG IIIA - Program ČR-Sasko

Jednou z hlavních zásad Evropské unie je, že státní hranice by neměly být překážkou rovnoměrného rozvoje a integrace evropského území. Z tohoto důvodu se klade velký důraz na podporu přeshraniční spolupráce mezi příhraničními oblastmi, které jsou znevýhodněny izolací příhraničních komunit od svých přirozených sousedů na druhé straně hranice a zároveň okrajovým postavením území v rámci svých vlastních státních hranic a politik. Nástrojem pro překonání těchto nevýhod je iniciativa Společenství - INTERREG a její tři části: část A týkající se přeshraniční spolupráce, část B týkající se nadnárodní spolupráce a část C týkající se meziregionální spolupráce.

Program INTERREG III je jednou z iniciativ Evropských společenství, která byla schválena Evropskou komisí na období let 2000-2006 pro členské země Evropské unie. Česká republika je po vstupu do Evropské unie oprávněna čerpat 68,67 mil. EUR z Evropského regionálního rozvojového fondu, určených pro tento program. Na období 2004-2006 bylo na program INTERREG IIIA vyčleněno 55 mil. EUR, INTERREG IIIB 9,6 mil. EUR, INTERREG IIIC 4,07 mil. EUR.

Základním cílem všech pěti programů Iniciativy Společenství INTERREG IIIA je pozvednout celkovou socioekonomickou úroveň příhraničních regionů s ohledem na obchodní, hospodářské, turistické a kulturní vztahy mezi sousedícími regiony.

Jednotlivé programy se zaměřují zejména:

- podporu rozvoje měst a venkova;
- nepřímou podporu podnikání a rozvoje malých a středních firem, hospodářskou spolupráci a rozvoj hospodářského sektoru;
- rozvoj cestovního ruchu a turistiky;
- podporu integrace trhu práce a sociální zařazení;
- rozvoj lidských zdrojů, technologický rozvoj, vzdělávání, na kulturu, vědu a zdravotnictví s cílem zvýšit produktivitu a pomáhat při vytváření udržitelných pracovních příležitostí;
- ochranu přírody a životního prostředí, podporu obnovitelných zdrojů energie;
- rozvoj dopravy a regionálních informačních a komunikačních sítí;
- podporu malých místních iniciativ, socioekonomických aktivit s cílem podpořit projekty typu "lidi pro lidi", tj. zvýšit spolupráci mezi komunitami z obou stran hranice.

Kontakt

Ministerstvo pro místní rozvoj

Odbor programů evropské unie

Staroměstské náměstí 6, 110 15 Praha 1

Tel.: 22486 1111

Fax: 22486 1333

WWW: www.mmr.cz

Finanční mechanismy Evropského hospodářského prostoru (EHP) a Norska

V souladu s usnesením vlády České republiky č. 1011 z 13. října 2003 byla podepsána Dohoda o účasti České republiky v Evropském hospodářském prostoru (EHP). V rámci této dohody byl zaveden i nový finanční mechanismus, jehož prostřednictvím budou státy ESVO (Islandská republika, Lichtenštejnské knížectví a Norské království) v letech 2004-2009 přispívat zemím přistupujícím do EHP na projekty v rozšířeném vnitřním trhu. Norsko bude navíc přispívat i pomocí bilaterálního tzv. zvláštního norského finančního nástroje (Norsk finansieringsordning).

Všechny základní principy a zásady týkající se finančního mechanismu EHP, resp. Norska jsou zakotveny v uvedené Dohodě o účasti v Evropském hospodářském prostoru (Protokol 38a), resp. připojené Dohodě mezi Norským královstvím a ES o Norském finančním mechanismu pro období let 2004-2009. Jedná se především o celkovou výši částky na investiční a rozvojové projekty, účel a priority pro čerpání přidělených finančních prostředků, nutnou výši spolufinancování projektů, frekvenci vyhodnocování, případně přerozdělování nevyužitých finančních prostředků atd.

Na základě obou uvedených finančních mechanismů se státy EHP/Norsko zavazují přispívat ekonomicky slabším zemím v Evropském hospodářském prostoru, a to poskytováním grantů na investiční a rozvojové projekty v prioritních oblastech, jako např. ochrana a obnova kulturního dědictví, ochrana životního prostředí, podpora soudnictví, zdravotnictví či péče o dítě aj.

Předpokládaná částka alokovaná pro Českou republiku je celkem 110,91 mil. Ž pro pětileté období 2004 -2009 (z toho 48,54 milionů Ž v rámci Dohody o účasti v EHP a 62,37 milionů Ž podle Dohody o norském finančním mechanismu). Zajištění spolufinancování projektů v požadované minimální výši 15 % bude v odpovědnosti zprostředkujících subjektů: ústředních orgánů státní správy, krajských úřadů nebo dalších subjektů pověřených Národním kontaktním místem po dohodě s Kanceláří finančních mechanismů. V případě využití rozpočtů ústředních orgánů státní správy a krajských úřadů musí být tyto prostředky součástí příslušných rozpočtů.

Přehled prioritních oblastí a zaměření priorit Finančního mechanismu Evropského hospodářského prostoru (EHP):

- 1) Uchování evropského kulturního dědictví.
- 2) Ochrana životního prostředí.
- 3) Rozvoj lidských zdrojů.
- 4) Zdravotnictví a péče o dítě.
- 5) Podpora udržitelného rozvoje - Pomoc při prosazování a implementaci Strategii udržitelného rozvoje na místní a regionální úrovni.**
- 6) Vědecký výzkum a vývoj.

Přehled prioritních oblastí a zaměření priorit Finančního Mechanismu Norska:

- 1) Implementace Schengenského acquis, posilování justice.
- 2) Technická pomoc.

V souladu s Usnesením vlády č. 242 ze 17. března 2004 zabezpečuje Ministerstvo financí funkci Národního kontaktního místa - NKM (National Focal Point) pro programy z Finančních mechanismů EHP a Norska.

Ministerstvo financí jako Národní kontaktní místo (NKM) je celkově zodpovědné za řízení aktivit Finančních mechanismů EHP / Norska v České republice v souladu s Memorandem o porozumění a Pravidly a postupy.

Kontakt

Centrum pro zahraniční pomoc
Ministerstvo financí ČR
Centrum pro zahraniční pomoc
Nábř. Kpt. Jaroše 1000, 170 00 Praha 7
Poštovní adresa: Letenská 15, 118 10 Praha 1
E-mail: czp@mfc.cz
URL: phare.mfc.cz

Velvyslanectví Norského království

Hellichova 1, 118 00 Praha 1
E-mail: emb.prague@mfa.no
Web: <http://www.norway.info/>

9.2.2 Zdroje finančních prostředků v ČR

Státní fond životního prostředí České republiky (SFŽP ČR)

Státní fond životního prostředí ČR (SFŽP ČR) byl zřízený v souladu s ustanoveními zákona č. 388/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Tato veřejnoprávní státní finanční instituce rozhodujícím způsobem podporuje environmentální investice municipálních i ostatních subjektů. Poskytování finančních prostředků ze SFŽP ČR se řídí Směrnicí MŽP ČR (č. 2/2005) a jejími přílohami. Podpory jsou orientovány do následujících oblastí:

1. OBLAST OCHRANY VOD

1.1 Program – Střední zdroje

1.2 Program – Ochrana zdrojů pitné vody, nebo přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod, nebo opatření u zdrojů znečištění na území národních parků (NP) a chráněných krajinných oblastí (CHKO) a jejich ochranných pásem

1.4 Program – Rozšíření, intenzifikace a rekonstrukce stávajících obecních čistíren odpadních vod

1.5 Program – Rozšíření kanalizačních systémů

2. OBLAST OCHRANY OVZDUŠÍ

Program snižování hlavních znečišťujících látek a ochrany klimatu země s důrazem na energeticky úsporné řešení

2.1 Program snižování emisí látek znečišťujících ovzduší u zdrojů znečišťování ovzduší provozovaných za účelem veřejně prospěšných činností

2.2 Program rekonstrukce zdrojů znečišťování ovzduší ve smyslu legislativních požadavků zákona o ochraně ovzduší

Program k plnění Protokolu k úmluvě O dálkovém znečišťování ovzduší EHS - OSN a relevantních směrnic EU, týkajících se snižování emisí těkavých organických sloučenin (VOC)

2.5 Program snížení emisí těkavých organických sloučenin

Program k plnění Montrealského protokolu o látkách poškozujících ozónovou vrstvu země

2.6 Program ochrany ozónové vrstvy Země

Program k dosažení kvality ovzduší ve vztahu k požadavkům Evropské unie

2.7.1 Územní program snižování emisí a imisí znečišťujících látek do ovzduší

2.7.2 Program realizace územních programů snižování emisí a imisí znečišťujících látek

Program k plnění Kjótského protokolu k rámcové úmluvě OSN o změně klimatu

2.8 Program posuzování ekologických opatření vedoucích k významnému snížení skleníkových plynů

3 PROGRAM PÉČE O PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ, OCHRANA A VYUŽÍVÁNÍ PŘÍRODNÍCH ZDROJŮ

3.1 Program péče o přírodní prostředí

Dílní programy:

3.1.1 Zakládání prvků územních systémů ekologické stability krajiny (ÚSES).

3.1.2 Ošetřování stromů a regenerace alejí a parků.

3.1.3 Zabezpečení mimoprodukčních funkcí lesa a k přírodě šetrné hospodaření v lesích.

3.1.4 Péče o zamokřená území a vodní plochy.

3.1.5 Realizace schválených plánů péče o zvláště chráněná území.

3.1.6 Výkupy pozemků ve zvláště chráněných územích.

3.1.7 Realizace schválených záchranných programů

3.1.8 Program péče o půdu.

3.1.9 Program regenerace urbanizované krajiny.

3.2 Program na zpracování koncepcí ochrany přírody a krajiny

3.2.2 Program na vytvoření plánů opatření nutných ke zlepšení životního prostředí v obcích na území národních parků a jejich ochranných pásem

4. NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

4.1. Program podpory sanací a rekultivací starých skládek

4.2 Program na podporu využití odpadů

4.4 Program na podporu pro nakládání s autovraky

5. TECHNOLOGIE A VÝROBA

5.1 Program nejlepších dostupných technik (BAT)

8. PROGRAM PODPORY ENVIRONMENTÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ A OSVĚTY

8.1 Program podpory environmentálního vzdělávání a osvěty

8.2 Program podpory výstavby, rekonstrukce environmentálních center

9. PROGRAM NA ZPRACOVÁNÍ KRAJSKÝCH STRATEGIÍ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

Kontakt

Státní fond životního prostředí ČR

Kaplanova 1931/1

148 00 Praha 11 – Chodov

Tel.: +420 267 994 300

Fax: +420 267 936 597

<http://www.sfzp.cz>

Státní fond dopravní infrastruktury

Státní fond dopravní infrastruktury (SFDI) je zřízen zákonem 104/2000 Sb. ze dne 4. dubna 2000 s účinností k 1. 7. 2000. Účelem Fondu je rozvoj, výstavba, údržba a modernizace silnic a dálnic, železničních dopravních cest a vnitrozemských vodních cest. Kromě vlastního financování výstavby a údržby Fond dále poskytuje příspěvky na průzkumné a projektové práce, studijní a expertní činnosti zaměřené na dopravní infrastrukturu.

Mezi příjmy Fondu patří i převody výnosů silniční daně, převody podílu z výnosu spotřební daně z uhlovodíkových paliv a maziv a převody výnosů z poplatků za použití vybraných druhů dálnic. Tímto způsobem je zajištěno, že část výnosů, které doprava produkuje, se do dopravy vrací. Příspěvky Evropské komise, poskytované prostřednictvím příslušných Evropských fondů, poplynou rovněž do SFDI. Zůstatky příjmů Fondu se na konci každého kalendářního roku převádějí do kalendářního roku následujícího.

Kontakt

Státní fond dopravní infrastruktury

Sokolovská 278

190 00 Praha 9

<http://www.sfdi.cz>

Státní fond rozvoje bydlení

Jedním ze základních nástrojů státní bytové politiky je Státní fond rozvoje bydlení, který byl zřízen zákonem č. 211/2000 Sb. Úkolem Fondu je vytvářet, akumulovat a rozšiřovat finanční prostředky určené na podporu investic do bydlení a používat je v souladu se zákonem na podporu především v následujících třech směrech:

- na podporu výstavby bytů, z toho především bytů nájemních;
- na podporu oprav bytového fondu, z toho především na podporu oprav domů vystavěných panelovou technologií;
- na podporu výstavby technické infrastruktury v obcích, tedy na zainvestování pozemků vhodných pro budoucí bytovou výstavbu.

Státní fond rozvoje bydlení je samostatnou právní osobou. Majetek Fondu je součástí majetku státu.

Kontakt

Státní fond rozvoje bydlení

Dlouhá 13

110 00 Praha 1

Tel.: +420 221 771 611

Fax: +420 221 771 636

<http://www.sfrb.cz>

Státní zemědělský intervenční fond (SZIF)

Státní zemědělský intervenční fond je akreditovanou platební agenturou a zprostředkovatelem finanční podpory, kterou Evropská unie v rámci opatření Společné zemědělské politiky poskytuje České republice z Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu. Činnost fondu je upravena mj. zákonem č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů (zákon o Státním zemědělském intervenčním fondu), ve znění pozdějších předpisů. Pilířem poskytovaných finančních podpor jsou přímé platby vyplácené zjednodušeným systémem, tj. na hektar obhospodařované plochy. Velké možnosti pro zemědělství a potravinářství představují také programy – Operační program Zemědělství a Horizontální plán rozvoje venkova, zaměřené na podporu multifunkčního zemědělství včetně zpracování zemědělských produktů a zajištění trvale udržitelného rozvoje venkova. Nezanedbatelnou finanční pomocí jsou pak rovněž tržní opatření Společného evropského trhu, které řeší výkyvy poptávky a nabídky na trhu a zabezpečují zemědělským podnikatelům větší jistotu a lepší stabilitu v podnikání. Státní zemědělský intervenční fond převzal rovněž kontrolu a vedení přestupního programu SAPARD a nově plní také roli marketingové agentury při propagaci domácích potravinářských produktů.

SZIF administruje a kontroluje následující platby

Ze záruční sekce Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu:

- v rámci společných organizací trhu;
- v rámci intervenčních opatření;
- poskytování vývozních subvencí ve vazbě na vývozní licence;
- přímé platby (režim jednotné platby na plochu);
- platby v rámci doprovodných a dodatečných opatření Horizontálního plánu rozvoje venkova (HRDP).

Dále provádí:

- administraci vývozních a dovozních licencí;
- administraci záruk;
- administraci systému produkčních kvót;
- vybírání finančních dávek z výroby cukru.

Z orientační sekce Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu - zařazeno mezi strukturální fondy:

- v rámci Operačního programu Zemědělství - "Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství".

Přímé dotace

Žádost o jednotnou platbu na plochu (SAPS) a nebo o podporu méně příznivých oblastí a oblastí s environmentálními (ekologickými) omezeními (LFA). Žadatelem může být fyzická nebo právnická osoba, která vlastním jménem a na vlastní odpovědnost zemědělsky obhospodařuje zemědělskou půdu vedenou v evidenci využití zemědělské půdy podle uživatelských vztahů vedené podle §3a zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů. Základní podmínkou pro žadatele, žádající o tyto podpory, je provedení ohlášení zemědělské půdy do Evidence (upraveno vyhláškou MZe č. 167/2003, kterou se stanoví vzor ohlášení a potvrzení o zařazení do evidence využití zemědělské půdy podle uživatelských vztahů). Na zemědělskou půdu vedenou v Evidenci je možné podat žádost a obdržet příslušné finanční prostředky na ha.

Žádost o podporu pro SAPS je možné podat na následující kultury (dle §3i zákona o zemědělství), přičemž na druhu kultury nezávisí výše podpory:

- orná půda (R);
- travní porost (T);
- vinice (V);
- chmelnice (C);
- ovocný sad (S);
- jiná kultura (O).

Podpora LFA je poskytována pouze na kulturu travní porost (T) obhospodařovanou v následujících méně příznivých oblastech a oblastech s environmentálními omezeními:

- horské oblasti (oblast typu HA a HB);
- ostatní méně příznivé oblasti (oblast typu OA a OB);
- oblasti se specifickými omezeními (oblast typu S);
- oblasti s environmentálními (ekologickými) omezeními (oblast typu E).

Žádost o poskytnutí podpory v oblasti typu E lze podávat od 1. ledna 2005.

Kontakt

Státní zemědělský intervenční fond (SZIF)
Ve Smečkách 33
110 00 Praha 1
Tel.: +420 222 871 505
Fax: +420 296 326 111
<http://www.szif.cz>

Fond Národního majetku ČR

FNM ČR nemá pravomoc rozhodovat o způsobu privatizace státního majetku. Jeho hlavním úkolem je realizace privatizačních projektů na základě rozhodnutí o privatizaci vydaných Ministerstvem financí ČR (dříve Ministerstvem pro správu národního majetku a jeho privatizaci ČR) či usnesením vlády ČR.

Program - Odstraňování starých ekologických zátěží u privatizovaného majetku

FNM ČR používá svého majetku, v souladu se zákonem č. 171/1991, Sb., s rozhodnutím vlády "k úhradě nákladů spojených s odstraňováním škod na životním prostředí způsobených dosavadní činností podniků". Nejedná se tedy o čerpání prostředků státního rozpočtu, ale o použití části výnosu z privatizace státního majetku.

V této souvislosti existuje závazný postup, podle kterého Fond národního majetku v souladu se zákonem, na základě rozhodnutí o privatizaci a po schválení garance vládou (do výše kupní ceny resp. základního jmění společnosti), uzavírá s nabyvatelem privatizovaného majetku ekologickou smlouvu. Na jejím základě jsou nabyvateli poskytovány finanční náhrady za provedení nezbytně nutné práce související s odstraňováním ekologických škod.

Řešení likvidace starých ekologických škod vychází ze schválených ekologických auditů, průzkumu, analýzy rizika, správních rozhodnutí ze strany nezávislé České inspekce životního prostředí a následných vlastních sanačních prací. Odbornou kontrolu si Fond zajišťuje zejména prostřednictvím supervizní organizace. Celý proces je systémově řízen podle usnesení vlády ČR a při respektování obecných předpisů, zejména zákona č.40/2004 Sb., o veřejných zakázkách.

FNM ČR se může formou tzv. ekologické smlouvy s nabyvatelem zavázat k úhradě nákladů na nápravu ekologických škod vzniklých před privatizací pouze na základě souhlasu vlády ČR. Postup schvalování žádostí se řídí zásadami danými UV ČR č. 51/01

Kontakt

Fond národního majetku ČR
Odd. ekologické dokumentace
Rašínovo nábřeží 42, 128 00 Praha 2

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

Vláda České republiky schválila dne 24. listopadu 2004 usnesením č. 1159 nové programy podpory malého a středního podnikání s platností na roky 2005 a 2006. Jsou to programy ZÁRUKA, TRH, PROGRES, PORADENSTVÍ, DESIGN, ALIANCE a ZASTOUPENÍ. Tyto programy reagují na aktuální potřeby rozvoje malých a středních podniků v České republice. Jsou zaměřeny na podporu podnikatelů formou záruky za bankovní úvěry, podporu podnikatelů z regionu hlavního města Prahy, podporu poradenství, podporu fyzických osob a podporu služeb zaměřených na vývoz. Na tyto programy je v roce 2005 vyčleněno z rozpočtové kapitoly MPO celkem 550 mil Kč. Ministerstvo průmyslu a obchodu vyhlašuje tímto následující programy ZÁRUKA, TRH, PROGRES, PORADENSTVÍ, DESIGN a ALIANCE. Program ZASTOUPENÍ bude vyhlášen dodatečně až po jeho schválení Evropskou komisí.

Za drobného, malého a středního podnikatele se považuje podnikatel, pokud:

- a) zaměstnává méně než 250 zaměstnanců;
- b) jeho aktiva, uvedená v rozvaze, nepřesahují korunový ekvivalent částky 43 mil. EUR nebo má čistý obrat za poslední uzavřené účetní období nepřesahující korunový ekvivalent 50 mil. EUR.

2. Za malého podnikatele se považuje podnikatel, pokud:

- a) zaměstnává méně než 50 zaměstnanců;
- b) jeho aktiva, uvedená v rozvaze, nebo čistý obrat za poslední uzavřené účetní období nepřesahují korunový ekvivalent 10 mil. EUR.

3. Za drobného podnikatele se považuje podnikatel, pokud:

- a) zaměstnává méně než 10 zaměstnanců a
- b) jeho aktiva, uvedená v rozvaze, nebo čistý obrat za poslední uzavřené účetní období nepřesahují korunový ekvivalent 2 mil. EUR.

1) Program záruk pro malé a střední podnikatele – ZÁRUKA

Program je realizován podle zákona č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání, ve znění pozdějších předpisů a podle Nařízení Komise č. 70/2001 o aplikaci článků 87 a 88 Smlouvy o založení ES na veřejnou podporu ve prospěch malého a středního podnikání.

Poskytovatel podpory: Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s. (ČMZRB)

2) Víceúčelový program podpory malých a středních podnikatelů – TRH

Program je realizován podle zákona č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání, ve znění pozdějších předpisů a podle Nařízení Komise č. 70/2001 o aplikaci článků 87 a 88 Smlouvy o založení ES na veřejnou podporu ve prospěch malého a středního podnikání.

Poskytovatel podpory: Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s. (ČMZRB)

3) Program podpory dynamicky se rozvíjejících malých a středních podnikatelů – PROGRES

Program je realizován podle zákona č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání, ve znění pozdějších předpisů a podle Nařízení Komise č. 70/2001 o aplikaci článků 87 a 88 Smlouvy o založení ES na veřejnou podporu ve prospěch malého a středního podnikání.

Poskytovatel podpory: Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s. (ČMZRB)

4) Program podpory poradenských a vzdělávacích služeb pro malé a střední podnikatele – PORADENSTVÍ

Program je realizován podle zákona č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání, ve znění pozdějších předpisů a podle Nařízení Komise č. 70/2001 o aplikaci článků 87 a 88 Smlouvy o založení ES na veřejnou podporu ve prospěch malého a středního podnikání.

Poskytovatel podpory: Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest (CzechInvest)

5) Program podpory designu pro malé a střední podnikatele – DESIGN

Program je realizován podle zákona č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání, ve znění pozdějších předpisů a podle Nařízení Komise č. 70/2001 o aplikaci článků 87 a 88 Smlouvy o založení ES na veřejnou podporu ve prospěch malého a středního podnikání.

Poskytovatel podpory: Design centrum České republiky

6) Program vytváření aliancí a jejich prezentace v zahraničí – ALIANCE

Program je realizován podle zákona č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání, ve znění pozdějších předpisů a podle Nařízení Komise č. 70/2001 o aplikaci článků 87 a 88 Smlouvy o založení ES na veřejnou podporu ve prospěch malého a středního podnikání.

Poskytovatel podpory: Česká agentura na podporu obchodu (Czech Trade)

Kontakt

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

Na Františku 32

110 15 Praha 1

Tel.: +420 224 851 111

<http://www.mpo.cz>

Ministerstvo zemědělství ČR

1) Program LEADER ČR – využívá investiční prostředky ze státního rozpočtu na základě zákona o státním rozpočtu České republiky na příslušný rok. Tyto prostředky jsou ve schváleném státním rozpočtu součástí rozpočtu Ministerstva zemědělství, programu č. 229220 Podpora rozvoje venkovských mikroregionů, a to jako podprogram č. 229222 s názvem Podpora rozvoje – LEADER. Předpokládá se trvání Programu do roku 2007. Program připravuje Českou republiku na realizaci rozvoje venkova v období 2007-2013 podle nařízení Rady o podpoře rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a řídí se Oznámením Komise členským státům ze dne 14. dubna 2000.

Cíl Programu LEADER ČR

Program LEADER ČR je určen na jedné straně venkovským mikroregionům a jejich organizačním strukturám, které vytvářejí společné rozvojové strategie a záměry, a na druhé straně místním subjektům, které realizují konkrétní projekty.

Cílem Programu je podněcovat a podporovat inovační zavádění a realizaci investic zamýšlených v rámci místních strategií, tvorbu originálních integrovaných strategií rozvoje venkovských mikroregionů a aktéry na místní úrovni k úvahám a záměrům využití potenciálů jejich území v dlouhodobější perspektivě. Zaměřuje se především na nové formy zlepšování kvality života ve venkovských oblastech, posílení ekonomického prostředí a zhodnocení přírodního a kulturního dědictví. Celkovým cílem Programu LEADER je zlepšení organizačních schopností venkovských mikroregionů. Specifickými cíli jsou nové formy zlepšení kvality života ve venkovských oblastech; nové formy posílení místního ekonomického prostředí a tvorby pracovních míst a nové formy zhodnocení místních přírodních a kulturních zdrojů. Podpora bude udělena, na základě kvalifikovaného odhadu, asi 30 mikroregionům a 250 projektům s cílem vytvoření sítě s optimálním rozložením v celé ČR.

Žadatelem – příjemcem podpory jsou právnické osoby podnikatelské subjekty se sídlem nebo působností ve schváleném mikroregionu, nebo fyzické osoby podnikatelské subjekty s bydlištěm nebo místem podnikání ve schváleném mikroregionu, neziskové organizace se sídlem nebo s působností ve schváleném mikroregionu, dále obce a svazky obcí, jejichž katastrální území leží uvnitř schváleného mikroregionu, které svými projekty naplňují schválený záměr místní akční skupiny, a tím i strategii rozvoje mikroregionu.

Žadatelem – příjemcem podpory nemůže být organizační složka státu nebo organizace, kde podíl státu přesahuje 50 %, ani občanské sdružení podle § 829 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ani nepodnikatelská fyzická osoba.

Podnikatelské subjekty musí prokázat, že mají jako hlavní nebo vedlejší činnost zaregistrovanou činnost v oblasti zemědělské nebo lesnické prvovýroby. Musí jít buď o začínajícího podnikatele, nebo o malý podnik, nebo o střední podnik (který zaměstnává méně než 250 zaměstnanců, nebo má čistý obrát max. 1 450 000 000 Kč a (který není vlastněn z více než 25 % jedním nebo více podniky většími, podle zákona č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání, a o změně zákona č. 2/1969 Sb.). Přijatelný žadatel – příjemce podpory musí mít sídlo nebo místo podnikání (právnická osoba), bydliště nebo místo podnikání (fyzická osoba) v obci maximálně s 10 000 obyvatel a musí být zaregistrován v ČR.

Žadatelem – příjemcem podpory může být rovněž fyzická nebo právnická osoba, která realizuje vybraný projekt celostátní informační sítě pro rozvoj mikroregionů (aktivita 3 Programu uvedená v bodě 7 Pravidel), nebo společný projekt meziregionální nebo mezinárodní spolupráce

2) Dotace poskytované podle § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů. Podporované jsou např. následující aktivity, resp. programy:

- D. Podpora včelařství;
- 1.R. Podpora restrukturalizace ovocných sadů;
- U. Podpora pěstování bylin pro energetické využití;
- 9. G. Podpora získání minimální zemědělské kvalifikace;
- 10. D. Podpora evropské integrace nevládních organizací;
- 15. Podpora mimoprodukčních funkcí rybníků.

Kontakt

Ministerstvo zemědělství ČR

Těšnov 17

117 05 Praha 1

Tel.: +420 221 811 111

Fax: +420 224 810 478

<http://www.mze.cz>

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

V souladu s ustanoveními zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, vyhláší MMR dotační tituly v rámci programu “Podpora regionálního rozvoje”. Tento zákon stanoví podmínky pro poskytování podpory regionálnímu rozvoji s cílem vyváženého rozvoje státu nebo územního obvodu kraje, s tím související působnost správních úřadů, krajů a obcí a vytváří podmínky pro koordinaci a realizaci hospodářské a sociální soudržnosti. Pro dosažení tohoto cíle bude MMR podporovat:

- prorůstové aktivity v regionech přinášející multiplikační efekt pro jejich rozvoj;
- činnosti vedoucí ke snižování ekonomicky a sociálně nežádoucích rozdílů v úrovni regionů, zaměřené na hospodářsky slabé a strukturálně postižené oblasti;
- aktivity vedoucí ke zvyšování zaměstnanosti a snižování nezaměstnanosti, zejména v hospodářsky slabých a strukturálně postižených regionech;
- aktivní spolupráci všech relevantních partnerů při plánování a realizaci rozvoje regionů;
- využití vědy a výzkumu pro rozvoj regionů.

Program obnovy venkova

Ministerstvo pro místní rozvoj v návaznosti na usnesení vlády ze dne 11. listopadu 1998 č. 730, o Programu obnovy venkova (POV), stanoví, že podpora poskytovaná venkovským obcím a svazkům obcí v rámci podprogramu 217 115 Podpora obnovy venkova programu 217 110 Podpora regionálního rozvoje z rozpočtové kapitoly MMR se bude v roce 2005 řídit podle Zásad POV.

Obce a svazky obcí mohou podávat žádosti o dotace jen v následujících dotačních titulech Zásad POV:

- a. 1-4 v případě, že obec byla oceněna stuhou v soutěži Vesnice roku 2004, popř. byla oceněna v soutěži Vesnice roku 2003 a v roce 2004 nemohla schválenou dotaci z důvodů, které nezavinila, využít;
- b. 6 v případě, že se jedná o projekt celostátního nebo mezinárodního významu;
- c. 7 v případě, že půjde o společné projekty obcí oceněných v soutěži Vesnice roku 2004 nebo v evropské soutěži Entente Florale;
- d. 1-4 a 7, pokud se jedná o akce nebo projekty připravené skupinami dětí nebo mládeže za podmínky, že se tyto skupiny formou komunitního plánování prokazatelně podílely na jejich výběru a projekční přípravě, a že se také budou podílet na jejich realizaci;
- e. 7 v případě, že se bude jednat o projekty pilotního charakteru, jejichž metody a inovativní přístupy mohou být využity dalšími regiony;
- f. 1-4 v případě, že se bude jednat o odstranění škod způsobených živelní nebo jinou pohromou místního charakteru.

Regionální program podpory rozvoje hospodářsky slabých a strukturálně postižených regionů

Prioritním cílem tohoto programu je podpora rozvoje infrastruktury pro malé a střední podnikání, snížení nezaměstnanosti, podpora záměrů na úseku cestovního ruchu a obnova území postižených živelní nebo jinou pohromou.

Příjemcem podpory je obec (ne obcí zřízená právnická osoba), jejíž katastrální území leží v okresech Český Krumlov, Hodonín, Jeseník, Přerov, Rakovník, Svitavy, Šumperk, Tachov, Třebíč, Vyškov a Znojmo. Podpora obcím je poskytována jako systémová investiční dotace na realizaci vybraných akcí, a to až do výše 50 % celkových rozpočtových nákladů akce. U dotačního titulu č. 3 je poskytována podpora až do výše 80 %, ve zvláště odůvodněných případech potvrzených příslušným krajským úřadem i v plné výši skutečně vynaložených nákladů. V případě, že se na financování podílí více subjektů, může obec požádat o podporu jen na podíl nákladů, které sama financuje. Dotačními tituly jsou č. 1 – Investiční příprava průmyslových ploch a objektů pro podnikání, revitalizace a oživení zastaralých a nevyužívaných průmyslových areálů; č. 2 – Podpora investic pro rozvoj cestovního ruchu; č. 3 – Obnova a rekonstrukce území postižených živelní nebo jinou pohromou.

Regionálního programu podpory rozvoje severozápadních Čech a Moravskoslezského regionu

Prioritním cílem regionálního programu je podpora rozvoje infrastruktury malého a středního podnikání, snížení nezaměstnanosti a podpora záměrů rozvoje na úseku cestovního ruchu ve strukturálně postižených regionech a regionech s vysoce nadprůměrnou nezaměstnaností severozápadních Čech a severní Moravy, u dotačního titulu 3 i dalších regionů, jejichž projekty vyhovují pro čerpání dle Cíle 1 - SROP. Příjemcem podpory je obec (ne obcí zřízená právnická osoba), jejíž katastrální území leží v okresech Bruntál, Frýdek-Místek, Nový Jičín, Karviná a Ostrava-město v regionu NUTS 2 Moravskoslezsko a Děčín, Chomutov, Litoměřice, Louny, Most, Teplice, Ústí nad Labem a Sokolov v regionu NUTS 2 Severozápad. U dotačního titulu 3 je příjemcem podpory obec (ne obcí zřízená právnická osoba), jejíž katastrální území leží na území krajů Jihomoravského, Jihočeského, Pardubického, Královéhradeckého, Vysočina, Karlovarského, Libereckého, Olomouckého, Plzeňského, Středočeského, Moravskoslezského, Ústeckého a Zlínského. Podpora obcím je poskytována jako systémová investiční dotace (dále jen "dotace") na realizaci vybraných akcí, v případě dotačního titulu 3 jako systémová investiční nebo neinvestiční dotace na realizaci vybraných projektů (příprava projektů pro Společný regionální operační program), a to až do výše 70 % celkových rozpočtových nákladů akce nebo projektu. V případě, že se na financování podílí více subjektů, může obec požádat o podporu jen na podíl nákladů, které sama financuje. Dotačními

tituly jsou č. 1 – Investiční příprava průmyslových ploch a objektů pro podnikání, revitalizace a oživení zastaralých a nevyužívaných průmyslových areálů; č. 2 – Podpora investic pro rozvoj cestovního ruchu; č. 3 – Příprava pilotních projektů pro Společný regionální operační program (SROP).

Kontakt

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
Staroměstské nám. 6
110 15 Praha 1
Tel.: +420 224 861 111
Fax: +420 224 861 333
<http://www.mmr.cz>

Dotáční programy Ústeckého kraje

- 1) Podpora činnosti fyzickým nebo právnickým osobám vyvíjejícím veřejně prospěšnou činnost
- 2) Podpora aktivit nestátních neziskových organizací; Podpora aktivit občanských sdružení, která nelze přiřadit k žádnému resortu

KÚ Ústeckého kraje – odbor sekretariátu hejtmána
Ing. Michaela Tobiášová
Velká Hradební 3118/48
400 02 Ústí nad Labem
Tel.: +420 475 657 720
E-mail: tobiasova.m@kr-ustecky.cz

- 1) Program podpory rozvoje obcí
- 2) Program obnovy venkova
- 3) Rozvojové programy Ústeckého kraje

KÚ Ústeckého kraje – odbor regionálního rozvoje
Velká Hradební 3118/48
400 02 Ústí nad Labem
Tel.: +420 475 657 142

- 1) Rozvoj ekologické výchovy, vzdělávání a osvěty (EVVO) v Ústeckém kraji
- 2) Fond vodního hospodářství Ústeckého kraje

KÚ Ústeckého kraje – odbor životního prostředí a zemědělství
Velká Hradební 3118/48
400 02 Ústí nad Labem
Tel.: +420 475 657 142

- 1) Program podpory rozvoje aktivit v oblasti tělovýchovy a sportu “Sport pro všechny”
- 2) Program podpory rozvoje aktivit v oblasti volného času dětí a mládeže “Volnočasové aktivity”
- 3) Multikulturní výchova
- 4) Mezinárodní spolupráce organizací, pracujících s dětmi a mládeží “Společná Evropa”
- 5) Spolupráce NNO se školami a školskými zařízeními v oblasti environmentální výchovy dětí a mládeže “Příroda pro život”
- 6) Program rozvoje lidských zdrojů

KÚ Ústeckého kraje – odbor školství, mládeže a tělovýchovy
Velká Hradební 3118/48
400 02 Ústí nad Labem
Tel.: +420 475 657 280

- 1) Program záchrany a obnovy kulturních památek na území Ústeckého kraje
- 2) Program záchrany architektonického dědictví

KÚ Ústeckého kraje – odbor kultury a památkové péče
Velká Hradební 3118/48
400 02 Ústí nad Labem
Tel.: +420 475 657 239

- 1) Podpora regionální kulturní a divadelní činnosti na území Ústeckého kraje

KÚ Ústeckého kraje – odbor kultury a památkové péče
Velká Hradební 3118/48
400 02 Ústí nad Labem
Tel.: +420 475 657 243

- 1) Podpora sociální integrace v regionu Ústeckého kraje
- 2) Prevence negativních jevů souvisejících se sociálním vyloučením
- 3) Program podpory obcí, jejich příspěvkových organizací a neziskových subjektů poskytujících sociální služby na území Ústeckého kraje
- 3) Program podpory sociálních služeb poskytovaných NNO na regionální úrovni seniorům a osobám se zdravotním postižením
- 4) Program podpory komunitního plánování v obcích a městech Ústeckého kraje
- 5) Program předcházení sociálního vyloučení v romských komunitách a odstraňování jeho důsledků

KÚ Ústeckého kraje – odbor sociálních věcí
Velká Hradební 3118/48
400 02 Ústí nad Labem
Tel.: +420 475 657 429

- 1) Protidrogová politika 2005
- 2) Zdravotnické programy 2005

KÚ Ústeckého kraje – odbor zdravotnictví
Velká Hradební 3118/48
400 02 Ústí nad Labem
Tel.: +420 475 657 488

- 1) Poskytování finančních prostředků na reprodukci majetku obcí

KÚ Ústeckého kraje – odbor investiční
Velká Hradební 3118/48
400 02 Ústí nad Labem
Tel.: +420 475 657 122

Další připravovaná grantová schémata Ústeckého kraje:

- 1) Podpora rozvoje služeb cestovního ruchu v Ústeckém kraji pro veřejný sektor
- 2) Podpora rozvoje služeb cestovního ruchu v Ústeckém kraji pro podnikatele
- 3) Podpora místní infrastruktury cestovního ruchu pro podnikatele
- 4) Regionální podpora podnikání pro malé a střední podnikatele v Ústeckém kraji
- 5) Regionální podpora podnikání pro drobné podnikatele v Ústeckém kraji

Revitalizace center měst a obcí i revitalizace nevyužívaných ploch a objektů

Regiony budou mít možnost zahrnout revitalizace do svých regionálních operačních programů a připravovat projekty v rámci priority 2 SROP, opatření 2.3. regenerace a revitalizace vybraných měst (FEDER 22,5 mil Eur). Bude připraven jeden pilotní projekt za každý kraj.

Zdrojem podpory revitalizačních aktivit mohou být také programy jednotlivých ústředních orgánů státní správy:

FNM ČR ve spolupráci s MŽP ČR zajišťuje nabyvatelům privatizovaného majetku úhradu nákladů na odstranění ekologických závazků vzniklých před privatizací.

MK ČR realizuje “Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón”, který umožňuje podporu aktivit zabraňujících vylidňování a postupnému úpadku historických center měst. Ministerstvo kultury poskytuje prostředky i na záchranu a provoz vybraných technických památek při rozsáhlých revitalizacích průmyslových zón.

MMR ČR podporuje v rámci “Programu obnovy venkova” hospodářský rozvoj obcí, stavební obnovu obytných, kulturních a hospodářských objektů, obnovu a výstavbu občanské vybavenosti, technické infrastruktury a péči o krajinu. Účelově vázané dotace zabezpečuje MMR ze své rozpočtové kapitoly podle závazně stanoveného ukazatele, popř. i z dalších zdrojů, např. vyčleněných prostředků z účelových vládních fondů nebo fondů EU.

MMR ČR podporuje prostřednictvím “Regionálního programu podpory obnovy a výstavby technické infrastruktury v bývalých vojenských újezdech” urychlenou revitalizaci těchto prostorů.

Zásady nového programu MMR ČR byly schváleny v r. 2003. “Program podpory rozvoje území výrazně postižených redukcí nebo zánikem vojenských posádek” je členěn do pěti podprogramů:

- Infrastruktura a rekonstrukce;
- Územně plánovací dokumentace;
- Podpora rekonstrukce bývalých vojenských objektů pro účely nájemního bydlení;
- Revitalizace území postižených rušením vojenských posádek (podprogram bude realizován MPO ČR jako nový podprogram v rámci Programu na podporu rozvoje průmyslových zón);
- Program úvěrů pro malé podnikatele.

Příkladem specifického programu pro strukturálně postižené a hospodářsky slabé regiony, jejichž vznik iniciovalo MMR ČR, je “Regionální program podpory rozvoje severozápadních Čech a Ostravského regionu”.

MPO ČR podporuje revitalizace “brownfields” “Programem regenerace průmyslových zón”, jež je zajišťován agenturou CzechInvest. Pro potenciální investory mají být do roku 2006 připraveny průmyslové zóny na 320 ha nevyužívaných zdevastovaných ploch. Program vylučuje pozemky o výměře pod 10 ha.

MPO ČR s dalšími ústředními orgány státní správy (MŽP ČR, SÚJB) prostřednictvím veřejných rozpočtů finančně zajišťují sanace lokalit po těžbě uranu a lokalit znečištěných radionuklidy.

MPO ČR je garantem sanací ploch narušených těžbou v severozápadních Čechách a na Ostravsku financovaných FNM ČR.

MV ČR se Svazem měst a obcí ČR koordinují projekt “Čistá obec”. Jeho cílem je podpora místních aktivit zaměřených na revitalizaci zanedbaných ploch v zastavěných územích ve “volné krajině”. Ministerstvo vnitra navrhuje zřízení “Fondu čisté krajiny”, ze kterého by byly podporovány projekty nového využití ploch a objektů uvnitř urbanizovaných území.

MŽP ČR podporuje revitalizace “brownfields” v rámci “Programu regenerace urbanizované krajiny” (Program 3.1.9), který je finančně zajišťován Státním fondem životního prostředí ČR (SFŽP ČR). Podporu je možné získat na projekty nově vytvářených nebo obnovovaných pásů sídelní vegetace oddělujících obytné zóny od komerčních a průmyslových zón. Podpořeno může být rovněž zřizování

významných ploch vyhrazené zeleně v rámci městských a obecních parkových ploch areálů škol, mateřských školek, objektů zdravotní a sociální péče a hřbitovů.

Dalšími dotačními tituly MŽP ČR jsou “Program péče o krajinu”, “Program péče o urbanizované prostředí” “Program revitalizace říčních systémů” a “Program drobných vodohospodářských ekologických akcí” (od roku 2004 v působnosti krajů).

MŽP ČR je garantem odstraňování ekologických škod na lokalitách opuštěných bývalou Sovětskou armádou. Sanace je hrazena ze státního rozpočtu.

9.2.3 Nadace a nadační fondy

Nadace Via

Nadace VIA podporuje a posiluje aktivní účast veřejnosti na rozvoji demokratické společnosti v České republice. Podporuje rozvoj dobrých vztahů a spolupráce mezi neziskovými organizacemi, obecními samosprávami a podnikateli. Podporuje rozvoj neziskových organizací. Podporuje rozvoj dárcovství.

Programy:

- 1) CEE Trust program - Rozsáhlý program na podporu občanské společnosti a neziskového sektoru.
- 2) Podpora místních iniciativ
- 4) Rozvoj neziskových organizací
- 5) Rozvoj filantropie

Granty:

- 1) Via Bona
- 2) Fond místního rozvoje - Rozvoj regionálního a komunitního života
- 3) Dobročinný fond Philip Morris - regionální kolo

Kontakt

Jelení 195/9, 118 00 Praha 1

Tel.: +420 233 113 370

Mobil: +420 608 538 083

Fax: +420 233 113 380

E-mail: via@nadacevia.cz

Web: www.nadacevia.cz

Nadace Partnerství

Člen asociace Environmental Partnership, Fóra dárců, European Greenways Association a UNEP
Posláním Nadace Partnerství je pomáhat nevládním organizacím, obcím a dalším partnerům v péči o životní prostředí, stimulovat trvale udržitelný rozvoj, mezisektorovou spolupráci a účast občanů na věcech veřejných

Programy:

- 1) Základní grantový program
- 2) Doprava pro 21. století
- 3) Školící program
- 4) Energetické alternativy
- 5) Partnerství pro veřejná prostranství
- 6) Škola pro udržitelný život
- 7) Strom života
- 8) Zelené stezky Greenways
- 9) Ochrana přírody
- 10) Partnerství obecně prospěšná společnost.

Kontakt:

Kancelář v Brně
Panská 7, 602 00 Brno
Tel.: +420 542 422 766
Fax: +420 542 422 777
e-mail: pship@ecn.cz
Web: www.nadacepartnerstvi.cz

Kancelář v Praze

Krátká 26, 100 00 Praha
Tel.: +420 274 816 727
Fax: +420 274 816 727

Nadace rozvoje občanské společnosti

Nadace posiluje rozvoj neziskového sektoru, dárcovství a dobrovolnictví, a tím přispívá k rozvoji občanské společnosti a k evropské integraci. Podporuje takové neziskové organizace, které poskytují pomoc ohroženým a znevýhodněným skupinám, hájí lidská práva, demokratické hodnoty, přispívají k vzájemnému soužití a toleranci menšin ve společnosti nebo jinak ožívují zájem občanů o místní rozvoj a veřejný život. Jednou z klíčových cílových skupin jsou děti a mladí lidé, které nadace podporuje v rámci specifických programů.

Programy

- 1) Programy PHARE a TRANSITION FACILITY
- 2) Evropská brána (projekt podpořený z prostředků CEE TRUST)
- 3) Globální Grant - Posílení kapacity poskytovatelů sociálních služeb
- 4) Trinacionální program pro kluby při škole
- 5) Pomozte dětem
- 6) Lidská práva
- 7) Make a Connection

Kontakt:

Jelení 196/15, 11800 Praha 1
Tel.: +420 233 356 173
Fax: +420 233 354 708
E-mail: nros@nros.cz

Sekce EU

Oddělení PHARE a Transition Facility
Telefon: +420 220 514 032
Fax: +420 233 354 708
E-mail: grantove@nros.cz

Globální Grant

Tel.: +420 233 351 831
Fax: +420 233 354 708
E-mail: global@nros.cz

TRUST

Tel.: +420 220 514 032
FAX: +420 233 354 708

Nadace Open Society Fund

Podpora projektů z oblasti vzdělání, podpory rozvoje občanské společnosti, podpory menšin a jinak znevýhodněných, oblasti veřejného zdraví, práva, veřejné správy, přístupu k informacím, umění a kultury a mezinárodní spolupráce. U projektů je sledována především inovativnost přístupů a zavádění

nových typů metod práce a institucí vůbec, dále schopnost profesionalizace a prohlubování spolupráce v rámci jednotlivých organizací, oborů, jakož i spolupráce mezinárodního typu.

Programy:

- 1) Podpora drobného dárcovství
- 2) Nadační investiční fond (Lidská práva a podpora neziskových organizací)
- 3) Vzdělávací programy (Stipendia pro středoškoláky)
- 4) Právní program
- 5) Veřejné zdraví
- 6) Gender Program (Domácí násilí)
- 7) Romský program (Podpora rozvoje romských NNO a podpora romské menšiny)
- 8) Migrační program
- 9) CEE Trust (Neziskové organizace na cestě do EU, Think Tanks, Advocacy program)
- 10) Program monitorování vstupu do EU
- 11) Podpora umění a kultury

Kontakt

Seifertova 47, 130 00 Praha 3

Tel.: +420 222 54 09 79

Fax: +420 222 54 09 78

E-mail: osf@osf.cz

Web: <http://osf.cz/>

10. DOPORUČENÍ PRO REALIZACI STRATEGIE

- 1) Po dokončení administrativního vypořádání připomínek musí být strategie předložena ke schválení Radě a Zastupitelstvu Ústeckého kraje. Připomínky předložené těmito orgány budou zapracovány do finální verze strategie.
- 2) Zajistit management udržitelného rozvoje za účelem realizace Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje a naplňování principů udržitelného rozvoje.
- 3) Zřídit Komisi udržitelného rozvoje Ústeckého kraje za účelem sledování a vyhodnocování rozvoje kraje v souladu s principy udržitelného rozvoje.
- 4) Zřídit Oddělení udržitelného rozvoje jako výkonného orgánu pro zajištění udržitelného rozvoje na úrovni Ústeckého kraje a implementaci Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje .
- 5) Následně po zpracování a schválení tohoto dokumentu musí být v návaznosti připraveny akční plány a kontinuálně soubor rozvojových projektů, jejichž realizací za využití finančních nástrojů strukturální politiky Evropské unie a finančních nástrojů jednotlivých odvětvových politik České republiky budou naplňovány stanovené priority a strategické cíle Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje. Strukturální fondy, Kohezní fond Evropské unie a Finanční mechanismy EHP a Norska budou tvořit jeden zdroj a mimorozpočtové fondy a podpůrné programy příslušných ministerstev ČR budou tvořit další zdroje financování.
- 6) Zajistit vzájemnou koordinaci všech strategických dokumentů Ústeckého kraje, jejich horizontální a vertikální provázanost.
- 7) Ve spolupráci s oficiálními statistickými organizacemi a organizacemi autorizovanými ke sběru a vyhodnocování dat vytvořit a zavést monitorovací program na základě definovaných programových i titulkových indikátorů udržitelného rozvoje.
- 8) Pravidelně po 4 letech, 1x za volební období aktualizovat Strategii udržitelného rozvoje Ústeckého kraje od jejího prvního schválení Radou a Zastupitelstvem Ústeckého kraje.
- 9) Realizovat komunikační systémy posilující přenos informací a umožňující zapojování veřejnosti do rozhodovacích procesů samospráv Ústeckého kraje.
- 10) Na úrovni obcí s rozšířenou působností v souvislosti se schválením nového zákona o územním plánování a stavebním řádu podpořit a iniciovat vznik Rad obcí pro udržitelný rozvoj, coby pomocných a poradních orgánů na místní úrovni.